

บทบาทขององค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน

สินัด ตรีวรรณไชย

เอกสารวิชาการหมายเลข 710

พฤษภาคม 2550

คณะเศรษฐศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

โครงการเมธีวิจัยอาวุโส สกว.

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

โครงการวิจัยเรื่อง

วิกฤตการณ์การเงินไทย 2540

ผู้อำนวยการโครงการ

ศาสตราจารย์รังสรรค์ ณะพรพันธุ์
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
เมธีวิจัยอาวุโส สกว.

ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เขียน

สินัด ตริวรรณไชย
เศรษฐศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต (M.A. Program)
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปัจจุบันเป็นอาจารย์ประจำคณะเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

เอกสารวิชาการ

โครงการเมธีวิจัยอาวุโส สกว.

รังสรรค์ ชนะพรพันธุ์

รหัสเอกสารวิชาการ

เอกสารหมายเลข 100

เอกสารข้อมูลว่าด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

เอกสารหมายเลข 200

เอกสารข้อมูลว่าด้วยกฎหมายที่บัญญัติในยุครัฐบาลต่างๆ

เอกสารหมายเลข 300

เอกสารข้อมูลมติคณะรัฐมนตรีว่าด้วยเศรษฐกิจไทยในรัฐบาลชุดต่างๆ

เอกสารหมายเลข 400

เอกสารข้อมูลนักการเมืองและตลาดนโยบายเศรษฐกิจ

เอกสารหมายเลข 500

เอกสารวิชาการว่าด้วยกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี

เอกสารหมายเลข 600

เอกสารวิชาการว่าด้วยเศรษฐศาสตร์รัฐธรรมนูญ

เอกสารหมายเลข 700

เอกสารวิชาการว่าด้วยวิกฤติการณ์การเงินไทย 2540

เอกสารหมายเลข 800

เอกสารวิชาการว่าด้วย Thaksinomics

เอกสารข้อมูลรัฐธรรมนูญ

เอกสารข้อมูลหมายเลข 101

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

เอกสารข้อมูลกฎหมาย

เอกสารข้อมูลหมายเลข 201

กฎหมายยุครัฐบาลพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ

สิงหาคม 2531 – กุมภาพันธ์ 2534

เอกสารข้อมูลหมายเลข 202

กฎหมายยุครัฐบาลนายอานันท์ ปันยารชุน

มีนาคม 2534 – เมษายน 2535

เอกสารข้อมูลมติคณะรัฐมนตรี

เอกสารข้อมูลหมายเลข 301

มติคณะรัฐมนตรีว่าด้วยเศรษฐกิจไทย

รัฐบาลนายอานันท์ ปันยารชุน

มีนาคม 2534 – เมษายน 2535

เอกสารข้อมูลหมายเลข 302

มติคณะรัฐมนตรีว่าด้วยเศรษฐกิจไทย

รัฐบาลนายอานันท์ ปันยารชุน (ชุดที่สอง)

มิถุนายน – กันยายน 2535

เอกสารวิชาการว่าด้วยกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี

เอกสารวิชาการหมายเลข 501

บทวิเคราะห์กฎหมายที่บัญญัติในรัฐบาลนายอานันท์ ปันยารชุน

(มีนาคม 2534 – เมษายน 2535)

โครงการวิจัยเรื่องเศรษฐศาสตร์รัฐธรรมนูญ

รายงานวิจัย

เศรษฐศาสตร์รัฐธรรมนูญ: บทวิเคราะห์รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พ.ศ. 2540

รังสรรค์ ชนะพรพันธุ์

หนังสือ

เศรษฐศาสตร์รัฐธรรมนูญ: บทวิเคราะห์รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540

เล่มหนึ่ง สำนักพิมพ์มติชน 2546

เล่มสอง สำนักพิมพ์มติชน 2546

เล่มสาม สำนักพิมพ์มติชน 2547

เอกสารวิชาการ

เอกสารวิชาการหมายเลข 601

การเมืองยุครัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540

รังสรรค์ ชนะพรพันธุ์

พฤษภาคม 2544

เอกสารวิชาการหมายเลข 602

กระบวนการกำหนดนโยบายเศรษฐกิจภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540

รังสรรค์ ชนะพรพันธุ์

พฤษภาคม 2544

เอกสารวิชาการหมายเลข 603

บทบัญญัติว่าด้วยแนวนโยบายแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

รังสรรค์ ชนะพรพันธุ์

กันยายน 2545

เอกสารวิชาการหมายเลข 604

ข้อเสนอว่าด้วยการปฏิรูปการเมือง: บทวิเคราะห์เศรษฐศาสตร์รัฐธรรมนูญ

รังสรรค์ ชนะพรพันธุ์

มีนาคม 2546

เอกสารวิชาการหมายเลข 605

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. 2549

บทวิเคราะห์เศรษฐศาสตร์รัฐธรรมนูญ

รังสรรค์ ชนะพรพันธุ์

มกราคม 2550

เอกสารวิชาการหมายเลข 606

จารีตรัฐธรรมนูญไทยกับสันติประชาธรรม

รังสรรค์ ชนะพรพันธุ์

มีนาคม 2550

เอกสารวิชาการหมายเลข 607

ชีวประวัติรัฐธรรมนูญการปกครองและรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2475 – 2520

บัณฑิต จันทร์โรจน์กิจ

พฤษภาคม 2550

โครงการวิจัยเรื่องวิกฤตการณ์การเงินไทย 2540

เอกสารวิชาการหมายเลข 701

แบบจำลองการพัฒนาเศรษฐกิจเอเชียตะวันออก นันทมิตรแห่งวอชิงตัน และวิกฤตการณ์การเงิน 2540

อนุวัฒน์ ชลไพศาล

กรกฎาคม 2546

เอกสารวิชาการหมายเลข 702

วิกฤตการณ์การเงินเอเชีย 2540 กับการจัดระเบียบการเงินเอเชียตะวันออก

อนุวัฒน์ ชลไพศาล

มกราคม 2547

เอกสารวิชาการหมายเลข 703

พัฒนาการแบบจำลองวิกฤตการณ์เงินตรา: บทปริทัศน์งานวิชาการ

เฉลิมพงษ์ กงเจริญ

มิถุนายน 2548

เอกสารวิชาการหมายเลข 704

การควบคุมและกำกับสถาบันการเงินกับวิกฤตการณ์การเงินไทย 2540

สินาด ศรีวรรณไชย

มิถุนายน 2548

เอกสารวิชาการหมายเลข 705

กองทุนการเงินระหว่างประเทศกับวิกฤตการณ์การเงินไทย 2540

สุกัภาพ จงวิไลเกษม

กรกฎาคม 2548

เอกสารวิชาการหมายเลข 706

นโยบายอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทกับวิกฤตการณ์การเงินไทย 2540

ธีรวุฒิ ศรีพินิจ

กรกฎาคม 2548

เอกสารวิชาการหมายเลข 707

เศรษฐศาสตร์การเมืองว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสถาบัน: กรณีศึกษากฎหมายล้มละลายหลังปี 2540

อภิชาติ สติตินิรามัย

สิงหาคม 2548

เอกสารวิชาการหมายเลข 708

วิกฤตการณ์การเงินไทย 2540 กับกลไกการส่งผ่านวิกฤตการณ์: บทสำรวจสถานะแห่งความรู้
อรวรรณ รัตนภากร
กันยายน 2548

เอกสารวิชาการหมายเลข 709

สาเหตุของวิกฤตการณ์การเงินของไทยปี 2540: วรรณกรรมปริทัศน์
สมบูรณ์ ศิริประชัย และศิริกัญญา ตันสกุล
กันยายน 2548

เอกสารวิชาการหมายเลข 710

บทบาทขององค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน
สินาด ศรีวิวรรณไชย
พฤษภาคม 2550

โครงการวิจัยเรื่อง Thaksinomics

เอกสารวิชาการหมายเลข 801

Thaksinomics ภายใต้อภิธานศัพท์ไทย

รังสรรค์ ชนะพรพันธุ์

มกราคม 2548

เอกสารวิชาการหมายเลข 802

นโยบายกึ่งการคลังภายใต้รัฐบาลทักษิณ

อนุวัฒน์ ชลไพศาล

มีนาคม 2550

เอกสารวิชาการหมายเลข 803

ธุรกรรมหุ้นชินคอร์ปอเรชั่น

พิภพ อุดร

พฤษภาคม 2550

เอกสารวิชาการหมายเลข 804

การแปรรูปรัฐวิสาหกิจในรัฐบาลทักษิณ (พ.ศ. 2544-2547)

ภูรี สิริสุนทร

พฤษภาคม 2550

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 กำเนิดและพื้นฐานความคิดในการจัดตั้งองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน	3
2.1 จุดกำเนิดขององค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน	3
2.2 วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของ ปรส.	3
2.3 ปรัชญาในการดำเนินงานของ ปรส.	4
2.4 โครงสร้างองค์กร ปรส.	4
บทที่ 3 การดำเนินงานของปรส.	10
3.1 การพิจารณาแผนแก้ไขฟื้นฟูกิจการของสถาบันการเงิน 58 แห่ง	10
3.2 การช่วยเหลือผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้ที่สุจริตของบริษัทที่ถูกระงับ การดำเนินกิจการ	13
3.3 การชำระบัญชีของสถาบันการเงิน 56 แห่งที่แผนการแก้ไขฟื้นฟูกิจการ ไม่ผ่านการพิจารณาของปรส.	13
บทที่ 4 การประเมินผลการดำเนินงานของ ปรส. และวิวาทะว่าด้วยการดำเนินงานของ ปรส.	31
4.1 กระบวนการ วิธีการ และผลการดำเนินงานในการจัดการทรัพย์สิน	31
4.2 วิวาทะว่าด้วยการดำเนินงานของปรส.	35
บทที่ 5 บทเรียนจากการดำเนินงานของ ปรส.	53
5.1 ต้องจัดการให้เกิดสภาพการแข่งขันให้มากที่สุด เพราะเป็นสิ่งที่จำเป็นในการ ขายสินทรัพย์ให้ได้ราคาดี	53
5.2 การจัดการเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) ต้องใช้วิธีการ กำหนดกฎเกณฑ์หรือใช้ระบบมากกว่าการเชื่อถือในถ้อยคำยืนยัน	54
ภาคผนวก ก พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. 2540	80
ภาคผนวก ข การว่าจ้างที่ปรึกษาภายนอกของ ปรส.	93
ภาคผนวก ค หน่วยงานบริหารงานภายใน ปรส.	94
ภาคผนวก ง รายชื่อบริษัทที่ปรึกษาของ ปรส.	100
ภาคผนวก จ หนังสือเวียนคณะกรรมการกำกับการควบหรือโอนกิจการของ สถาบันการเงิน ฉบับที่ 3/2540	102

	หน้า
ภาคผนวก ฉ เปรียบเทียบการชำระบัญชีตาม พ.ร.ก. การปฏิรูประบบสถาบันการเงิน 2540 กับการชำระบัญชีตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	105
ภาคผนวก ช สรุปตารางเวลาขั้นตอนการจำหน่ายสินทรัพย์หลัก	106
ภาคผนวก ซ รายชื่อบริษัทที่ทำการประเมินและดำเนินการประมูลสินทรัพย์รอง	107
ภาคผนวก ฅ สาระสำคัญของกรณียื่นคำขอรับชำระหนี้และหนี้ที่สามารถขอรับชำระ	109
ภาคผนวก ฎ อัตราการจัดสรรเงินคืนเจ้าหนี้สามัญของสถาบันการเงินที่ถูกระงับการ ดำเนินกิจการเทียบกับยอดหนี้ที่ได้รับอนุมัติ (เฉพาะในกระบวนการ ของ ป.ร.ส.)	111
ภาคผนวก ฐ สถาบันการเงิน 56 แห่ง ที่ศาลล้มละลายกลางสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด	113

สารบัญแผนภาพประกอบ

แผนภาพที่ 1	โครงสร้างองค์กรปรส.	56
แผนภาพที่ 2	แผนผังหน่วยงาน ปรส.	57
แผนภาพที่ 3	ลำดับการดำเนินงานของ ปรส.	58
แผนภาพที่ 4	สินทรัพย์ของสถาบันการเงิน 56 แห่ง.....	59
แผนภาพที่ 5	กระบวนการซื้อขายสินทรัพย์หลัก.....	60
แผนภาพที่ 6	ลำดับการเผยแพร่ข้อมูลก่อนการเสนอราคาประมูล.....	61

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	สรุปผลการแลกเปลี่ยนตัวตาม คปต.16, คปต.42 และ คปต.จ.	62
ตารางที่ 2	สินทรัพย์ของสถาบันการเงิน 56 แห่ง.....	63
ตารางที่ 3	สินทรัพย์ที่นำออกประมูลขายในกลุ่มขนาดต่าง ๆ กัน.....	64
ตารางที่ 4	สรุปการยื่นคำขอศึกษาข้อมูลและเข้าร่วมประมูล.....	65
ตารางที่ 5	การประมูลสินทรัพย์รองประเภทอสังหาริมทรัพย์.....	66
ตารางที่ 6	ผลการจำหน่ายสินทรัพย์รองประเภทอสังหาริมทรัพย์.....	67
ตารางที่ 7	ผลการจัดการสินทรัพย์ของสถาบันการเงินที่ถูกกระงับการดำเนินงาน 56 แห่ง.....	68
ตารางที่ 8	สรุปผลการประมูลสินทรัพย์ของสถาบันการเงิน 56 แห่ง	70
ตารางที่ 9	มูลค่าที่ได้จากการขายสินทรัพย์และรับชำระหนี้ในการดำเนินงานของปรส.	72
ตารางที่ 10	เปรียบเทียบผลการประมูลขายสินเชื่อด้อยคุณภาพของ ปรส. KAMCO และ IBRA.....	73
ตารางที่ 11	ตารางแสดงสัดส่วนของสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อทั้งหมดของ ธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุน ในปลายปี 2540 และ 2541.....	74
ตารางที่ 12	สถาบันการเงินในความดูแลของปรส. 13 แห่งได้ถือหุ้นสามัญ ของบริษัทหลักทรัพย์เอกฉัตร.....	75
ตารางที่ 13	ทางเลือกในการดำเนินการกรณีการเพิ่มทุนของบริษัทหลักทรัพย์เอกฉัตร จำกัด (มหาชน).....	76
ตารางที่ 14	กลุ่มสินทรัพย์ที่ประมูลได้โดยบริษัท โกลด์แมน ซาคส์ เอเชีย ไฟแนนซ์ จำกัด.....	79

บทบาทขององค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน

บทที่หนึ่ง

บทนำ

ปี พ.ศ. 2540 เป็นปีซึ่งประเทศไทยประสบวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจ โดยมีเหตุปัจจัยหลายประการ อาทิเช่น ปัญหาการหดตัวของเศรษฐกิจอย่างรุนแรง ปัญหาทุนสำรองระหว่างประเทศลดต่ำลงมากจนค่าเงินบาทอ่อนตัวและผันผวน ซึ่งเมื่อค่าเงินอ่อนลงก็จะเพิ่มภาระหนี้สินของประเทศ ปัญหาการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจที่ไม่มีประสิทธิภาพในการยับยั้งการหดตัวของเศรษฐกิจ เป็นต้น ปัญหาดังกล่าวเกี่ยวพันโดยตรงกับปัญหาความมั่นคงของสถาบันการเงิน ซึ่งการนี้ก็ปรากฏว่า ในกลางปี 2540 รัฐบาลได้ประกาศระงับการดำเนินกิจการของบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ 16 แห่งเป็นการชั่วคราวเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2540 ต่อมากระทรวงการคลังโดยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทยก็ได้สั่งระงับการดำเนินกิจการของสถาบันการเงินเพิ่มเติมอีก 42 แห่ง เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2540 รวมทั้งหมดเป็น 58 แห่ง

รัฐบาลมีความจำเป็นที่ต้องเข้าไปแก้ไขฟื้นฟูฐานะของสถาบันการเงินที่มีปัญหาดังกล่าว จึงได้จัดตั้งองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.) เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลสถาบันการเงินที่ถูกระงับการดำเนินกิจการทั้ง 58 แห่ง เพื่อให้ความคุ้มครองแก่ผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้สุจริต รวมทั้งการชำระบัญชีของสถาบันการเงิน

การดำเนินการตามหน้าที่ของปรส. ตั้งแต่ปลายปี 2540 จนถึงช่วงต้นปี 2545 เกิดวิวาทะและข้อวิพากษ์วิจารณ์เกิดขึ้นมากมายหลายประเด็น เช่น การเอื้อประโยชน์ให้แก่นักลงทุนต่างชาติ ความไม่โปร่งใสในการดำเนินงาน การเลือกปฏิบัติ เป็นต้น ซึ่งทางปรส. ได้ตอบคำถามดังกล่าวผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ โทรทัศน์ และเอกสารชี้แจงข้อเท็จจริง นอกจากนี้ ปรส. ได้กำหนดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานของปรส. จากคณะกรรมการศึกษากระบวนการและวิธีการในการจัดการทรัพย์สินขององค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน อย่างไรก็ตาม งานศึกษาการประเมินบทบาทและผลการดำเนินงานของปรส. อย่างรอบด้านจากภายนอกยังมีไม่มากนัก การทำความเข้าใจองค์การอย่างปรส. อย่างถี่ถ้วน จะช่วยป้องกันให้เกิดความผิดพลาดน้อยลงในการแก้ไขวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจในอนาคต

งานศึกษาชิ้นนี้มีองค์ประกอบด้วยกัน 5 บท กล่าวคือ บทที่หนึ่ง บทนำ บทที่ 2 กำเนิดและพื้นฐานความคิดในการจัดตั้งองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน บทที่ 3 ผลการดำเนินงานขององค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน บทที่ 4 การประเมินผลการดำเนินงานของปรส.และวิวาทะว่าด้วยการดำเนินงานของ ปรส. และบทที่ 5 บทเรียนจากการดำเนินงานขององค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน

งานศึกษาชิ้นนี้จะใช้ข้อมูลทุติยภูมิจากหน่วยงานต่างๆ เช่น ปรส. กระทรวงการคลัง องค์กรที่เกี่ยวข้องต่างๆ เป็นต้น รวมถึงข่าวจากหนังสือพิมพ์ เอกสารและหนังสือที่เกี่ยวข้องกับ ปรส. โดยเน้นในช่วงตั้งแต่ปี 2540 จนถึงปี 2545 อันเป็นปีที่ ปรส. เสร็จสิ้นภาระการดำเนินงาน

บทที่ 2

กำเนิดและพื้นฐานความคิดในการจัดตั้งองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน

2.1 จุดกำเนิดขององค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน

นับตั้งแต่รัฐบาลตัดสินใจแยกสถาบันการเงินที่มีปัญหาออกจากสถาบันการเงินที่พอจะสามารถดำเนินการต่อไปได้ ด้วยการประกาศระงับการดำเนินกิจการของบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ 16 แห่งเป็นการชั่วคราวเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2540 และได้ตั้งหน่วยงานเฉพาะกิจที่เรียกว่า คณะกรรมการกำกับดูแลหรือโอนกิจการของสถาบันการเงิน (คคส.) เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2540 เพื่อกำกับดูแลการควบหรือรวมกิจการ รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดทำแผนการฟื้นฟูกิจการของสถาบันการเงินเหล่านั้น

ต่อมากระทรวงการคลังโดยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทยก็ได้สั่งระงับการดำเนินกิจการของสถาบันการเงินเพิ่มเติมอีก 42 แห่ง เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2540 รวมทั้งหมดเป็น 58 แห่ง สถาบันการเงินทั้ง 58 แห่งดังกล่าว ถูกบังคับให้แก้ไขฐานะและการดำเนินงานตามหลักเกณฑ์ของ คคส. และต้องยื่นแผนการฟื้นฟูกิจการภายใน 31 ตุลาคม 2540

อย่างไรก็ตาม คคส. มีข้อจำกัดในเรื่องอำนาจหน้าที่ทางกฎหมายในการกำกับสถาบันการเงินที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ รัฐบาลจึงเตรียมจัดตั้งองค์กรอิสระเพื่อรับช่วงการดำเนินงานต่อจาก คคส. โดยรัฐบาลประกาศพระราชกำหนด 6 ฉบับ เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2540 เพื่อแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินดังกล่าวหนึ่งในพระราชกำหนดที่ประกาศมีพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. 2540 (ดูภาคผนวก ก) รวมอยู่ด้วย ซึ่งให้อำนาจในการจัดตั้งองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.) เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลสถาบันการเงินที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ 58 แห่ง โดยประกาศในพระราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2540 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 25 ตุลาคม 2540

2.2 วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของ ปรส.

มาตรา 7 แห่ง พ.ร.ก. การปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. 2540 กำหนดวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของปรส. ไว้อย่างชัดเจนว่า

- (1) แก้ไขพื้นฐานของบริษัที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ
- (2) ช่วยเหลือผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้ที่สุจริตของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ
- (3) ชำระบัญชีบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการในกรณีบริษัท ดังกล่าวไม่อาจดำเนินกิจการต่อไปได้

2.3 ปรัชญาในการดำเนินงานของ ปรส.

จากเอกสารที่ออกโดย ปรส. (ปรส. 2545: 12) ระบุว่า ปรัชญาพื้นฐานของการดำเนินงานของปรส. นั้นมีอยู่ 5 ประการ กล่าวคือ

- (1) มุ่งให้เจ้าหน้าที่ได้รับเงินเดือนในมูลค่าสูงสุด
- (2) มีความรวดเร็วในการดำเนินงาน
- (3) มีความโปร่งใสในทุกขั้นตอน
- (4) ไม่เลือกปฏิบัติ
- (5) มีความยุติธรรม

2.4 โครงสร้างองค์กร ปรส.

โครงสร้างการบริหารงานหลักของ ปรส. สามารถแสดงได้ดังแผนภาพที่ 1 ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้

2.41 คณะกรรมการ ปรส.

ประกอบด้วย

ผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ด้วยความเห็นชอบของ คณะรัฐมนตรี จำนวน 4 คน ได้แก่ ประธานกรรมการ 1 คน ผู้ทรงคุณวุฒิภาคเอกชน 2 คน และเลขาธิการอีก 1 คน (เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง) นอกจากนี้ ยังมีผู้แทนจากธนาคารแห่งประเทศไทย 1 คน ผู้แทนจาก กระทรวงการคลัง 1 คน รวมเป็นกรรมการเต็มคณะจำนวน 6 คน

ภาระหน้าที่

1. กำหนดหลักเกณฑ์การเสนอและการพิจารณาแผนการแก้ไขพื้นฐานของ บริษัทที่ถูก ระวังการดำเนินกิจการ
2. กำหนดหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือผู้ฝากเงินและเจ้าหน้าที่สุจริตของบริษัทที่ถูก ระวังการดำเนินกิจการ
3. กำหนดวิธีการชำระบัญชีและขายทรัพย์สินของบริษัทที่ถูก ระวังการดำเนินกิจการที่ไม่อาจ ดำเนินกิจการต่อไปได้
4. กำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล เงินตอบแทน และค่าใช้จ่าย
5. กำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง การเงิน ทรัพย์สิน และการบัญชี รวมทั้งการ ตรวจสอบ และสอบบัญชีภายใน
6. กำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารงานและการดำเนินกิจการ
7. ปฏิบัติการอื่น โดยเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของพระราชกำหนดนี้

2.42 เลขานุการ ปรส.

เลขานุการ ปรส. ได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี เลขานุการ ปรส. มีอำนาจหน้าที่ดูแลการดำเนินงานของ ปรส. ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ขององค์การ และสอดคล้องกับนโยบายหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการ ปรส. กำหนด

2.43 คณะกรรมการตามมาตรา 30 แห่ง พ.ร.ก. การปฏิรูประบบสถาบัน การเงิน พ.ศ.

2540

ประกอบด้วย

1. ประธานกรรมการซึ่งเป็นข้าราชการระดับสูงจากกระทรวงการคลัง 1 คน
2. กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนจากกระทรวงการคลัง 1 คน
3. กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนจากธนาคารแห่งประเทศไทย 1 คน
4. กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนจากสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง หรือจาก ปรส. 1 คน
5. กรรมการซึ่งเป็นผู้ตรวจสอบจากธนาคารแห่งประเทศไทย 1 คน

ภาระหน้าที่

1. ประธานกรรมการเป็นผู้แทนของสถาบันการเงินที่ถูกกระงับการดำเนินการ มีอำนาจกระทำและลงลายมือชื่อแทนบริษัทฯ โดยอาจมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนหรือบุคคลอื่นใด ปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดแทนบริษัทฯ หรือประธานกรรมการ หรือคณะกรรมการได้
2. ดำเนินการแทนสถาบันการเงินที่ถูกกระงับการดำเนินการได้ทุกประการ
3. ชำระบัญชีสถาบันการเงินที่ถูกกระงับการดำเนินการที่ไม่อาจดำเนินการต่อไปได้
4. ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการ ปรส. มอบหมายหรืออนุมัติ
5. ดำเนินการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดไว้

2.44 ผู้จัดการเฉพาะกิจ

ประธานกรรมการตามมาตรา 30 จะเป็นผู้แต่งตั้งและว่าจ้างผู้จัดการเฉพาะกิจเพื่อบริหารและควบคุมทรัพย์สินทั้งหมดของบริษัท ตลอดจนดำเนินการแทนบริษัทตามที่ได้รับมอบหมายจากประธานกรรมการตามมาตรา 30 โดยที่ผู้จัดการเฉพาะกิจมีฐานะเป็นอนุกรรมการประสานงาน ปรส. ด้วย

ภาระหน้าที่

1. ดูแลการบริหารงานสถาบันการเงินที่ถูกระงับการดำเนินงาน
2. จัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์ที่สำคัญเพื่อช่วยในการจำหน่ายสินทรัพย์
3. รายงานให้เจ้าหน้าที่ของสถาบันการเงินที่อยู่ในความดูแลของ ปรส. ทราบเกี่ยวกับสถานะการเงินและประมาณการแบ่งสรรรายได้ให้แก่เจ้าหน้าที่

2.45 คณะอนุกรรมการ

ประกอบด้วย คณะผู้เชี่ยวชาญซึ่งทำหน้าที่ให้ความเห็นและให้คำแนะนำเฉพาะด้านแก่ คณะกรรมการ ปรส. เพื่อให้การทำงานของ ปรส. ลุล่วงไปด้วยดีอย่างมีประสิทธิภาพ โดยแต่ละคณะประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเชี่ยวชาญเฉพาะด้านจากหลายสาขาอาชีพ ดังต่อไปนี้

คณะอนุกรรมการวิชาการ

เป็นคณะอนุกรรมการที่จัดตั้งขึ้นเป็นคณะแรก มีหน้าที่ทบทวนการวิเคราะห์แผน และให้คำแนะนำการดำเนินการจำแนกสินทรัพย์ตามคุณภาพ และดำเนินการจัดการสินทรัพย์ของสถาบันการเงินที่ไม่ได้รับอนุมัติแผนการฟื้นฟูกิจการ โดยได้รับแต่งตั้งเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2540 และยุบเลิกเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2540

คณะอนุกรรมการบริหาร

ทำหน้าที่พิจารณากลับกลองการดำเนินการต่าง ๆ ของสถาบันการเงินที่ถูกระงับการดำเนินงาน อีกรังมีหน้าที่ติดตามการดำเนินงานของสถาบันการเงินที่ถูกระงับการดำเนินงาน ซึ่งแผนการฟื้นฟูได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ปรส. ว่ามีการปฏิบัติตามเงื่อนไขเรียบร้อยแล้วเพียงใด เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ ปรส. พิจารณาต่อไป คณะอนุกรรมการชุดนี้ได้รับการแต่งตั้งเมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2540 และยุบเลิกเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2541

คณะอนุกรรมการงบประมาณ

ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาในเรื่องงบประมาณในการดำเนินงานของ ปรส. โดยได้รับการแต่งตั้งเมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2540 และยุบเลิกเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2540

คณะอนุกรรมการจำหน่ายทรัพย์สินประเภทสิทธิประโยชน์

ทำหน้าที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับการจำหน่ายทรัพย์สินประเภทสิทธิประโยชน์ (membership) โดยครอบคลุมตั้งแต่การคัดเลือกผู้ประเมินราคาอิสระ การประเมินราคากลางที่ผู้ประเมินราคาอิสระจัดทำไว้ รวมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการจำหน่ายสินทรัพย์ ตลอดจนทำหน้าที่เป็นกรรมการจำหน่ายสินทรัพย์ประเภทนี้ในวันประมูลด้วย คณะอนุกรรมการชุดนี้ได้รับการแต่งตั้งเมื่อวันที่ 24

มีนาคม 2541 ประกอบด้วย เลขานุการ ปรส. ผู้แทนประธานกรรมการตามมาตรา 30 ผู้ช่วยเลขานุการ ปรส. กรรมการบริษัทที่ปรึกษาด้านบัญชี และกรรมการบริษัทที่ปรึกษาด้านกฎหมาย

คณะอนุกรรมการจำหน่ายทรัพย์สินประเภทศิลปวัตถุ วัตถุมงคล เหริยญ ชนบัตร และวัตถุมีค่า

มีหน้าที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับการคัดเลือกผู้ประเมินศิลปวัตถุ เหริยญ ชนบัตร และวัตถุมีค่าที่จะนำออกประมูลและให้ความเห็นเกี่ยวกับราคากลางที่ผู้ประเมินจัดทำไว้ รวมทั้งหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการจำหน่ายทรัพย์สิน ตลอดจนทำหน้าที่เป็นกรรมการจำหน่ายทรัพย์สินประเภทงานศิลปะดังกล่าวในวันประมูล คณะกรรมการชุดนี้ได้รับแต่งตั้งเมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2541 ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิจากคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้แทนกรมศิลปากร ผู้แทนธนาคาร ผู้แทนกรมบังคับคดี ผู้แทนสมาคมเหริยญศึกษาแห่งประเทศไทย ผู้ช่วยเลขานุการ ปรส. และผู้แทนประธานกรรมการตามมาตรา 30

คณะอนุกรรมการจำหน่ายทรัพย์สินประเภทหลักทรัพย์และเงินลงทุน

มีหน้าที่ให้ความเห็นในการคัดเลือกผู้ประเมินราคา และให้ความเห็นเกี่ยวกับราคากลางของทรัพย์สิน รวมถึงคำแนะนำด้านการจำหน่ายทรัพย์สิน ตลอดจนทำหน้าที่เป็นกรรมการในวันประมูล คณะกรรมการชุดนี้ได้รับการแต่งตั้งเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2541 ประกอบด้วย รองผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ผู้แทนบริษัทไทยเรตติ้งแอนด์อินฟอร์เมชันเซอร์วิส จำกัด ผู้แทนจากชมรมผู้ค้าตราสารหนี้ ผู้แทนจากธนาคารแห่งประเทศไทย ผู้แทนจากสมาคมนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ ผู้แทน ปรส. และผู้แทนประธานกรรมการตามมาตรา 30

คณะอนุกรรมการจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์

ทำหน้าที่พิจารณาราคากลางของอสังหาริมทรัพย์ที่จะนำออกจำหน่ายเพื่อนำเสนอให้ประธานกรรมการตามมาตรา 30 พิจารณออนุมัติ รวมทั้งยังทำหน้าที่พิจารณาคัดเลือกผู้ทำการประมูลและผู้ทำการสำรวจสภาพอาคารที่ตั้งของอสังหาริมทรัพย์เหล่านั้นด้วย นอกจากนี้ คณะอนุกรรมการชุดนี้ยังทำหน้าที่กำหนดหลักการ วิธีการในการดำเนินการประมูล สถานที่ประมูล วิธีการประชาสัมพันธ์ และการเปิดเผยข้อมูล รวมทั้งพิจารณากำหนดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ด้วย ทั้งนี้ หาก ปรส. ไม่สามารถจำหน่ายทรัพย์สินได้ในวันประมูล คณะอนุกรรมการชุดดังกล่าวต้องทำหน้าที่พิจารณาปรับเปลี่ยนราคากลางใหม่เพื่อให้เกิดความเหมาะสม รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์อื่น ๆ เพิ่มเติมตามที่เห็นควร คณะอนุกรรมการชุดนี้แต่งตั้งเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2541 ประกอบด้วย กรรมการผู้จัดการธนาคารสงเคราะห์ ผู้แทนจากองค์การบริหารสินเชื่ออสังหาริมทรัพย์ ผู้แทนจากกรมที่ดิน ผู้แทนจากธนาคารออมสิน ผู้แทนจากโครงการประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการประเมินราคาทรัพย์สิน คณะพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ผู้แทนจากสำนักงานตรวจสอบบัญชี ผู้แทนจากสำนักงานกฎหมาย ผู้แทนประธานกรรมการตามมาตรา 30 และผู้แทนของ ปรส.

คณะอนุกรรมการกฎหมาย

แต่งตั้งเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2540 มีหน้าที่ให้คำปรึกษาในข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของ ปรส. โดยประเด็นข้อกฎหมายส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับอำนาจของ ปรส. ผู้จัดการเฉพาะกิจ คณะกรรมการตามมาตรา 30 บริษัทและพนักงานของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ ผู้ตรวจสอบบัญชี ภายนอก นโยบายและกระบวนการขายสินทรัพย์เพื่อชำระบัญชี รวมถึงการช่วยเหลือพนักงานที่ปฏิบัติงาน ให้แก่องค์กรฯ เมื่อมีคดีความเกิดขึ้น เป็นต้น

คณะอนุกรรมการวินิจัยหนี้และจัดสรรเงินคืน

มีหน้าที่วินิจัยหนี้ของสถาบันการเงินเพื่อจัดสรรเงินคืนแก่เจ้าหนี้ รวมทั้งพิจารณาให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับคำคัดค้าน คำอุทธรณ์ และคำโต้แย้งด้วย คณะอนุกรรมการชุดนี้แต่งตั้งเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2542 ประกอบด้วยผู้แทนจากระทรวงการคลัง สำนักงานอัยการสูงสุด ธนาคารแห่งประเทศไทย ผู้อำนวยการทางบัญชี ผู้ทรงคุณวุฒิทางกฎหมาย และผู้แทน ปรส.

2.46 การบริหารงานภายในของปรส. (หน่วยงาน ปรส.)

การบริหารงานภายในของ ปรส. อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของเลขาธิการ และมีผู้บริหารระดับรอง ๆ ลงมา ได้แก่ ผู้ช่วยเลขาธิการ ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการแผนก ผู้ช่วยผู้อำนวยการแผนก เจ้าหน้าที่อาวุโส จนถึงระดับเจ้าหน้าที่ นอกจากนี้ยังมีผู้ตรวจการที่คอยกำกับกับการปฏิบัติงานของสถาบันการเงินที่อยู่ในความดูแลของ ปรส. ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จากแผนภาพที่ 2 หน่วยงานการบริหารงานภายในประกอบด้วย สำนักเลขาธิการ สำนักวิจัยและข้อมูล ฝ่ายบริหารงานภายใน สำนักจัดการสินทรัพย์ สำนักบริหารเงินฝ้ายตรวจสอบเจ้าหนี้และจัดสรรเงินคืนฝ่ายบริหารงานสารสนเทศและเทคโนโลยี และฝ่ายกำกับดูแลการปฏิบัติงานและกฎหมาย รายละเอียดการหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานดูภาคผนวก ก

2.47 ที่ปรึกษาภายนอก

ในช่วงแรกของการจัดตั้งองค์กร ปรส. จำเป็นต้องอาศัยความช่วยเหลือและคำแนะนำจากผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการปรับโครงสร้างภาคการเงิน เนื่องจากประเทศไทยไม่เคยมีประสบการณ์ในการจัดการกับวิกฤตการณ์ทางการเงินในลักษณะนี้มาก่อน ดังนั้น ปรส. โดยคำแนะนำและการสนับสนุนจากธนาคารโลกจึงได้ว่าจ้างที่ปรึกษาภายนอกองค์กร ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ และมีประสบการณ์ทำงานกับหน่วยงานที่คล้ายคลึงกับ ปรส. ในประเทศอื่น ๆ มาก่อน เพื่อให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่

หน่วยงานทุกระดับของ ปรส. ตั้งแต่การวางแผนกลยุทธ์การดำเนินงานในระดับสูงไปจนถึงการบริหารงานเฉพาะกิจ อย่างไรก็ตาม บทบาทของที่ปรึกษาเหล่านี้เป็นเพียงการให้คำปรึกษา ส่วนการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ กระทำโดยคณะกรรมการ ปรส. ทั้งสิ้น

บทที่ 3

การดำเนินงานของปรส.

การดำเนินงานของ ปรส. ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายนั้น สามารถพิจารณาได้จากแผนภาพที่ 3 ซึ่งแบ่งหน้าที่ของปรส. ได้เป็น 5 หน้าที่หลัก ตามลำดับการดำเนินงานคือ

3.1 การพิจารณาแผนแก้ไขฟื้นฟูกิจการของสถาบันการเงิน 58 แห่ง

เดิมทีการพิจารณาแผนการแก้ไขฟื้นฟูกิจการของสถาบันการเงินที่ถูกระงับการดำเนินกิจการเป็นของคณะกรรมการกำกับการควบหรือโอนกิจการของสถาบันการเงิน (คคส.) ซึ่งมีนายนิพัทธ์ พุกกะณะสุต อธิบดีกรมบัญชีกลางในขณะนั้นเป็นประธาน โดยการแต่งตั้งเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2540 ของนายทนง พิทยะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังในขณะนั้น

คคส. เริ่มกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการพิจารณาแผนการฟื้นฟูซึ่งมีการปรับปรุงแก้ไขเรื่อยมาจนถึงวันที่ 13 ตุลาคม 2540 ซึ่งการขอลาออกของคณะกรรมการคคส. มีผลบังคับใช้และนางสาวชูศรี แดงประไพ กรรมการและเลขานุการของคคส. ได้ลงนามในหนังสือเวียนคณะกรรมการกำกับการควบหรือโอนกิจการของสถาบันการเงิน ฉบับที่ 3/2540 เรื่องหลักเกณฑ์ในการพิจารณาแผนการฟื้นฟูฐานะและการดำเนินกิจการของบริษัทเงินทุนที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ (ดูรายละเอียดได้ในภาคผนวก จ) ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ที่ผ่านการพิจารณาจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทยแล้ว

ในเวลาต่อมาเมื่อมีการจัดตั้ง ปรส. ซึ่งจะเข้ามาสวมบทบาทดังกล่าวแทนคคส. แล้วหลักเกณฑ์ดังกล่าว ปรส. ได้ใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาแผนการฟื้นฟูของสถาบันการเงิน 58 แห่งที่ถูกระงับการดำเนินกิจการด้วย กล่าวโดยรวมแล้ว หลักเกณฑ์ที่ ปรส. ใช้ในการพิจารณาแผนการฟื้นฟูประกอบด้วย

- (1) การเพิ่มทุน
- (2) การชำระหนี้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน
- (3) เกณฑ์ในการพิจารณาผู้บริหาร
- (4) การบริหารสภาพคล่อง

จากข้อกำหนดตามหนังสือแสดงเจตจำนงฉบับที่ 2 ที่รัฐบาลไทยได้ทำไว้กับกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ทำให้ ปรส. ต้องพิจารณาแผนการฟื้นฟูให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 30 พฤศจิกายน 2540 และประกาศผลการพิจารณาในวันที่ 7 ธันวาคม 2540

ปรส.ได้ดำเนินการพิจารณาแผนการฟื้นฟูสถาบันการเงิน 58 แห่ง โดยอาศัยข้อมูล 5 ประเภทคือ

- (1) ข้อมูลจากแผนการฟื้นฟูที่สถาบันการเงินยื่นมา โดยสถาบันการเงิน 58 แห่ง ส่งแผนการฟื้นฟูรวมทั้งหมด 38 แผน จำแนกเป็น
 - (ก) เพิ่มทุนเองหรือหาผู้ร่วมทุนรายใหม่ 29 แผน
 - (ข) การควบรวมกิจการระหว่างบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ 2 แผน
 - (ค) การควบรวมกิจการโดยมีสถาบันการเงินอื่นในประเทศเป็นแกน 5 แผน
 - (ง) การควบรวมกิจการกับธนาคารพาณิชย์ 2 แผน
- (2) ข้อมูลจากการสอบถามเพิ่มเติมไปยังสถาบันการเงินที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ ซึ่งได้มาจากการส่งเจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบและสัมภาษณ์ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สถาบันการเงินที่ถูกระงับการดำเนินกิจการนั้น
- (3) ข้อมูลจากผลการตรวจสอบและประเมินมูลค่าสินทรัพย์และหนี้สิน (Due Diligence Report) โดยสำนักงานบัญชีอิสระ
- (4) ข้อมูลจากฝ่ายกำกับและพัฒนาสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย
- (5) ข้อมูลทางการเงินจากสถาบันการเงินที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ เช่น งบกำไรขาดทุน งบดุล ฯลฯ

จากข้อมูลดังกล่าว ปรส. ใช้เครื่องมือในการพิจารณาแผนการฟื้นฟู 6 เครื่องมือด้วยกัน กล่าวคือ

- (1) รายงานการสอบทานทรัพย์สิน (Asset Compliance Reviews)

ปรส.ได้ว่าจ้างบริษัทบัญชีอิสระ 4 บริษัท ได้แก่ Coopers & Lybrand, KPMG, Price Waterhouse และเอสจีวี ฅ ถลาง ซึ่งไม่ได้เป็นผู้ตรวจสอบบัญชีของสถาบันการเงิน และไม่ได้เป็นผู้ทำ due diligence ให้จัดทำรายงานการสอบทานทรัพย์สิน (Asset Compliance Reviews) ของสถาบันการเงินทั้ง 58 แห่ง

- (2) แบบจำลองทางการเงิน (Financial Model)

ปรส. ได้ว่าจ้าง Arthur Andersen มาช่วยพัฒนาแบบจำลองทางการเงิน

- (3) สมมติฐานทางการเงินและการทดสอบความอ่อนไหวของตัวแปร (Economic Assumption and Stree Test)

ปรส. ได้ว่าจ้างบริษัท McKinsey & Company เป็นผู้จัดทำตัวเลขประมาณการพื้นฐานของอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ อัตราดอกเบี้ย และตัวเลขสำคัญอื่น ๆ ที่เหมาะสมสำหรับเป็นสมมติฐานในแบบจำลองทางการเงิน และได้ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ ปรส. ในการปรับแต่งข้อสมมติฐานเพื่อใช้ในการทดสอบความผันผวนและทดสอบจำลองตามสถานการณ์ต่างๆ

(4) การสอบทานการปฏิบัติตามความเพียงพอของเงินกองทุน (Capital Adequacy Compliance Review)

ปรส. ได้ขอให้สถาบันการเงินที่ถูกกระรับการดำเนินกิจการกรอกข้อมูลในแบบฟอร์มการสอบทานความเพียงพอของเงินกองทุน (Capital Adequacy Compliance Review) แล้วส่งกลับมาเพื่อ ปรส. จะนำมาทำประมาณการทางการเงิน 5 ปี ล่วงหน้าเทียบกับประมาณการที่เสนอมา เพื่อใช้พิจารณาต่อไป

(5) การสอบทานคุณภาพทรัพย์สินที่มีการต่ออายุหนี้ (Roll Forward Asset Quality Review)

ปรส. ได้ตรวจสอบด้วยว่า ก่อนที่สถาบันการเงินจะต่ออายุหนี้ให้แก่ลูกหนี้ ใดมีกระบวนการประเมินมูลค่าของหลักประกันตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทยหรือไม่ว่าหลักประกันนั้นยังมีมูลค่าเพียงพอต่อสินเชื่อที่ให้ไปหรือไม่

(6) การตรวจสอบข้อมูลอื่น ๆ ในแผนการฟื้นฟู ประกอบด้วย

- การยืนยันแหล่งที่มาของเงินทุน
- การยืนยันแหล่งที่มาของสินทรัพย์สภาพคล่อง (Liquidity)
- การวิเคราะห์การคืนหนี้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ
- การวิเคราะห์การบริหาร
- การวิเคราะห์ความสม่ำเสมอของการหารายได้

หลังจากพิจารณาแผนการแก้ไขฟื้นฟูกิจการสถาบันการเงิน 58 แห่งซึ่งมีการเสนอแผนการฟื้นฟูมา 38 แผนแล้ว ปรส. ได้ประกาศเมื่อ 8 ธันวาคม 2540 ว่ามีเพียงแผนของ 2 บริษัทเท่านั้นที่ผ่านการพิจารณา ได้แก่ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์เกียรติจินา จำกัด (มหาชน) ซึ่งเสนอแผนเพิ่มทุนของบริษัทเอง และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์บางกอกอินเวสต์เมนท์ จำกัด (มหาชน) ซึ่งเสนอแผนการร่วมทุนกับต่างประเทศ โดยต่อมาทั้งสองบริษัทก็ได้รับอนุญาตให้เปิดดำเนินการตามปกติได้ในเดือนเมษายน 2541

สำหรับอีก 36 แผนการฟื้นฟูที่ไม่ผ่านการพิจารณาเห็นชอบจาก ปรส. ตามมาตรา 30 ของพ.ร.ก.การปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. 2540¹ แล้ว ปรส. ก็จะเข้าไปดำเนินการแทนบริษัทดังกล่าวและทำการชำระบัญชีบริษัทต่อไป

¹ “ในกรณีที่คณะกรรมการองค์กรเห็นว่า บริษัทที่ถูกกระรับการดำเนินกิจการใดไม่อาจแก้ไขหรือฟื้นฟูฐานะการดำเนินงานได้ ไม่อาจแก้ไขหรือฟื้นฟูฐานะการดำเนินงานได้ ให้รายงานรัฐมนตรีทราบ และให้คณะกรรมการองค์กรมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการอื่นอีก ไม่น้อยกว่าสองคน มีอำนาจเข้าดำเนินการแทนบริษัทนั้นได้ทุกประการ และทำ

3.2 การช่วยเหลือผู้ฝากเงินและเจ้าหน้าที่สุจริตของบริษัทที่ถูกกระทำการดำเนินกิจการ

ปรส.ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ฝากเงินและเจ้าหน้าที่สุจริตของบริษัทที่ถูกกระทำการดำเนินกิจการ โดยในกรณีของสถาบันการเงิน 16 แห่งที่ถูกกระทำการดำเนินกิจการเป็นกลุ่มแรกเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2540 จะช่วยเหลือภายใต้ “โครงการรับแลกเปลี่ยนตัวสัญญาใช้เงินของ 16 สถาบันการเงินเป็นตัวสัญญาใช้เงินของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน)” (คปต. 16) ซึ่งให้สิทธิผู้ฝากเงินสถาบันการเงินเหล่านั้นในการนำตัวสัญญาใช้เงินและบัตรเงินฝากที่ออกโดยสถาบันการเงินดังกล่าวไปแลกเปลี่ยนเป็นตัวสัญญาใช้เงินของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่สถาบันการเงินกลุ่มนี้จะไม่ได้รับสิทธิในการแลกเปลี่ยนตัว แต่สามารถรอรับการจัดสรรชำระคืนหนี้ตามกระบวนการชำระบัญชีของ ปรส. ต่อไป

ในกรณีของสถาบันการเงิน 42 แห่ง ซึ่งถูกกระทำการดำเนินกิจการเมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2540 จะช่วยเหลือภายใต้ “โครงการธนาคารกรุงไทยรับแลกเปลี่ยนตัวบริษัทเงินทุน 42 บริษัท” (คปต.42) และ “โครงการธนาคารกรุงไทยรับแลกเปลี่ยนตัวเจ้าหน้าที่บริษัทเงินทุน 42 บริษัทที่แผนการฟื้นฟูกิจการไม่ได้รับความเห็นชอบ” (คปต.จ.) ซึ่งผู้ฝากเงินและเจ้าหน้าที่สุจริตจะได้รับสิทธิในการแลกเปลี่ยนตัวสัญญาใช้เงินหรือบัตรเงินฝากกับธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)²

ผลของการแลกเปลี่ยนตัวตามโครงการทั้งสามดังกล่าว เป็นไปตามตารางที่ 1 โดย คปต. 16 มีจำนวนผู้เปลี่ยนตัว 27,000 ราย คิดเป็นเงินต้น 76,595 ล้านบาท ส่วน คปต.42 และ คปต.จ. มีจำนวนผู้เปลี่ยนตัว 43,800 ราย คิดเป็นเงินต้น 201,900 ล้านบาท รวมมีผู้เปลี่ยนตัวจำนวน 70,800 ราย คิดเป็นเงินต้น 278,495 ล้านบาท

3.3 การชำระบัญชีของสถาบันการเงิน 56 แห่งที่แผนการแก้ไขฟื้นฟูกิจการไม่ผ่านการพิจารณาของปรส.

การชำระบัญชีตามมาตรา 16(3) แห่ง พ.ร.ก. การปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. 2540 ได้กำหนดวิธีการชำระบัญชีเป็น 4 ส่วนที่สำคัญคือ

- (1) รวบรวมและจำหน่ายทรัพย์สิน
- (2) ตรวจสอบหนี้ของเจ้าหน้าที่

การชำระบัญชีบริษัท กับให้ประธานกรรมการเป็นผู้แทนของบริษัทนั้น โดยให้ถือว่าเป็นมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น” (มาตรา 30 แห่ง พ.ร.ก.การปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. 2540).

² ดูรายละเอียดของ คปต.16, คปต.42, และ คปต.จ. ได้ใน ปรส. (2545)

(3) จัดสรรเงินชำระคืนเจ้าหนี้ และ

(4) เข้าสู่กระบวนการล้มละลายตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย

การชำระบัญชีดังกล่าวมีความคล้ายคลึงกันกับการชำระบัญชีตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ต่างกันในเรื่องรายละเอียด³ ดังนั้น สถาบันการเงิน 56 แห่งดังกล่าวจึงไม่สามารถดำเนินกิจการใดๆ เพื่อให้บริษัทดำเนินกิจการต่อหรือที่อาจทำให้เจ้าหนี้เสียประโยชน์ได้ เช่น การให้กู้ยืมลูกหนี้เพิ่มเติม การลดเงินต้นให้ลูกหนี้ การเปลี่ยนตัวลูกหนี้ เป็นต้น ที่จะทำได้บ้างก็เช่นการขอขยายเวลาชำระคืนเงินต้น ดอกเบี้ยหรือ โอนทรัพย์สินเพื่อชำระหนี้

3.3.1 การรวบรวมและจำหน่ายสินทรัพย์ของสถาบันการเงิน 56 แห่ง

มาตรา 30 แห่ง พ.ร.ก. การปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. 2540 กำหนดไว้ชัดเจนว่า ปรส.ต้องจำหน่ายสินทรัพย์โดยการประมูลหรือการแข่งขันราคาโดยเปิดเผย นอกจากนี้คณะกรรมการ ปรส.ยังยึดแนวทางการจำหน่ายสินทรัพย์อย่างรวดเร็ว เพื่อเป็นประโยชน์แก่ลูกหนี้ที่ยังมีศักยภาพในการทำธุรกิจต่อไปจะสามารถไปเจรจากับเจ้าหนี้ใหม่ได้ รวมทั้งจะทำให้เจ้าหนี้ได้รับเฉลี่ยเงินคืนเร็วขึ้นเช่นกัน เงินจำนวนนี้ก็จะกลับเข้ามาหมุนเวียนเป็นเงินทุนในระบบเศรษฐกิจต่อไป อีกทั้งกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินซึ่งเป็นเจ้าหนี้รายใหญ่ก็จะได้รับเงินคืนเร็วขึ้นด้วย ส่วนสถาบันการเงิน 56 แห่งก็จะสามารถลดต้นทุนการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินของตนลงได้ โดยเฉพาะต้นทุนด้านบุคลากรและอาคารสถานที่ในการเก็บรักษาทรัพย์สิน

ในการประมูลขายสินทรัพย์มีองค์ประกอบสำคัญดังนี้

ก. สินทรัพย์ที่นำออกจำหน่าย

ข. ผู้จำหน่ายสินทรัพย์

ค. หลักเกณฑ์ในการจำหน่ายสินทรัพย์

ง. ผู้ซื้อสินทรัพย์

จ. กระบวนการซื้อขายสินทรัพย์หลัก

ฉ. กระบวนการซื้อขายสินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์หลัก

³ ดูการเปรียบเทียบระหว่างการชำระบัญชีตามมาตรา 16(3) แห่ง พ.ร.ก.การปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. 2540 กับการชำระบัญชีตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ได้ในภาคผนวก ฉ

ก. สินทรัพย์ของสถาบันการเงิน 56 แห่ง

สินทรัพย์ของสถาบันการเงิน 56 แห่งสามารถแบ่งได้เป็นสินทรัพย์หลัก เช่น สินเชื่อเช่าซื้อ สินเชื่อธุรกิจ เป็นต้น และสินทรัพย์รอง เช่น อสังหาริมทรัพย์ รถยนต์ อุปกรณ์สำนักงาน เป็นต้น ดังแผนภาพที่ 4

มูลค่าของสินทรัพย์หลักมีอยู่เป็นสัดส่วนที่มากที่สุดคือ ร้อยละ 90.60 โดยมีสินเชื่อพาณิชย์ และอสังหาริมทรัพย์ เป็นสินทรัพย์หลักที่มีสัดส่วนมากที่สุดคือ ร้อยละ ร้อยละ 54.17 ของสินทรัพย์หลักทั้งหมด ส่วนสินทรัพย์รองมีเพียงร้อยละ 9.40 ของสินทรัพย์ทั้งหมดของสถาบันการเงิน 56 แห่ง ดังตารางที่ 2

ข. ผู้จำหน่ายสินทรัพย์ของสถาบันการเงิน 56 แห่ง

สถาบันการเงิน 56 แห่งได้มอบอำนาจให้ ปรส. เป็นผู้จำหน่ายสินทรัพย์ของตนตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ ในการนี้ ปรส. ได้จัดตั้งหน่วยงานภายในคือ สำนักจัดการสินทรัพย์ (Asset Realisation Office : ARO) รับผิดชอบงานการจำหน่ายสินทรัพย์หลัก ในขณะที่การจัดจำหน่ายสินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์หลักอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยประสานงานการจำหน่ายทรัพย์สินที่ไม่ใช่สินทรัพย์หลัก (Asset Disposition Co-ordination Unit : ADCU) สังกัดสำนักผู้ตรวจการ

ค. หลักเกณฑ์ในการจำหน่ายสินทรัพย์

สำหรับสินทรัพย์หลัก ปรส. ได้ใช้หลักเกณฑ์ตามประกาศเรื่อง “หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการจำหน่ายสินทรัพย์หลักของสถาบันการเงินที่ไม่อาจแก้ไขหรือฟื้นฟูฐานะหรือการดำเนินงานได้จำนวน 56 บริษัท” เมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2541 และได้ตีพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนพิเศษ 44 ง วันที่ 5 มิถุนายน 2541 โดยสาระสำคัญของประกาศดังกล่าวให้การจำหน่ายสินทรัพย์หลักกระทำโดยวิธีประมูล โดยเปิดเผยหรือวิธีการอื่นตามที่ปรส. กำหนด นอกจากนี้ ยังมีการกำหนดคุณสมบัติของผู้ประมูลและผู้ซื้อและวิธีการประมูล ซึ่งจะกล่าวถึงในส่วนของกระบวนการประมูลสินทรัพย์หลักต่อไป

ส่วนสินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์หลักนั้น ปรส. ได้ใช้หลักเกณฑ์ตามประกาศเรื่อง “หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการจำหน่ายสินทรัพย์หลักของสถาบันการเงินที่ไม่อาจแก้ไขหรือฟื้นฟูฐานะหรือการดำเนินงานได้จำนวน 56 ราย ประเภทต่างๆ” ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา ดังนี้

(1) ประเภทรถ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนพิเศษ 12 ง วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2541

(2) ประเภทศิลปวัตถุ วัตถุมงคล เหริยยุ ธนบัตร และวัตถุมีค่า ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนพิเศษ 23 ง วันที่ 18 มีนาคม 2541

(3) *ประเภทหลักทรัพย์และเงินลงทุน* ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนพิเศษ 25 ง วันที่ 31 มีนาคม 2541

(4) *ประเภทอสังหาริมทรัพย์* ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนพิเศษ 92 ง วันที่ 9 ตุลาคม 2541

(5) *ประเภทเรือ* ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนพิเศษ 107 ง วันที่ 11 พฤศจิกายน 2541

โดยสารสำคัญ ประกาศแต่ละฉบับจะระบุหลักเกณฑ์ เงื่อนไขในการประมูล คุณสมบัติของผู้ประมูล รวมถึงวิธีการประมูลและวิธีการชำระราคาซื้อขายสินทรัพย์ไว้

ง. ผู้ซื้อสินทรัพย์ของสถาบันการเงิน 56 แห่ง

ผู้เข้าประมูลสินทรัพย์กับ ปรส. สามารถเป็นได้ทั้งบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่มีฐานะและสิทธิตามกฎหมาย มีศักยภาพทางการเงินเพียงพอ ต้องไม่เป็นลูกหนี้ที่มีสัดส่วนของหนี้มากกว่าร้อยละ 10 ของมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์กลุ่มที่เข้าร่วมประมูล และต้องไม่ใช่บุคคลที่เกี่ยวข้องกับ ปรส. ทั้งทางตรงและทางอ้อม

จ. กระบวนการซื้อขายสินทรัพย์หลัก

กระบวนการซื้อขายสินทรัพย์สามารถแบ่งได้เป็น 4 ขั้นตอนสำคัญ (ดังแผนภาพที่ 5) คือ

(1) การจัดเตรียมการจำหน่าย

ประกอบด้วยการรวบรวมข้อมูลสินทรัพย์และการจัดกลุ่มสินทรัพย์ ในด้านการรวบรวมข้อมูลสินทรัพย์นั้น ปรส. ได้รวบรวมข้อมูลของสถาบันการเงินนับตั้งแต่วันที่ประกาศผลพิจารณาแผนการฟื้นฟูเมื่อ 8 ธันวาคม 2540 โดยข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับสินทรัพย์หลัก ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของลูกหนี้ ยอดเงินต้นคงค้าง สถานภาพของลูกหนี้ วิธีการชำระหนี้ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ข้อมูลเกี่ยวกับหลักประกัน รวมถึงเงื่อนไขต่าง ๆ ในการกู้ยืมเงิน นอกจากนี้ เมื่อได้ข้อมูลมาแล้ว ปรส. ยังมีการสอบถามข้อมูลก่อนแล้วจึงจัดทำรายงานแยกแยะข้อมูลเพื่อนำไปใช้ได้ง่ายต่อไป

ส่วนการจัดกลุ่มสินทรัพย์นั้น ปรส. มีกลยุทธ์ในการจัดกลุ่มสินทรัพย์ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยอ้างการสำรวจความคิดเห็นของนักลงทุน (Market sounding) ซึ่งพบว่า นักลงทุนหน้าใหม่ที่มีเงินลงทุนมากหรือจะเป็นนักลงทุนต่างชาติ ต้องการซื้อสินทรัพย์ที่เป็นกลุ่มขนาดใหญ่เพื่อให้คุ้มค่ากับการลงทุนและบริหารสินทรัพย์ รวมถึงนักลงทุนต่างชาติรู้จักผู้รู้หรือหลักประกันไม่มากนัก อีกทั้งยังมีเรื่องของต้นทุนการจัดการด้วย หากประมูลในมูลค่าน้อยจะเกิดความไม่คุ้มค่า ส่วนนักลงทุนที่มีเงินลงทุนไม่สูงต้องการให้จัดกลุ่มสินทรัพย์ขนาดไม่ใหญ่ด้วย

อย่างไรก็ตาม ปรส.อ้างว่านักลงทุนรายเล็กมีจำนวนไม่มากนัก อีกทั้งสถาบันการเงินไทยก็ไม่ได้ให้ความสนใจเมื่อ ปรส.ชักชวนให้เข้าประมูลเนื่องจากภาวะการจัดการลูกหนี้เดิม

กลยุทธ์ของปรส.อีกอย่างหนึ่งก็คือ การนำสินทรัพย์ที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน มีสภาพคล่องสูง ลักษณะสัญญาคล้ายคลึงกันและจัดกลุ่มได้ง่ายมาจำหน่ายก่อน เช่น สินเชื่อเช่าซื้อ สินเชื่อที่อยู่อาศัย เป็นต้น โดยการจัดกลุ่มสินทรัพย์ที่นำออกประมูลเป็นดังตารางที่ 3

(2) การนำเสนอสินเชื่อ

ประกอบด้วยการเผยแพร่ข้อมูล การคัดค้านการขายสินทรัพย์ และการตรวจสอบคุณสมบัติผู้ประมูล ในส่วนของการเผยแพร่ข้อมูลนั้น ในแนวกว้าง ปรส. ให้ข้อมูลต่างๆผ่านทางสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น รวมถึงการประกาศไว้ที่สำนักงานของ ปรส.เอง ส่วนการเผยแพร่ข้อมูลเชิงลึกนั้น ปรส. ใช้วิธีที่สำคัญๆ ดังนี้⁴

- จัดประชุมเจ้าหน้าที่เพื่อชี้แจงกลยุทธ์และความคืบหน้าในการจำหน่ายสินทรัพย์
- การเดินทางไปนำเสนอข้อมูลให้กับผู้ลงทุน (Road shows)
- ข้อเสนอเทศการจำหน่ายสินทรัพย์ (Sale Information Memorandum : SIM)
- เพิ่มข้อมูลการจำหน่ายสินทรัพย์ (Sales Data Files)
- ห้องเก็บข้อมูล (Data Room)

โดยลำดับการเผยแพร่ข้อมูลก่อนเสนอราคาประมูลสามารถแสดงได้ดังแผนภาพที่ 6

ในส่วนของการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ประมูลนั้น ปรส. ได้กำหนดให้ผู้สนใจประมูลต้องให้ข้อมูลต่างๆ ที่ปรส.ร้องขอ อันแสดงถึงฐานะและสิทธิตามกฎหมายและศักยภาพทางการเงินเพื่อซื้อสินทรัพย์ เช่น สำเนาทางการเงินของบริษัทฉบับล่าสุดที่มีการตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นของบริษัท สำเนาหนังสือบริคณห์สนธิ เป็นต้น

ตามมาตรา 30 ทวิ ของ พ.ร.ก. การปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ 2) กฎหมายได้เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทรัพย์สินที่จะขายสามารถยื่นคำคัดค้านก่อนวันขายทรัพย์สินไม่น้อยกว่า 3 วันทำการ

จากการเผยแพร่ข้อมูลก่อนการเสนอราคาประมูลดังกล่าว มีผู้ยื่นคำขอศึกษาข้อมูลและเข้าร่วมประมูลดังตารางที่ 4

⁴ รายละเอียดของแต่ละวิธีการเผยแพร่ข้อมูลเชิงลึกดู ปรส. (2545: 61)

(3) การเสนอราคาซื้อ

ประกอบด้วยการยื่นซองเสนอราคา การเปิดซองประมูล การประเมินผลการประมูล และการประกาศผลการประมูล ในส่วนของการยื่นซองเสนอราคาซื้อสินทรัพย์ของสถาบันการเงิน 56 แห่งนั้น จะป็นแบบผูกพันชนิดเพิกถอนมิได้ (Binding and irrevocable bid) เพื่อผู้มัดให้ผู้ซื้อลงนามในสัญญาซื้อขายสินทรัพย์ในกรณีที่เป็นผู้ชนะการประมูล สำหรับรูปแบบการเสนอราคาซื้อโดยทั่วไปมี 4 รูปแบบคือ (1) การเสนอราคาแบบซื้อเหมาหรือไม่ซื้อเลย (All or None) (2) การเสนอราคาแบบมีเงื่อนไข (Conditional) (3) การเสนอราคาโดยอิสระสำหรับแต่ละกลุ่มสินทรัพย์ (Individual) (4) การเสนอราคาโดยเรียงลำดับความสนใจ หรือ บางกอกบิ๊ด (Multiple Priority or Bangkok Bid) นอกจากนี้ การเสนอราคาซื้อต้องเสนอราคาเป็นสกุลเงินบาท และระบุราคาเสนอซื้อรวมสำหรับกลุ่มสินทรัพย์ที่เสนอราคาทุกกลุ่ม ต้องจัดสรรราคาเสนอซื้อให้แก่สถาบันการเงินแต่ละแห่งเป็นรายสถาบัน โดยราคาที่เสนอรวมจะต้องเท่ากับผลรวมของราคาจัดสรรให้แก่สถาบันการเงินแต่ละแห่ง แต่หากราคาที่เสนอรวมไม่เท่ากับยอดรวมของราคาจัดสรรแล้ว ปรส.มีอำนาจในการประเมินค่าโดยใช้ยอดรวมของราคาที่จัดสรร หรือยอดรวมของราคาประมูลที่ระบุไว้แล้วแต่ว่าจำนวนใดสูงกว่า

ในส่วนของการเปิดซองประมูลกระทำในสถานที่เปิดเผย และคณะกรรมการเปิดซองประมูลจะประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ของปรส. และผู้สังเกตการณ์ ในการเปิดซองประมูลของการจำหน่ายสินทรัพย์ 2 ครั้งแรก (สินเชื่อเช่าซื้อและสินเชื่อที่อยู่อาศัย) ผู้เข้าร่วมประกอบด้วยเลขาธิการ ปรส. เจ้าหน้าที่ของ ปรส. จากแผนกกฎหมาย แผนกเอกสารการประมูล และแผนกประเมินผลการประมูล ส่วนการจำหน่ายสินทรัพย์ครั้งที่ 3 (สินเชื่อธุรกิจ) เป็นต้นไป ผู้เข้าร่วมเพิ่มเติมได้แก่ ตัวแทนจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ตัวแทนของบริษัทที่ปรึกษากฎหมายของ ปรส. และตัวแทนบริษัทที่ปรึกษา ปรส. ที่เข้าร่วมสังเกตการณ์ด้วย

หลังจากการเปิดซองประมูลแล้ว ปรส. จะตรวจสอบเปรียบเทียบราคาเสนอซื้อกับราคาอ้างอิงที่จัดทำโดยแผนกประเมินราคาสินทรัพย์ของ ปรส. โดยผู้ชนะประมูลก็คือผู้เสนอราคาสูงสุดในแต่ละกลุ่มสินทรัพย์ ยกเว้นในกรณีของการเสนอราคาแบบซื้อเหมาหรือไม่ซื้อเลย (All or None) และการเสนอราคาแบบมีเงื่อนไข (Conditional) ซึ่งหากไม่เป็นไปตามเงื่อนไขแม้จะเสนอราคาสูงสุดก็จะไม่ได้เป็นผู้ชนะการประมูล และกรณีการเสนอราคาโดยเรียงลำดับความสนใจหรือ บางกอกบิ๊ด (Multiple Priority or Bangkok Bid) นั้น หากผู้เสนอราคาได้ใช้วงเงินประมูลหมดแล้วตามลำดับความสนใจ ผู้เสนอราคาสูงสุดก็อาจไม่ชนะการประมูล นอกจากนี้ หาก ปรส.พบว่า มีสถาบันการเงินที่นำสินทรัพย์ออกประมูลขายแต่ไม่ได้รับการจัดสรรราคาประมูลแม้แต่บาทเดียว หรือได้รับจัดสรรราคาไม่สอดคล้องกับมูลค่าสินทรัพย์ที่นำออกขาย ปรส. อาจใช้สิทธิในการ

จัดสรรราคาซื้อให้กับสถาบันการเงินใหม่ (สิทธิในการแทรกแซงของ ปรส. ดังกล่าวได้กำหนดเป็นเงื่อนไขไว้แล้วในข้อเสนotechnical requirement) และจะทำการขออนุมัติจากผู้เสนอราคาที่ชนะการประมูล เมื่อกระบวนการประเมินผลการประมูลเป็นที่เรียบร้อยแล้ว แผนกประเมินการประมูลจะจัดเตรียมรายงานผลการประเมินเพื่อขออนุมัติการขายจากคณะกรรมการ ปรส. และประกาศผลการประมูลต่อไป

การประกาศผลการประมูลนั้น ปรส. จะแจ้งให้ทั้งผู้ที่ชนะและไม่ชนะการประมูลทราบอย่างช้าภายในเวลา 17.00 น. ของวันถัดไปนับจากวันประมูล และจะมีการลงนามในหนังสือรับทราบผลประมูล (Letter of Acknowledgement) ระหว่าง ปรส. และผู้ชนะการประมูลภายในวันเดียวกัน เพื่อยืนยันการรับทราบผลการประมูล หากผู้ชนะการประมูลปฏิเสธไม่ยอมรับผลการประมูลดังกล่าว (แต่ต้องจ่ายค่าชดเชย) ปรส. จะแจ้งให้ผู้ที่เสนอราคาซื้อสูงสุดอันดับถัดไป เป็นผู้ชนะการประมูลแทน นอกจากนี้ ปรส. ยังประกาศให้สาธารณะได้ทราบโดยจัดแถลงข่าว

(4) การทำสัญญาและส่งมอบ

ประกอบด้วยการลงนามในสัญญาขาย การโอนสิทธิเรียกร้อง การปิดการจำหน่าย และผู้ซื้อเรียกร้องเงินคืนบางส่วน

การทำสัญญาซื้อขายสินทรัพย์ภายหลังการประมูลเสร็จสิ้น จะกระทำระหว่าง ปรส. ในฐานะตัวแทนของสถาบันการเงินผู้ขายสินทรัพย์ กับ ผู้ชนะการประมูล ซึ่งจะทำในวันที่ ปรส. ประกาศให้เป็นวันทำสัญญา ในวันทำสัญญาผู้ซื้อจะต้องชำระ “เงินชำระงวดแรก” (Initial Payment) เป็นจำนวนร้อยละ 20 ของราคาประมูลให้กับ ปรส. โดยเงินชำระงวดแรกและเงินประกันต่าง ๆ จะนำไปหักออกจากราคาซื้อ (Purchase Price) และเหลือเป็นยอดเงินที่ผู้ซื้อจะต้องชำระในวันปิดการจำหน่าย อย่างไรก็ตาม ผู้ชนะการประมูลสามารถโอนสิทธิที่จะทำสัญญาขายมาตรฐานให้ผู้อื่นได้ แต่ผู้ที่จะมีรับโอนสิทธิที่จะทำสัญญานั้นจะต้องมีคุณสมบัติตรงตามที่ ปรส. กำหนดไว้ รวมถึงผู้ชนะการประมูลจะต้องให้การค้ำประกันซึ่งไม่อาจเพิกถอนได้ (Irrevocable Guaranty Agreement) เพื่อเป็นการค้ำประกันผู้ที่จะมีรับโอนด้วย

ในส่วนของการโอนสิทธิเรียกร้อง ไม่ว่าจะเป็นอย่างทั้งหมดหรือบางส่วนของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการไปยังสถาบันการเงินอื่นนั้น ให้กระทำได้โดยไม่ต้องบอกกล่าวไปยังลูกหนี้ของสถาบันการเงินนั้นตามมาตรา 306 ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่หากผู้ซื้อสินทรัพย์มีความประสงค์จะทำหนังสือบอกกล่าวการโอนสิทธิให้ ปรส. ร่วมลงนามกับผู้ซื้อสินทรัพย์ก็สามารถทำได้

ด้านการปิดการจำหน่ายนั้น ผู้ซื้อจะต้องนำเงินมาชำระในส่วนที่เหลือที่ต้องชำระตามสัญญา และผู้ซื้อก็จะได้รับการโอนสิทธิเรียกร้องในสินทรัพย์ตามสัญญาขายจากผู้ขายไป การชำระเงินต้องชำระเป็นเงินสด ยกเว้นบริษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน (บบส.) ที่ชำระเป็นตั๋วสัญญาใช้เงินได้

อย่างไรก็ตาม ปรส. ได้อนุญาตให้มีการชำระเป็นเงินสดส่วนหนึ่ง และอีกส่วนที่เหลือให้เจ้าหนี้ของสถาบันการเงินเลือกได้ว่าจะรับชำระเป็นเงินสดหรือรับการแบ่งปันผลกำไรที่ผู้ซื้อสินทรัพย์นำไปบริหารได้ในอนาคต ปรากฏว่า ในการขายสินเชื่อธุรกิจครั้งที่ 1 มีสินเชื่อ 4 กลุ่มที่บริษัทโกลด์แมน ซาคส์ (เอเชีย) ไพเนนซ์ จำกัด เป็นผู้ชนะการประมูล ได้แก่ กลุ่ม BL 19-BL22 ซึ่ง ปรส.รับชำระค่าซื้อเป็นเงินสด 90% ของราคาประมูล ส่วนที่เหลือมีจำนวนเจ้าหนี้ของสถาบันการเงินที่เลือกรับเงินสดมีเพียง 10.8% อีก 89.2% เลือกที่จะรับส่วนแบ่งกำไรจากการบริหารสินทรัพย์ในอนาคต และในการขายสินเชื่อธุรกิจครั้งที่ 2 มีสินเชื่อ 10 กลุ่ม (จากทั้งหมด 44 กลุ่ม) ซึ่ง บบส. ชนะการประมูล ปรส.รับชำระค่าซื้อเป็นเงินสด 80% อีก 20% มีเจ้าหนี้ของสถาบันการเงินที่เลือกรับเงินสดถึง 98.26% อีก 1.74% เลือกที่รับการแบ่งปันกระแสเงินสดจากการบริหารสินทรัพย์ในอนาคต

ท้ายที่สุด ผู้ซื้อสามารถร้องขอเงินที่ชำระไปแล้วคืนจาก ปรส. ในบางส่วนได้ ในกรณีที่จำนวนเงินต้นคงค้างที่ระบุไว้ในแฟ้มข้อมูลการจำหน่ายสินทรัพย์ ณ วันปิดบัญชีมากกว่าความเป็นจริง และในกรณีที่สินทรัพย์ที่ลูกหนี้ได้หักกลบหลบหนีหรือประสงค์ที่จะหักกลบหลบหนี แต่มิได้เปิดเผยไว้ในห้องข้อมูล โดยต้องกระทำภายใน 90 วันหลังจากวันปิดการจำหน่าย ยกเว้นในสินเชื่อที่อยู่อาศัย ที่ต้องร้องขอคืนภายใน 60 วัน

ข้อมูลขั้นตอนการจำหน่ายสินทรัพย์หลักสามารถดูได้จากภาคผนวก ข

ฉ. กระบวนการซื้อขายสินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์หลัก

กระบวนการจำหน่ายสินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์หลักหรือสินทรัพย์รองมีขั้นตอนที่สำคัญ ดังนี้คือ

- การรวบรวมข้อมูลสินทรัพย์
- การจัดประเภทสินทรัพย์
- การแต่งตั้งคณะกรรมการจำหน่ายสินทรัพย์
- การคัดเลือกผู้ประเมินและผู้ดำเนินการประมูลสินทรัพย์
- การเผยแพร่ข้อมูลและการประชาสัมพันธ์
- การประมูลและประกาศผลการประมูล

- การชำระราคาและส่งมอบสินทรัพย์

(1) การรวบรวมข้อมูลสินทรัพย์

จะรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการเดียวกันกับสินทรัพย์หลัก

(2) การจัดประเภทสินทรัพย์

ปรส. ได้จัดประเภทสินทรัพย์รองเป็นประเภทต่างคือ

- หลักทรัพย์และเงินลงทุน
- อสังหาริมทรัพย์
- รถและเรือยอชท์
- เฟอ์นิเจอร์ อุปกรณ์สำนักงาน และคอมพิวเตอร์
- ศิลปวัตถุ วัตถุมงคล เหรียญ ธนบัตร และวัตถุมีค่า
- สิทธิประโยชน์ในการเป็นสมาชิกสนามกอล์ฟและสโมสร
- โทรศัพท์มือถือ เพจเจอร์ และหนังสือ

(3) การแต่งตั้งคณะกรรมการจำหน่ายสินทรัพย์

ปรส. ได้แต่งตั้งคณะกรรมการจำหน่ายสินทรัพย์เพื่อทำหน้าที่ (1) คัดเลือกผู้ประเมินราคาอิสระ (2) ให้ความเห็นเกี่ยวกับราคากลางที่ผู้ประเมินได้จัดทำไว้ (3) ให้คำแนะนำเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการจำหน่ายสินทรัพย์ และ (4) ทำหน้าที่เป็นกรรมการในวันประมูล

(4) การคัดเลือกผู้ประเมินและผู้ดำเนินการประมูลสินทรัพย์

ปรส. ใช้การว่าจ้างบริษัทประเมินสินทรัพย์อิสระที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในแต่ละประเภทของสินทรัพย์รอง ให้มาประเมินราคาสินทรัพย์โดยบริษัทดังกล่าวพิจารณาราคาประเมินโดยดูจากราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ ราคาต้นทุนหรือราคาซื้อ ราคาตลาด ราคาประเมินของทางการ และราคาประเมินของบริษัทผู้ประเมินเอง เมื่อบริษัทพิจารณาราคาประเมินของสินทรัพย์ได้แล้วก็จะส่งไปยังคณะกรรมการเพื่อพิจารณา หากได้รับความเห็นชอบโดยประธานกรรมการตามมาตรา 30 แล้ว ให้ถือราคาประเมินดังกล่าวเป็นราคาเริ่มต้นในการประมูล ส่วนผู้ทำการจัดการประมูลนั้นอาจเป็นรายเดียวกับผู้ประเมินราคาหรือไม่ก็ได้⁵

⁵ ดูรายชื่อผู้ประเมินราคาสินทรัพย์รองและผู้จัดการประมูลสินทรัพย์รองได้ในภาคผนวก ข

(5) การเผยแพร่ข้อมูลและประชาสัมพันธ์

ปรส. กับผู้ดำเนินการประมูลใช้การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ของการประมูลสินทรัพย์รองผ่านสื่อต่างๆ อย่างกว้างขวาง ทั้งโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต แผ่นปิวหรือโปสเตอร์ นอกจากนี้ ยังจัดกิจกรรมการเยี่ยมชมสินทรัพย์ที่จะประมูล เช่น อสังหาริมทรัพย์ เรือยอชท์ เป็นต้น อีกทั้งในระหว่างการประมูล ปรส.ยังเชิญสื่อมวลชนทั้งไทยและต่างประเทศมาร่วมทำข่าวด้วย เพื่อให้ข่าวสารข้อมูลกระจายสู่สาธารณะให้มากที่สุด เพื่อที่กลไกตลาดจะได้ทำงานได้ดีขึ้น

(6) การประมูลและประกาศผลการประมูล

การจำหน่ายสินทรัพย์รองส่วนใหญ่ใช้วิธีการประมูลแบบยกมือแข่งขันราคา และแบบยื่นซองประกวดราคา ตามความสอดคล้องของสินทรัพย์แต่ละประเภท เช่น หากเป็นอสังหาริมทรัพย์ หรือรถยนต์ การประมูลแบบยกมือแข่งขันราคาโดยกำหนดราคาเริ่มต้นที่จูงใจให้มีผู้เข้าร่วมประมูลจำนวนมาก เพื่อให้การประมูลมีความคึกคักและแข่งขันกันมากขึ้น ช่วยผลักดันให้ราคาทรัพย์สินที่จำหน่ายได้ราคาดีขึ้น ในส่วนของวิธีการประมูล การกำหนดวันประมูล และผลการประมูลของสินทรัพย์รองประเภทต่างๆ มีดังนี้

- รถยนต์

ใช้วิธีการประมูลแบบยกมือแข่งขันราคา⁶ระหว่างวันที่ 24-26 มิถุนายน 2541 จำนวน 3 ครั้ง และใช้วิธีการยื่นซองประกวดราคาเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2541 จำนวน 1 ครั้ง การประมูลรถยนต์ครั้งแรกจัดเมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2541 จากนั้นก็จัดประมูลอย่างต่อเนื่องเกือบทุกสัปดาห์จนถึงวันที่ 19 มกราคม 2545 รวมมีการจัดประมูลรถยนต์ 73 ครั้ง มีผู้ประมูลรถยนต์ไปทั้งสิ้น 7,339 คัน ได้ราคาประมูลรวม 1,507.56 ล้านบาท ซึ่งสูงกว่าราคาประเมินที่เท่ากับ 1,287.78 ล้านบาทอยู่ประมาณร้อยละ 17

- เรือยอชท์

มีเรือยอชท์ที่ให้ประมูลเพียง 1 ลำ ใช้วิธีการประมูลแบบยกมือแข่งขันราคาในวันที่ 8 พฤศจิกายน 2541 และโดยวิธียื่นซองประมูลในวันที่ 4 ธันวาคม 2541 ทั้งสองครั้งไม่มีผู้เข้าร่วมการประมูล ดังนั้น ปรส.จึงจัดประมูลแบบยกมือแข่งขันราคาอีกครั้งในวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2542 โดยลดราคาเริ่มต้นจาก 6 ล้านบาทเหลือ 3 ล้านบาท ทำให้มีผู้เข้าร่วมประมูล 6 ราย และปิดราคาประมูลได้ที่ราคา 4.8 ล้านบาท ซึ่งมากกว่าราคาประเมินอยู่ร้อยละ 60 มีเรือยอชท์ที่ประมูลนั้นมีเพียง 1 ลำ

⁶ ยกเว้นการประมูลรถบรรทุกขนาดใหญ่

- หลักทรัพย์และเงินทุน

ประกอบด้วย หลักทรัพย์รัฐบาล หุ้นกู้เอกชน (สองประเภทแรกนี้มีมูลค่าหน้าตัวรวมกันประมาณ 53,000 ล้านบาท หรือประมาณร้อยละ 80 ของสินทรัพย์ประเภทนี้) หลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ หลักทรัพย์ไม่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ และหน่วยลงทุนกองทุนเปิด

หลักทรัพย์รัฐบาล

ใช้วิธีขึ้นของประมูล โดยมีการประมูล 18 ครั้ง ตั้งแต่ 22 เมษายน 2541 จนถึง 18 มิถุนายน 2542 ได้ราคาประมูลรวม 18,085.15 ล้านบาท มากกว่าราคาอ้างอิงซึ่งเท่ากับ 17,907.74 ล้านบาทที่อยู่ประมาณร้อยละ 1

หุ้นกู้ภาคเอกชน

ใช้วิธีขึ้นของประมูล โดยมีการประมูล 14 ครั้ง ตั้งแต่ 4 กันยายน 2541 จนถึง 4 กุมภาพันธ์ 2543 ได้ราคาประมูลรวม 6,291.97 ล้านบาท น้อยกว่าราคาหน้าตัวซึ่งเท่ากับ 15,539.14 ล้านบาทที่อยู่ร้อยละ 40.49

หลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ

ส่วนใหญ่ประกอบด้วยหุ้นสามัญ นอกจากนั้นยังมีหุ้นบุริมสิทธิ หน่วยลงทุนของกองทุนปิด และใบสำคัญแสดงสิทธิในการซื้อหุ้นสามัญ (วอแรนท์) ซึ่งการประมูลใช้ 2 วิธี ได้แก่ การเปิดให้ยื่นซองประมูลผ่านกระดานรายใหญ่ และการขายโดยตรงในตลาดหลักทรัพย์⁷

การประมูลโดยวิธีการยื่นซองประมูลผ่านกระดานรายใหญ่ จัดประมูลรวม 25 ครั้ง ตั้งแต่วันที่ 15 พฤษภาคม 2541 จนถึงวันที่ 21 เมษายน 2543 จำหน่ายสินทรัพย์ได้ 86 หลักทรัพย์ ในราคาประมูลรวม 1,304.53 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 95.49 ของราคาปิดในตลาดหลักทรัพย์ ส่วนการขายในกระดานหลักในตลาดหลักทรัพย์ฯ นั้น เริ่มตั้งแต่วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2541 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2543 ได้ราคาขายทั้งสิ้นประมาณ 819.78 ล้านบาท นอกจากนี้ ยังมีการขายหลักทรัพย์จดทะเบียนด้วยวิธีอื่น ๆ อีก เช่น การขายคืนหน่วยลงทุนปิด และการขายหุ้นตามค่าเสนอซื้อหลักทรัพย์ (Tender offer) เป็นต้น ซึ่งได้มูลค่ารวม 92.79 ล้านบาท รวมการจำหน่ายหลักทรัพย์จดทะเบียนได้รับเงินทั้งสิ้น 2,217.20 ล้านบาท

⁷ ถือเป็นระบบประมูลอย่างหนึ่ง เพราะผู้เสนอราคาสูงสุด ณ เวลานั้น ๆ เป็นผู้ซื้อหลักทรัพย์นั้นไป ราคาที่ซื้อขายได้ ณ เวลานั้น ๆ เรียกว่าราคาตลาด

หลักทรัพย์ไม่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

ใช้วิธีการยื่นซองประมูล โดยจัดประมูลทั้งสิ้น 87 ครั้ง ตั้งแต่วันที่ 15 มิถุนายน 2541 จนถึงวันที่ 16 มกราคม 2545 จำหน่ายได้ 213 หลักทรัพย์ ราคาประมูลรวม 2,181.37 ล้านบาท น้อยกว่ามูลค่าตามบัญชีซึ่งเท่ากับ 4,304.25 ล้านบาทอยู่ร้อยละ 50.63

หน่วยลงทุนกองทุนเปิด

คณะกรรมการจำหน่ายหลักทรัพย์และเงินลงทุนด้วยความเห็นชอบจาก คณะกรรมการ ปรส. ได้กำหนดวิธีการจำหน่าย 2 วิธีคือ (1) แจกมติขอยกเลิกกองทุน โดยใช้สำหรับ กองทุนที่สถาบันการเงินฯ ถือหน่วยลงทุนรวมกันมากกว่าร้อยละ 50 และ (2) ขายคืนหน่วยลงทุน กับกองทุน ซึ่งใช้ในกรณีของกองทุนที่สถาบันการเงินฯ ถือหน่วยลงทุนรวมกันน้อยกว่าร้อยละ 50 โดยสถาบันการเงินฯ จะค่อย ๆ ไถ่ถอนหน่วยลงทุนกับบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม

การจำหน่ายหน่วยลงทุนกองทุนเปิด สามารถจำหน่ายได้เป็นจำนวน 38 กองทุน เริ่มตั้งแต่วันที่ 21 กรกฎาคม 2541 จนถึงเดือนมิถุนายน 2544 โดยมีการขอยกเลิกกองทุนจำนวน 13 กองทุน และขายคืนหน่วยลงทุนได้จำนวน 25 กองทุน รวมได้เงินทั้งสิ้น 2,014.19 ล้านบาท

- อสังหาริมทรัพย์

ประกอบด้วยบ้านเดี่ยว ทาวน์เฮาส์ อาคารสำนักงาน พื้นที่สำนักงาน ห้องชุดพักอาศัย และ ที่ดินเปล่า ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด ปรส. ได้จัดประมูลทั้งสิ้น 3 ครั้ง ที่ศูนย์ประชุมแห่งชาติ สิริกิติ์ ซึ่งใช้วิธีการประมูลทั้งแบบยกมือแข่งขันราคาและวิธียื่นซองประมูล ส่วนสินทรัพย์ที่เหลือ จากการประมูลดังกล่าวจะใช้วิธีการจำหน่ายแบบแข่งขันราคาแบบเฉพาะเจาะจงทรัพย์สิน⁸ รายละเอียดดังตารางที่ 5

ผลการประมูล 3 ครั้งแรก ปรส. จำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ไปได้ทั้งสิ้น 292 รายการ ได้ราคา รวม (ก่อนรายการปรับปรุง) 2,307.55 ล้านบาท สูงกว่าราคากลางซึ่งเท่ากับ 1,632.64 ล้านบาทอยู่ ร้อยละ 41.3 อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากการปรับปรุง เช่น เงินประกัน เงินยืม และการยกเลิกธุรกรรม สุทธิแล้วราคาที่จำหน่ายได้มีมูลค่า 2,224.30 ล้านบาท สูงกว่าราคากลางประมาณร้อยละ 36.24 ส่วน การประมูลแบบเฉพาะเจาะจงทรัพย์สิน สามารถจำหน่ายได้มูลค่า 220.50 ล้านบาท เมื่อรวมการ

⁸ หมายถึงการให้ผู้สนใจประมูลทรัพย์สินทำหนังสือแสดงความจำนงที่จะซื้อเฉพาะอสังหาริมทรัพย์ที่สนใจมายังสถาบันการเงิน จากนั้น ปรส. จะนำอสังหาริมทรัพย์รายการนั้นออกประมูลขายโดยประกาศให้ผู้สนใจทั่วไปทราบ และยื่นซองเสนอราคาในวัน ประมูล

จำหน่ายทั้งหมดจนถึงวันที่ 14 กันยายน 2544 จะได้ราคาประมูลสุทธิ 2,444.80 ล้านบาท มากกว่าราคากลางซึ่งเท่ากับ 1,803.62 ล้านบาทอยู่ประมาณร้อยละ 35.55 ดังตารางที่ 6

- เฟอร์นิเจอร์ อุปกรณ์สำนักงาน และคอมพิวเตอร์

ใช้วิธีการประมูลแบบยกมือแข่งขันราคาหรือยื่นซองประกวดราคา จัดประมูลทั้งสิ้น 929 ครั้ง ตั้งแต่วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2541 แล้วจัดประมูลอย่างต่อเนื่องจนถึงเดือนมีนาคม 2544 ได้ราคาประมูลทั้งสิ้นประมาณ 446.41 ล้านบาทมากกว่าราคากลางซึ่งเท่ากับ 293.14 ล้านบาทอยู่ร้อยละ 52.29

- ศิลปวัตถุ วัตถุมงคล เหริยคุณ ชนบัตร และวัตถุมีค่า

การประมูลศิลปวัตถุใช้วิธีการยกมือแข่งขันราคา โดยจัดประมูลครั้งสำคัญที่ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ระหว่างวันที่ 11-14 มิถุนายน 2541 สามารถจำหน่ายศิลปวัตถุได้ 1,311 รายการ คิดเป็นมูลค่ารวม 58.04 ล้านบาท มากกว่าราคากลางซึ่งเท่ากับ 10.68 ล้านบาทอยู่ร้อยละ 443.4 หรือมากกว่าราคากลางประมาณ 4.5 เท่า

ส่วนการประมูลวัตถุมงคล วัตถุมงคล เหริยคุณ ชนบัตร และวัตถุมีค่า ใช้วิธีประมูลแบบยกมือแข่งขันราคา จัดประมูลครั้งสำคัญที่โรงแรมนารายณ์ เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2541 โดยได้รับเงินจากการจำหน่าย 975,740 บาท

นอกจากนั้น ยังมีการจัดประมูลที่สถาบันการเงินแต่ละแห่งอีก รวมจัดประมูลทั้งสิ้น 17 ครั้ง สามารถประมูลขายได้จำนวนรวม 12,765 ชิ้น เป็นเงินรวม 60.26 ล้านบาท มากกว่าราคากลางซึ่งเท่ากับ 12.43 ล้านบาทอยู่ร้อยละ 384.72 หรือมากกว่าราคากลางประมาณ 3.8 เท่า

- สิทธิประโยชน์ในการเป็นสมาชิกสนามกอล์ฟและสโมสร

จัดประมูล 3 ครั้ง 2 ครั้งแรกใช้วิธียื่นซองประกวดราคาซึ่งจัดประมูลวันที่ 8 สิงหาคม 2541 และวันที่ 27 กันยายน 2541 ส่วนครั้งสุดท้ายใช้วิธียกมือแข่งขันราคา จัดประมูลวันที่ 20 มิถุนายน 2542 รวมจำหน่ายได้ 165 รายการ เป็นเงินทั้งสิ้น 31.82 ล้านบาทมากกว่าราคากลางซึ่งเท่ากับ 25.01 ล้านบาทอยู่ร้อยละ 27.25

- โทรศัพท์มือถือ เพจเจอร์ หนังสือ และวัสดุเทพ

การประมูลโทรศัพท์มือถือและเพจเจอร์ จัดประมูล 2 ครั้งคือ วันที่ 8-9 สิงหาคม 2541 และ วันที่ 27 กันยายน 2541 ได้เงินรวม 4.15 ล้านบาท มากกว่าราคากลางซึ่งเท่ากับ 2.75 ล้านบาทอยู่ร้อยละ 51.09

สำหรับการประมูลหนังสือและวัสดุเทปนั้นจัดประมูลหลายครั้ง ใช้วิธีวิธียกมือหรือยกป้าย แข่งขันราคา โดยมีครั้งใหญ่ 3 ครั้ง คือ วันที่ 8-9 สิงหาคม 2541 วันที่ 27 กันยายน 2541 และวันที่ 4 กรกฎาคม 2542 อย่างไรก็ตาม ยังมีหนังสืออีกจำนวนหนึ่งที่ไม่ได้มีผู้ประมูลชื่อ ปรส. ได้นำมาขายทอดตลาดตามราคากลางโดยใช้วิธีที่หลากหลาย เช่น การขายตรง การฝากขาย และการวางขายที่สถาบันการเงินเจ้าของหนังสือ นั้น ๆ รวมได้เงินทั้งสิ้น 2.11 ล้านบาทมากกว่าราคากลางซึ่งเท่ากับ 1.99 ล้านบาทอยู่ร้อยละ 5.7 สรุปรวมแล้วเงินที่ได้จากการจำหน่ายโทรศัพท์มือถือ เพจเจอร์ หนังสือ และวัสดุเทป จนถึงสิ้นเดือนธันวาคม 2544 มีทั้งสิ้น 6.26 ล้านบาทมากกว่าราคากลาง 4.74 ล้านบาทอยู่ร้อยละ 32.07

(7) การชำระราคาและส่งมอบทรัพย์สิน

มีความแตกต่างในเงื่อนไขการชำระและส่งมอบทรัพย์สินแต่ละประเภท เช่น ประเภทหลักทรัพย์และเงินลงทุนส่วนใหญ่จะให้ผู้ซื้อชำระเงินภายใน 2 วัน และผู้ขายจะดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อส่งมอบสินทรัพย์ให้กับผู้ซื้อต่อไป

สำหรับทรัพย์สินที่ผู้ขายสามารถส่งมอบให้ผู้ซื้อได้ทันที ปรส. จะกำหนดราคาขั้นต่ำที่จะต้องชำระเป็นเงินสดเต็มจำนวนไว้ หากเกินกว่านั้นจะให้วางมัดจำไว้ก่อน และให้นำส่วนที่เหลือมาชำระในวันถัดไปหรือภายใน 7 วัน เช่น เฟอ์นิเจอร์ อุปกรณ์สำนักงานและคอมพิวเตอร์ หากมีราคาประมูลต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท ให้ชำระเต็มจำนวนในวันประมูล แต่หากสูงกว่านั้นสามารถชำระเต็มจำนวน หรือชำระเงินมัดจำร้อยละ 25 ของราคาประมูล แต่ต้องไม่น้อยกว่า 1,000 บาท และให้ชำระส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 75 ในวันถัดไป

ศิลปวัตถุที่มีราคาประมูลต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท ผู้ซื้อต้องชำระเงินทั้งจำนวน ณ วันประมูล แต่หากราคาสูงกว่านั้นสามารถเลือกชำระทั้งจำนวน ณ วันประมูล หรือวางมัดจำอย่างน้อยร้อยละ 20 ของราคาที่ประมูล แต่ต้องไม่ต่ำกว่า 5,000 บาท ส่วนที่เหลือให้ชำระภายใน 7 วัน

ทั้งนี้ ผู้ซื้อจะได้รับมอบทรัพย์สินก็ต่อเมื่อชำระเงินค่าซื้อครบถ้วนแล้ว

ผลการจัดการสินทรัพย์ของสถาบันการเงินที่ถูกกระรับการดำเนินการ 56 แห่งนั้นปรากฏว่า สินเชื่อเช่าซื้อ สินเชื่อที่อยู่อาศัย และสินทรัพย์รอง ได้เงินจากการจัดการหรือจำหน่ายสินทรัพย์ (Recovery rate) ในลำดับต้นๆ คือ ได้เงินร้อยละ 47.98 ร้อยละ 46.80 และร้อยละ 45.60 ของยอดคงค้างทางบัญชีตามลำดับ ส่วนการจัดการหรือจำหน่ายสินทรัพย์ที่มี Recovery rate ในลำดับท้ายๆ คือ สินเชื่อธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง สินเชื่อธุรกิจครั้งที่ 2 (ซึ่งมียอดคงค้างทางบัญชีมากที่สุดในการประมวลสินเชื่อธุรกิจจำนวน 2 ครั้ง) คือได้เงินร้อยละ 12.18 และร้อยละ 18.20 ของยอดคงค้างทางบัญชีตามลำดับ ดังรายละเอียดในตารางที่ 7

ส่วนผู้ชนะการประมวลสินทรัพย์ต่าง ๆ นั้น ปรากฏว่า ผู้ลงทุนไทยกับผู้ลงทุนต่างชาติประมวลได้สินทรัพย์ไปเป็นสัดส่วนที่พอๆกัน กล่าวคือ ผู้ลงทุนไทยประมวลสินทรัพย์ได้ไปเป็นสัดส่วนมากกว่าคือประมาณร้อยละ 55.57 โดยมี บบส. เป็นผู้ลงทุนไทยที่ประมวลได้สินทรัพย์ไปมากที่สุดคือร้อยละ 29.08 ของสินทรัพย์ทั้งหมด ในขณะที่ผู้ลงทุนต่างชาติได้ไปร้อยละ 44.43 ของสินทรัพย์ทั้งหมด โดยมีบริษัท โกลด์แมน ซาคส์ เป็นผู้ลงทุนต่างชาติที่ประมวลได้สินทรัพย์ไปมากที่สุดคือร้อยละ 29.08 ของสินทรัพย์ทั้งหมด แต่หากพิจารณาในแง่ของราคาประมวลเทียบกับยอดคงค้างทางบัญชีแล้ว บริษัทโกลด์แมน ซาคส์ ให้ราคาที่ชนะการประมวลเพียงร้อยละ 19.38 ของยอดคงค้างทางบัญชี ซึ่งเป็นสัดส่วนต่ำที่สุดในบรรดาผู้ลงทุนต่างชาติ ดังรายละเอียดต่างๆในตารางที่ 8

3.3.2 การยื่นคำขอรับชำระหนี้และการตรวจสอบยอดหนี้

ปรส.ออกประกาศเรื่อง การขอรับชำระหนี้สำหรับเจ้าหนี้และการจัดสรรเงินจากการขายสินทรัพย์ให้แก่เจ้าหนี้⁹ โดยกำหนดให้เจ้าหนี้ของสถาบันการเงินที่ถูกกระรับการดำเนินการทั้ง 56 แห่งที่ต้องการรับชำระหนี้ จะต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อคณะกรรมการตามมาตรา 30 ของสถาบันการเงินที่ตนเป็นเจ้าของอยู่ภายใน 3 เดือนนับแต่วันที่ 1 มีนาคม 2542 คู่มือสาระสำคัญของการยื่นคำขอรับชำระหนี้และหนี้ที่สามารถขอรับชำระได้ในภาคผนวก ญ

ส่วนการตรวจสอบยอดหนี้¹⁰ ปรส.ได้จัดตั้งแผนกตรวจสอบเจ้าหนี้ สังกัดฝ่ายตรวจสอบเจ้าหนี้และจัดสรรเงินคืนเพื่อตรวจสอบเอกสารหลักฐานต่าง ๆ เกี่ยวกับหนี้รวมถึงแต่งตั้งคณะอนุกรรมการวินิจฉัยหนี้และจัดสรรเงินคืน¹⁰ เพื่อวินิจฉัยว่าหนี้ที่เจ้าหนี้ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้

⁹ ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษาเล่ม 116 ตอนพิเศษ 11 ง วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติมอีก 2 ครั้ง ครั้งแรกลงในราชกิจจานุเบกษาเล่ม 117 ตอนพิเศษ 72 ง วันที่ 24 กรกฎาคม 2543 และครั้งที่ 2 ลงในราชกิจจานุเบกษาเล่ม 118 ตอนพิเศษ 59 ง วันที่ 25 มิถุนายน 2544

¹⁰ ประกอบด้วย ผู้แทนจากกระทรวงการคลังเป็นประธาน ผู้แทนจากสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนจากธนาคารแห่งประเทศไทย ผู้ทรงคุณวุฒิทางกฎหมาย ผู้ทรงคุณวุฒิทางบัญชี และผู้แทนของ ปรส.

ต่อ ปรส. นั้นถูกต้องและสมควรได้รับจัดสรรเงินคืนตามกฎหมายหรือไม่ จากนั้นจะส่งต่อไปให้คณะกรรมการตามมาตรา 30 ของสถาบันการเงินแต่ละแห่งตรวจสอบ เพื่อให้ความเห็นชอบการจัดสรรเงินคืน ท้ายที่สุดคณะกรรมการ ปรส. จะเป็นผู้อนุมัติยอดเงินที่จะจัดสรรคืน ทั้งนี้ เจ้าหนี้ที่ยื่นคำขอรับชำระหนี้มีสิทธิอุทธรณ์ผลการวินิจฉัยนี้ได้ ภายใน 15 วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาวินิจฉัยเจ้าหนี้แล้ว

3.3.3 การจัดสรรเงินคืนเจ้าหนี้

ปรส. จะจัดสรรเงินคืนเจ้าหนี้ตามลำดับชั้นหนี้เงินเต็มจำนวนก่อน หากมีเงินเหลือจึงจะจัดสรรให้เจ้าหนี้ในลำดับถัดไป โดยลำดับชั้นมีดังนี้

ลำดับที่หนึ่ง ได้แก่ค่าใช้จ่ายเพื่อประโยชน์ร่วมกันของเจ้าหนี้ เช่น ค่าธรรมเนียมศาล ค่าดำเนินการของคณะกรรมการตามมาตรา 30 ผู้จัดการเฉพาะกิจ ค่าวิชาชีพทนายความ และผู้ตรวจสอบบัญชี เป็นต้น

ลำดับที่สอง ได้แก่ค่าภาษีอากร และค่าจ้างแรงงานตามกฎหมายแรงงานที่สถาบันการเงินค้างชำระ

ลำดับที่สาม เจ้าหนี้สามัญ

ลำดับที่สี่ เจ้าหนี้ด้อยสิทธิ

ปกติแล้วหากมีเงินเหลือจาก 4 ลำดับข้างต้น จะจัดสรรคืนแก่ผู้ถือหุ้น แต่ในกรณีนี้ไม่มีบริษัทใดที่มีเงินเหลือถึงผู้ถือหุ้นเลย สำหรับสินทรัพย์ที่ใช้ในการจัดสรรคืนเจ้าหนี้จะประกอบด้วยเงินสด ตั๋วสัญญาใช้เงินจากการชำระค่าซื้อสินทรัพย์ของบรรษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน (บปส.) และผลตอบแทนตามสัญญาแบ่งปันผลกำไร (Sharing Agreement)

การจัดสรรหนี้คืนเจ้าหนี้ในรูปแบบผลตอบแทนตามสัญญาแบ่งปันผลกำไร (Sharing Agreement) นั้น ปรส. ได้จัดหาผู้ที่เข้ามาทำหน้าที่เรียกเก็บ ดูแล และจัดสรรผลประโยชน์ตามสัญญาแบ่งปันผลกำไร (Sharing Agreement) ในลักษณะองค์กร Nominee ซึ่งจากการพิจารณาของปรส. ปรากฏว่า ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ได้เข้ามาทำหน้าที่นี้เพราะมีความพร้อมในด้านระบบการจ่ายเงิน (Payment System) มีประสบการณ์เป็นตัวแทนจ่ายเงิน (Paying Agent) มีความน่าเชื่อถือ และมีความมั่นคง

เจ้าหนี้ของสถาบันการเงิน 56 แห่งมี 2 กลุ่มคือ กลุ่มแรกเป็นเจ้าหนี้ของ 50 บริษัทที่อยู่ภายใต้การจัดสรรเงินคืนเจ้าหนี้ตามกระบวนการของ ปรส. มีจำนวนเจ้าหนี้รวม 88,282 ราย มียอดหนี้สามัญที่ได้ยื่นคำขอและได้รับอนุมัติจำนวนรวม 778,746.31 ล้านบาท ส่วนกลุ่มที่สองอีก 6

บริษัทนั้น ถูกนำเข้าสู่กระบวนการล้มละลายโดยที่ ปรส. ยังไม่ได้จัดสรรเงินคืนเจ้าหนี้¹¹ มีเจ้าหนี้จำนวน 5,374 ราย มียอดหนี้สามัญที่ยื่นขอรับชำระหนี้รวมประมาณ 95,227.50 ล้านบาท ดังนั้นเจ้าหนี้ของทั้ง 56 บริษัทจะมีจำนวนรวม 93,656 ราย มียอดหนี้สามัญทั้งสิ้นประมาณ 873,973.81 ล้านบาท ซึ่งเป็นของกองทุนฟื้นฟูประมาณ 769,284.83 ล้านบาท

อย่างไรก็ตาม ปรส. สามารถจัดสรรสินทรัพย์เพื่อเฉลี่ยคืนให้กับเจ้าหนี้สามัญของ 50 บริษัทดังกล่าวได้รวมทั้งสิ้นประมาณ 218,055.70 ล้านบาท¹² โดยกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินได้รับจัดสรรเงินคืนทั้งสิ้นประมาณ 190,886.38 ล้านบาท เหลืออีก 27,169.32 ล้านบาท เป็นของเจ้าหนี้สามัญอื่น ๆ นอกจากนั้น ยังเหลือสินทรัพย์ที่ไม่ได้นำออกประมูลขาย คิดเป็นยอดตามบัญชีอีกประมาณ 120,800 ล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างการบังคับคดีตามคำพิพากษา ธุรายละเอียดข้อตราการจัดสรรเงินคืนเจ้าหนี้สามัญของสถาบันการเงินที่ถูกระงับการดำเนินกิจการได้ที่ภาคผนวก ฎ

3.3.4 การนำสถาบันการเงินเข้าสู่กระบวนการล้มละลาย¹³

หลังดำเนินการจัดสรรเงินให้เจ้าหนี้ของสถาบันการเงินแล้ว ปรส. จะดำเนินการนำบริษัทดังกล่าวเข้าสู่กระบวนการล้มละลาย อย่างไรก็ตาม มี 6 บริษัทที่ถูกนำเข้าสู่กระบวนการล้มละลายโดยที่ ปรส. ยังไม่ได้จัดสรรเงินคืนเจ้าหนี้ เพื่อแก้ปัญหาค่าที่เจ้าหนี้บางรายฟ้องร้องบังคับคดีเพื่อได้รับชำระหนี้ก่อนเจ้าหนี้รายอื่น เพื่อความเป็นธรรมสำหรับเจ้าหนี้ที่สุจริตทุกราย

นอกจากกระบวนการทำหน้าที่ของ ปรส. ที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ปรส. ยังหน้าที่อื่น ๆ อีก (ปรส. 2545 : 85-93) เช่น การตรวจสอบการปฏิบัติงานของ ปรส. และสถาบันการเงินที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ 56 แห่ง, การประชุม/สัมมนาเจ้าหนี้ของสถาบันการเงินที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ 56 แห่ง, การทำความเข้าใจกับสื่อมวลชน บุคคลที่เกี่ยวข้อง และประชาชนทั่วไปในเรื่องการ

¹¹ เหตุที่ต้องนำ 6 บริษัทดังกล่าวเข้าสู่กระบวนการล้มละลายก่อน "...เนื่องจากเจ้าหนี้บางรายของบริษัทเหล่านี้ได้ฟ้องร้องเพื่อบังคับให้สถาบันการเงินที่ถูกระงับการดำเนินกิจการชำระหนี้ และศาลได้พิพากษาแล้ว ซึ่งจะทำให้เจ้าหนี้ดังกล่าวจะได้รับชำระหนี้เต็มจำนวน (จากเงินสดที่สถาบันการเงินนั้น ๆ ได้มาจากการประชุมขายสินทรัพย์และรับชำระหนี้) และได้รับก่อนเจ้าหนี้รายอื่น ซึ่งไม่เป็นธรรมสำหรับเจ้าหนี้รายอื่น ๆ โดยที่ ปรส. ไม่มีอำนาจทางกฎหมายใดที่ยับยั้งการบังคับคดีของเจ้าหนี้เหล่านี้ได้ จึงต้องขอให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดสถาบันการเงินเหล่านี้โดยด่วน ซึ่งจะทำให้ทรัพย์สินของทั้ง 6 บริษัทตกอยู่ในความดูแลของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ และดำเนินไปตามขั้นตอนของกฎหมายล้มละลายต่อไปโดยที่ไม่มีเจ้าหนี้รายใดได้รับชำระหนี้เต็มจำนวนหรือรับเงินก่อนเจ้าหนี้รายอื่น แม้จะเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาก็ตาม", (ปรส. 2545 : 79)

¹² เนื่องจาก ปรส. จัดการสินทรัพย์ได้เงินมาน้อยกว่ายอดหนี้

¹³ สถาบันการเงิน 56 แห่ง ที่ศาลล้มละลายกลางสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด และผู้ชำระบัญชีของแต่ละบริษัทได้ที่ภาคผนวก ฐ

ดำเนินงานของ ปรส., การช่วยเหลือลูกหนี้ของสถาบันการเงินที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ, การลดขนาดสถาบันการเงิน เป็นต้น

บทที่ 4

การประเมินผลการดำเนินงานของ ปรส. และวิาทะว่าด้วยการดำเนินงานของ ปรส.

การประเมินผลการดำเนินงานของ ปรส. นั้น สามารถแยกออกเป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้

4.1 กระบวนการ วิธีการ และผลการดำเนินงานในการจัดการทรัพย์สิน

จากวัตถุประสงค์การจัดตั้ง ปรส. ตาม พ.ร.ก.การปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. 2540 ที่ต้องการให้ ปรส.ดำเนินการกับสถาบันการเงินที่ถูกระงับการดำเนินกิจการเมื่อ 26 มิถุนายน 2540 จำนวน 16 แห่ง และ เมื่อ 5 สิงหาคม 2540 อีกจำนวน 42 แห่ง โดยมีเป้าหมายการดำเนินงานคือ

- (1) แก้ไขฟื้นฟูฐานะของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ
- (2) ช่วยเหลือผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้สุจริตของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ
- (3) ชำระบัญชีบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้

ปรส.ได้ดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว โดยการดำเนินงานดังต่อไปนี้

4.1.1 การพิจารณาแผนแก้ไขฟื้นฟูกิจการของสถาบันการเงิน 58 แห่ง

หลังจากพิจารณาแผนแก้ไขฟื้นฟูกิจการของสถาบันการเงิน 58 แห่งแล้ว ปรส.ได้ประกาศเมื่อ 8 ธันวาคม 2540 ว่ามีเพียงแผนของ 2 บริษัทเท่านั้นที่ผ่านการพิจารณา ได้แก่ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์เกียรติจิน จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์บางกอกอินเวสต์เมนท์ จำกัด (มหาชน) ซึ่งต่อมาทั้งสองบริษัทก็ได้รับอนุญาตให้เปิดดำเนินการตามปกติได้ในเดือนเมษายน 2541

อีกด้านหนึ่ง กระทรวงการคลังได้ว่าจ้าง The Secura Group (SECURA) ให้สอบทานกระบวนการพิจารณาแผนการฟื้นฟูของปรส. ซึ่งจากรายงานของ SECURA ลงวันที่ 6 ธันวาคม 2540 ระบุว่า “SECURA มีความเห็นว่า ปรส. ได้ยึดถือปฏิบัติตามมาตรฐานที่ได้ตกลงกันไว้ในกระบวนการที่สถาบันการเงินที่ถูกระงับการดำเนินกิจการนำส่งข้อมูลแก่คณะกรรมการ ปรส. เพื่อพิจารณาแผนการฟื้นฟู SECURA ไม่พบสิ่งใด ๆ ที่ชี้ว่ามีการเอื้อประโยชน์แก่แผนการฟื้นฟูใด แผนการฟื้นฟูหนึ่งเป็นการเฉพาะ และไม่พบการปฏิบัติที่ไม่ยุติธรรมกับแผนการฟื้นฟูใด ๆ” (ปรส. 2545: 46, 158)

4.1.2 การช่วยเหลือผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้ที่สุจริตของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ

สำหรับผู้ฝากเงินในสถาบันการเงิน 16 แห่ง ที่ถูกระงับการดำเนินกิจการเมื่อ 26 มิ.ย. 2540 นั้น ปรส. ร่วมกับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์กรุงไทยธนกิจเปลี่ยนตัวสัญญาใช้เงินของสถาบันการเงิน

16 แห่งเป็นตัวสัญญาใช้เงินของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์กรุงไทยธนกิจ ซึ่งปรากฏว่ามีผู้มาเปลี่ยนตัวประมาณ 27,000 ราย คิดเป็นมูลค่าประมาณ 76,600 ล้านบาท

ส่วนผู้ฝากเงินในสถาบันการเงิน 40 แห่ง ที่ถูกระงับการดำเนินกิจการเมื่อ 5 สิงหาคม 2540 นั้น ปรส.ได้ร่วมกับธนาคารกรุงไทยในการเปลี่ยนตัวสัญญาใช้เงินของสถาบันการเงิน 40 แห่งเป็นบัตรเงินฝาก (NCD) ของธนาคารกรุงไทย ซึ่งปรากฏว่ามีผู้มาเปลี่ยนตัวประมาณ 43,800 ราย คิดเป็นมูลค่าประมาณ 201,900 ล้านบาท

4.1.3 การชำระบัญชีของสถาบันการเงิน 56 แห่งที่แผนการแก้ไขฟื้นฟูกิจการไม่ผ่านการพิจารณาของ ปรส.

การชำระบัญชีตาม พ.ร.ก. การปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. 2540 มีลักษณะสำคัญ 2 ประการคือ

- (1) ชำระสะสางกิจการเพื่อเลิกบริษัท
- (2) ขายทรัพย์สินเพื่อนำเงินมาชำระหนี้ที่บริษัทนั้นมีอยู่

ดังนั้น สถาบันการเงิน 56 แห่งดังกล่าวจึงไม่สามารถดำเนินกิจการใดๆ เพื่อให้บริษัทดำเนินกิจการต่อหรือที่อาจทำให้เจ้าหนี้เสียประโยชน์ได้ เช่น การให้กู้กับลูกหนี้เพิ่มเติม การลดเงินต้นให้ลูกหนี้ การเปลี่ยนตัวลูกหนี้ เป็นต้น ที่จะทำได้บ้างก็เช่นการขอขยายเวลาชำระคืนเงินต้น ดอกเบี้ย หรือ โอนทรัพย์สินเพื่อชำระหนี้

ผลการชำระบัญชีของสถาบันการเงิน 56 แห่ง มีดังนี้

- ผลการสำรวจสินทรัพย์และหนี้สินของสถาบันการเงิน 56 แห่ง

จากการตรวจสอบเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2540 สินทรัพย์ของสถาบันการเงิน 56 แห่งมีมูลค่าประมาณ 851,000 ล้านบาท โดยแบ่งเป็น (1) สินทรัพย์หลัก เช่น สนเชื่อเช่าซื้อ สินเชื่อธุรกิจ และสินเชื่อประเภทต่างๆ มีมูลค่าประมาณ 771,000 ล้านบาท (2) สินทรัพย์รอง เช่น เงินทุนในหลักทรัพย์ อสังหาริมทรัพย์ รถยนต์ มีมูลค่าประมาณ 80,000 ล้านบาท (3) หนี้สิน โดยเจ้าหนี้แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ เจ้าหนี้ของสถาบันการเงิน 50 แห่งที่จัดสรรเงินคืนเจ้าหนี้ตามกระบวนการของ ปรส. แล้วมียอดหนี้ที่ยื่นคำขอและได้รับการอนุมัติแล้วจำนวน 778,746.31 ล้านบาท และเจ้าหนี้ของอีก 6 บริษัทที่เข้าสู่กระบวนการล้มละลายโดยที่ ปรส. ยังไม่ได้จัดสรรเงินคืนเจ้าหนี้ โดยมียอดหนี้ที่ยื่นคำขอรับชำระหนี้เป็นจำนวนประมาณ 107,325.75 ล้านบาท รวมยอดหนี้ของเจ้าหนี้สามัญทั้งหมดประมาณ 886,072.06 ล้านบาท โดยเจ้าหนี้รายใหญ่ที่สุดที่ยื่นคำขอรับชำระหนี้คือ กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงินคิดเป็นมูลค่าประมาณ 779,594.43 ล้านบาท หรือประมาณร้อยละ 88 ของยอดหนี้ของเจ้าหนี้สามัญทั้งหมด

- ผลการจำหน่ายสินทรัพย์และรับชำระหนี้ของสถาบันการเงิน 56 แห่ง

ปรส. สามารถจำหน่ายสินทรัพย์ในเบื้องต้นได้รวมทั้งสิ้น 185,263.67 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 27.34 แต่ถ้าวรวมกับเงินที่ลูกหนี้นำมาชำระหนี้จนถึง กุมภาพันธ์ 2544 อีก 78,830.32 ล้านบาท แล้ว ก็จะมีจำนวนประมาณ 264,093.99 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 35.30 ของสินทรัพย์ที่จัดการแล้ว ซึ่งมียอดคงค้างทางบัญชีอยู่ที่ 748,091.78 ล้านบาท ดังรายละเอียดในตารางที่ 9 แต่หากนับรวมเงินที่ลูกหนี้นำมาชำระหลัง กุมภาพันธ์ 2544 ดอกเบี้ยรับและผลตอบแทนตามสัญญาแบ่งผลกำไรแล้ว ก็จะมีเงินรวมที่จะนำไปจัดสรรคืนให้แก่เจ้าหนี้ได้ 271,397.40 ล้านบาท¹⁴ หรือประมาณร้อยละ 36.28

นอกจากนี้ ปรส. ยังได้ชี้แจงผลการจัดการสินทรัพย์ของตนเปรียบเทียบกับต่างประเทศ (ปรส. 2543 : 196) ซึ่งได้แก่ เกาหลีใต้และอินโดนีเซียที่ประสบวิกฤติเศรษฐกิจในเวลาใกล้เคียงกับไทยและมีองค์กรพิเศษในการแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ โดยเกาหลีใต้ได้จัดตั้ง Korea Asset Management Corporation (KAMCO) และ อินโดนีเซียจัดตั้ง The Indonesian Bank Restructuring Agency (IBRA)

จากตารางที่ 10 จะเห็นว่า ปรส. จำหน่ายสินทรัพย์ประเภทสินเชื่อที่อยู่อาศัยได้ใกล้เคียงกับของ IBRA กล่าวคือมี Recovery rate เท่ากับ 48 และ 41 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม หากมองในภาพรวมเทียบกับเกาหลีใต้อาจถือได้ว่าใกล้เคียงกัน แต่มีข้อสังเกตว่า ในประเภทสินเชื่อที่มีขนาดใหญ่ ปรส. จำหน่ายสินทรัพย์ได้ Recovery rate ไม่มากนัก เช่น ร้อยละ 18 สำหรับสินเชื่อธุรกิจครั้งที่ 2 หรือจะเป็นร้อยละ 24 สำหรับสินเชื่อธุรกิจครั้งที่ 1 เป็นต้น

นอกจากนี้ ปรส. ยังได้ยกตัวอย่างกรณีของสหรัฐอเมริกาที่องค์กร RTC (The Resolution Trust Corporation) เข้ามาจัดการสินทรัพย์ในกรณีที่สถาบันการเงินมีปัญหา ซึ่งมีการนำสินทรัพย์ออกประมูลได้ Recovery rate ประมาณร้อยละ 48.59 และในกรณีของเม็กซิโกที่องค์กร IPAB (The Insitute for the Protection of Bank Savings) เข้ามาจัดการสินทรัพย์มีปัญหาที่รัฐบาลอุ้มไว้รอการขาย ซึ่งคาดว่าจะได้ราคาประมาณร้อยละ 20 ของยอดคงค้างทางบัญชี กรณีทั้งหลายเหล่านี้ ปรส. ชี้แจงให้เห็นว่า การดำเนินงานของ ปรส. ได้ดำเนินการอย่างถูกต้องและได้ราคาเหมาะสมแล้ว

ในการประเมินการทำงานของ ปรส. สำนักงานเศรษฐกิจการคลังได้ลงนามในสัญญากับ Barents Group LLC. ซึ่งร่วมกับ KPMG Peat Marwick Suthee เพื่อประเมินการทำงานของ ปรส.

¹⁴ ข้อมูลปรส. เรื่องการสิ้นสุดภารกิจและเตรียมปิด ปรส. (2545 : 2)

โดยผู้ประเมินมีความเห็นว่า ปรส. วางนโยบายและวิธีการดำเนินงานอยู่ภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย และกฎระเบียบอื่นๆที่เกี่ยวข้อง และ ปรส. ดำเนินการด้วยความยุติธรรม โปร่งใส และไม่เลือกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เจ้าหนี้แล้ว ภายใต้ข้อจำกัดของตลาดและการตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่และพิจารณาแบบผู้เชี่ยวชาญเท่าที่ทำได้ แม้ว่าหน่วยงานที่คล้ายกับ ปรส. ในประเทศอื่นจะดำเนินการได้ผลมากกว่าในระยะเวลาที่นานกว่า แต่ ปรส. ก็เป็นตัวอย่างแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการดำเนินการกับสถาบันการเงินที่มีปัญหาได้อย่างรวดเร็ว (ปรส. 2545: 160)

อย่างไรก็ตาม หากต้องประเมินการดำเนินงานของ ปรส. ที่ผลการขายสินทรัพย์และรับชำระหนี้ซึ่งได้เท่ากับร้อยละ 35.30 นั้นว่าเป็นอย่างไร ก็สมควรที่จะเปรียบเทียบกับราคาซึ่งผ่านการประเมินของที่ปรึกษาเฉพาะกิจและผู้จัดการพิเศษของแต่ละสถาบันการเงิน แต่จากเอกสารต่างๆ ของ ปรส. พบราคาประเมินหรือราคาอ้างอิงหรือ Benchmark เฉพาะราคาของสินทรัพย์รองเท่านั้น ปรส. มิได้ชี้แจงต่อสาธารณะถึงราคาอ้างอิงของสินทรัพย์หลักในแต่ละประเภท อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาจากปากคำของนายธารินทร์ นิมมานเหมินท์ ที่ว่า ประธานกรรมการ ปรส. ได้เคยชี้แจงกับตนในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง โดยคาดว่า ปรส. น่าจะได้รับเงินจากการจัดการสินทรัพย์ประมาณร้อยละ 42 ของมูลค่าสินทรัพย์ทั้งหมดที่ได้รวบรวมไว้¹⁵ ซึ่งเป็นการคาดการณ์จากราคาที่ผ่านการประเมินของที่ปรึกษาเฉพาะกิจและผู้จัดการพิเศษของแต่ละสถาบันการเงิน ดังนั้น การจัดการสินทรัพย์ของ ปรส. ที่ได้ร้อยละ 35.30 ของยอดคงค้างนั้นน้อยกว่าการประเมินดังกล่าวอยู่ถึงร้อยละ 6.7 หรือประมาณ 5 หมื่นล้านบาท ทำให้เกิดข้อกังขาว่า ปรส. รีบจำหน่ายสินทรัพย์จนเกินไปแม้จะได้ราคาต่ำก็ตาม

4.1.4 การจัดสรรเงินคืนให้เจ้าหนี้

ปรส. มีเงินรวมที่จะสามารถนำไปจัดสรรคืนให้แก่เจ้าหนี้ได้ 271,397.40 ล้านบาท โดยอยู่ในรูปของสินทรัพย์เงินสดและตัวสัญญาใช้เงิน ซึ่งได้แบ่งจ่ายคืนให้เจ้าหนี้ดังนี้

- 1) จัดสรรให้เจ้าหนี้สถาบันการเงิน 50 แห่ง เป็นจำนวน 218,055.70 ล้านบาท โดยเป็นของกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินซึ่งเป็นเจ้าหนี้รายใหญ่ที่สุดจำนวน 190,886.38 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 87.54 ของเงินที่จัดสรรคืน
- 2) จัดสรรให้เจ้าหนี้สถาบันการเงินที่เหลืออีก 6 แห่ง ที่เข้าสู่กระบวนการล้มละลาย ก่อนที่ปรส. จะจัดสรรเงินคืนเป็นจำนวน 53,341.70 ล้านบาท ส่วนเงินที่เหลือได้กันสำรองไว้สำหรับจ่ายให้เจ้าหนี้ของสถาบันการเงินที่ยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในกระบวนการล้มละลาย รวมถึงเอาไว้สำหรับค่าใช้จ่ายต่างๆ

¹⁵ ดู "คำชี้แจง ธารินทร์ นิมมานเหมินท์ "ข้อเท็จจริงในด้านนโยบาย ปรส." มติชนรายวัน (วันที่ 13 มีนาคม 2550).

4.1.5 สินทรัพย์หลักและสินทรัพย์รองที่เหลือ

จากตารางที่ 4.1 ยังคงมีสินทรัพย์หลักและสินทรัพย์รองที่เหลือประมาณ 120,868.05 ล้านบาท ซึ่งในส่วนนี้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะเป็นผู้จัดการกับสินทรัพย์เหล่านี้ต่อไปตามขั้นตอนของกฎหมายล้มละลาย

4.2 วิวาทะว่าด้วยการดำเนินงานของ ปรส.

การดำเนินงานของปรส.นั้น ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์และเกิดวิวาทะกันอย่างกว้างขวาง ทั้งในสื่อมวลชนต่างๆ และในการอภิปรายไม่ไว้วางใจในสภาผู้แทนราษฎรระหว่างวันที่ 27-30 มกราคม 2542

ประเด็นในการวิวาทะหรือการวิจารณ์ได้ตอบระหว่าง ปรส.และผู้กล่าวหา นั้น มีอยู่อย่างหลากหลาย เช่น การกำหนดเงื่อนไขการประมูลเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ลงทุนต่างชาติ ความโปร่งใสในการดำเนินงาน การเลือกปฏิบัติ เป็นต้น งานศึกษาชิ้นนี้จะพิจารณาเฉพาะวิวาทะซึ่งเป็นประเด็นสำคัญๆ และเน้นเลือกกรณีที่มีข้อมูลทั้งข้อกล่าวหาและคำชี้แจงจาก ปรส. ดังนี้

4.2.1 กรณีที่สถาบันการเงินที่ถูกปิด มี NPL เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 44.93 เป็นร้อยละ 97 (ปรส. 2542: 1)

ข้อกล่าวหา

- ณ ตอนเริ่มปิดสถาบันการเงิน 56 แห่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2540 สถาบันการเงินดังกล่าว มี NPL อยู่ร้อยละ 44.93 แต่เมื่อผ่านไป 1 ปี สถาบันการเงินกลับมี NPL เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 97 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2541 แสดงให้เห็นว่า ปรส. ไม่สามารถหยุดยั้งปัญหาได้

คำชี้แจง

- ฐานการคำนวณร้อยละของ NPL ต่างกัน กล่าวคือ NPL ร้อยละ 44.93 ของวันที่ 31 ธันวาคม 2540 นั้น เป็นอัตราส่วน NPL ต่อสินเชื่อทุกประเภท (ได้แก่ สินเชื่อเช่าซื้อ สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย สินเชื่อธุรกิจ สินเชื่อเพื่อซื้อหลักทรัพย์ สินเชื่อรายย่อย และตัวเงินขยาลด) แต่ NPL ร้อยละ 97 ของวันที่ 31 ธันวาคม 2541 นั้น เป็นอัตราส่วน NPL ต่อเฉพาะสินเชื่อธุรกิจเท่านั้น ซึ่งไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้

- นิยามของ NPL ในการใช้จัดชั้นสินเชื่อบริษัทแตกต่างกัน โดยข้อมูล NPL ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2540 NPL หมายถึงสินเชื่อที่ขาดการชำระเงินคืนเกิน 6 เดือน แต่ข้อมูล NPL ของวันที่ 31 ธันวาคม 2541 ใช้นิยามที่เข้มงวดกว่าเดิมคือ NPL หมายถึงสินเชื่อที่ขาดการชำระเงินคืนเกิน 3 เดือน

- อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาอัตราส่วนของ NPL ต่อสินเชื่อธุรกิจ ก็จะพบว่าเมื่ออัตราส่วนเพิ่มขึ้น จากร้อยละ 78 ณ เดือนธันวาคม 2540 เป็นร้อยละ 97 ในเดือนธันวาคม 2541 ซึ่งสาเหตุก็มาจาก (1) ภาวะเศรษฐกิจถดถอย ทำให้ลูกหนี้จำนวนมากไม่สามารถชำระหนี้ได้ (2) การสั่งปิดสถาบันการเงินดังกล่าว ทำให้สถาบันการเงินไม่สามารถทำธุรกรรมการเงินตามปกติได้ จึงทำให้สินเชื่อมีแนวโน้มที่จะเสื่อมคุณภาพเร็วกว่าสถาบันการเงินที่ยังดำเนินกิจการอยู่ (3) สถาบันการเงินที่ยังดำเนินกิจการอยู่ก็มีสัดส่วน NPL ต่อสินเชื่อทั้งหมดเพิ่มขึ้นเช่นกัน ดังตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่า NPL ที่เพิ่มขึ้นเป็นไปตามสภาพเศรษฐกิจ

4.2.2 กรณี ปรส. ไม่แยกหนี้ดี-หนี้เสียก่อนนำออกประมูลขาย

ข้อกล่าวหา (กองบรรณาธิการผู้จัดการ 2542: 12)

- ทำไม ปรส. ไม่แยกหนี้ดี-หนี้เสียก่อนนำออกประมูลขาย เพราะการแยกหนี้ดีขายจะทำให้ได้ราคาดีกว่า การรวมเอาหนี้ดีกับหนี้เสียรวมกันจะทำให้ราคาเสนอซื้อต่ำลงเพราะต้องเพื่อความเสถียรในหนี้เสียด้วย

คำชี้แจง (ปรส. 2542: 6; ปรส. 2545: 102)

- หนี้เสียของสถาบันการเงิน 56 แห่งที่ถูกปิด ซึ่งมีสัดส่วนจากสินเชื่อทั้งหมดกว่าร้อยละ 70 จะไม่ได้รับความสนใจในการประมูล ซึ่งอาจทำให้ขายได้ราคาต่ำ หรือไม่มีผู้เข้าร่วมประมูล

- การแยกหนี้ดีออกขายต่างหากอาจไม่มีประโยชน์มากนัก เพราะมีเป็นสัดส่วนน้อย และหนี้ดีในสถานการณ์ซึ่งสถาบันการเงินไม่สามารถดำเนินกิจการได้ รวมถึงพฤติกรรมของลูกหนี้ที่ถือโอกาสไม่ชำระหนี้หรือไม่ได้รับความสะดวกในการติดต่อชำระหนี้ อาจทำให้หนี้ดังกล่าวกลายเป็นหนี้เสียได้ในเวลาอันรวดเร็ว

- จำนวนสินเชื่อของสถาบันการเงินมีอยู่ถึง 446,000 สัญญา การดำเนินการแยกหนี้ดี-หนี้เสียก่อนนำออกประมูลจึงไม่สามารถกระทำได้ในเวลาอันจำกัด ที่สำคัญต้องในกำลังคนและค่าใช้จ่ายมหาศาล ซึ่งอาจไม่คุ้มกับประโยชน์ที่ได้รับ

- ตัวอย่างจากประเทศเม็กซิโกซึ่งเคยใช้องค์กรของรัฐคือ FOBAPROA เข้าไปปรับซื้อเฉพาะหนี้เสียของสถาบันการเงิน เมื่อผ่านไป 4 ปีปรากฏว่า หนี้เสียเพิ่มขึ้นจาก 40,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เป็น 65,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งในที่สุดรัฐบาลเม็กซิโกก็ต้องยุบ FOBAPROA แล้วตั้งองค์กรใหม่

คือ IPAB ขึ้นมา โดยนำทรัพย์สินที่รัฐบาลอุ้มไว้มาจำหน่ายออกให้เร็วที่สุดด้วยวิธีการประมูล ซึ่งเป็นวิธีที่ ปรส. ได้ปฏิบัติอยู่

ข้อสังเกต

- การไม่แยกหนี้ดีและหนี้เสียตามเหตุผลที่ ปรส. ชี้แจงนั้น อาจต้องพิจารณาเพิ่มเติมว่า หากในความเป็นจริงผู้ชนะการประมูลซื้อสินทรัพย์ได้แล้วก็จะมีการแยกหนี้ดีหนี้เสียออกจากกันแล้วนำออกขาย ซึ่งผู้ประมูลได้ต้องคิดแล้วว่าจะได้ผลตอบแทนมากกว่าราคาที่จ่ายไป คำถามจึงเกิดขึ้นว่า เหตุใด ปรส. จึงไม่กระทำเองตั้งแต่ต้นเพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่มากขึ้นนั้นมา แต่เหตุผลที่สำคัญก็คือ สัญญามีมากและค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียอาจไม่คุ้ม อย่างไรก็ตาม ไม่มีการประเมินใดๆ ว่าไม่คุ้มค่ามากน้อยอย่างไร

4.2.3 กรณีที่ ปรส. ไม่ขายลดหนี้ให้แก่ลูกหนี้โดยตรง (ปรส. 2543: 8; ปรส. 2545: 103)

ข้อกล่าวหา

- ทำไม ปรส. จึงไม่ขายลดหนี้ให้กับลูกหนี้โดยตรง เช่น การลดเงินต้นให้ลูกหนี้ หรือการให้ลูกหนี้เข้ามาประมูลหนี้ของตนเองทั้งจำนวน เป็นต้น ซึ่งอาจจะได้เงินมากกว่าการนำไปประมูลก็ได้

คำชี้แจง

- ผิดกฎหมาย เนื่องจากมาตรา 30 แห่ง พ.ร.ก.การปฏิรูปสถาบันการเงิน กำหนดให้ ปรส. ต้องขายสินทรัพย์ด้วยการประมูลอย่างเปิดเผยหรือการแข่งขันราคาตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดเท่านั้น

- ไม่ต้องการให้เกิด Moral Hazard ในหมู่ลูกหนี้ เพราะอาจชักนำให้ลูกหนี้ที่ดีที่ชำระหนี้ตามปกติเต็มจำนวนหันมาเบี้ยวหนี้จนกลายเป็นหนี้เสีย แล้วค่อยมาประมูลซื้อหนี้ตัวเองในราคาต่ำต่างๆ ที่มีความสามารถในการชำระหนี้ได้ จากการที่ไม่มีสถาบันการเงินที่ดำเนินกิจการตามปกติใดใช้วิธีดังกล่าว รวมถึงสถาบันการเงินในต่างประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา เกาหลีใต้ และจีน เป็นต้น ก็ไม่ได้ใช้วิธีดังกล่าวแต่ใช้รูปแบบการประมูลแทน

- ไม่สามารถกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาขายลดหนี้ให้ลูกหนี้โดยตรงได้อย่างชัดเจน ทำให้เสี่ยงต่อการถูกเจ้าหน้าที่ฟ้องร้อง

- อาจเปิดช่องให้มีการทุจริตของเจ้าหน้าที่ที่เป็นผู้พิจารณาลดหนี้ให้ลูกหนี้ได้ รวมทั้งสัญญาที่มีเป็นจำนวนมาก การเข้าไปดูแลตรวจสอบไม่สามารถกระทำได้อย่างใกล้ชิด

- เกิดความไม่เป็นธรรมต่อลูกหนี้ที่ดี ซึ่งชำระหนี้ตามปกติเต็มจำนวน และไม่เป็นธรรมกับลูกหนี้ที่ไม่มีเงินเพื่อซื้อลดหนี้ตัวเอง ซึ่งท้ายที่สุดต้องถูกฟ้องร้องให้ชำระหนี้เต็มจำนวนรวมดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมศาลรวมทั้งค่าทนายความอีก

- ต้องใช้เวลานานมากกว่าการเจรจาหนี้เป็นรายๆ ไปทั้งหมดจะเสร็จสิ้น อีกทั้งมีค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาสินทรัพย์ในช่วงที่ยังเจรจากันอยู่

4.2.4 กรณีที่ ปรส. ใช้แต่วิธีการประมูลในการขายสินทรัพย์ โดยอ้างว่าเพื่อความรวดเร็ว

ข้อกล่าวหา (กองบรรณาธิการผู้จัดการ 2542: 9)

- ทำไมต้องประมูลขายสินทรัพย์โดยเร็ว เหตุใดจึงไม่ใช้วิธีการอื่นๆ ด้วย เช่น การประណหนี้หรือการขายลดหนี้ให้ลูกหนี้โดยตรง

คำชี้แจง (ปรส. 2545: 104)

- เพราะมาตรา 30 แห่งพ.ร.ก.การปฏิรูปสถาบันการเงิน กำหนดให้ปรส.ต้องชำระบัญชีของสถาบันการเงินที่ถูกปิด 56 แห่งให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว

- เพื่อช่วยเหลือธุรกิจของลูกหนี้ที่พอจะฟื้นได้ และช่วยให้สินทรัพย์ไม่เสื่อมลงไปเรื่อยๆ

- ราคาของสินทรัพย์เสื่อมลงตามกาลเวลา โดยเฉพาะสินทรัพย์ที่เสื่อมมากอยู่แล้ว หากปรส. ดำเนินการขายสินทรัพย์ด้วยความล่าช้า สินทรัพย์ต่างๆดังกล่าวจะจำหน่ายได้ในราคาต่ำมาก

- หากขายสินทรัพย์ได้เงินมาโดยเร็ว กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินซึ่งเป็นเจ้าหนี้รายใหญ่ของสถาบันการเงิน 56 แห่งและเป็นองค์กรของรัฐ ก็จะได้รับจัดสรรเงินคืนมาโดยเร็วเช่นเดียวกัน ซึ่งสามารถลดภาระของรัฐบาลในการแก้ปัญหาทางการเงินได้

- ลดต้นทุนการดูแลสินทรัพย์ลงได้มาก เช่น ณ ปี 2540 สถาบันการเงิน 56 แห่งมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานรวม 17,436 ล้านบาท เมื่อ ปรส. เข้ามาดำเนินการขายสินทรัพย์ปีแรกผ่านไป ค่าใช้จ่ายลดลงเหลือ 7,246 ล้านบาทในปี 2541 จนเหลือ 1,584 ล้านบาทในปี 2544

- ไม่สามารถคาดการณ์ภาวะเศรษฐกิจในอนาคตได้ ยิ่งหากเศรษฐกิจตกต่ำเป็นเวลานาน ดังนั้นการดำเนินการขายสินทรัพย์ช้าจะยิ่งทำให้จำหน่ายได้ราคาต่ำลงมากขึ้น

- การเปิดประมูลช้าจะทำให้มีคู่แข่งในการขายสินทรัพย์มากขึ้น เพราะวิกฤติการณ์เกิดขึ้นในหลายประเทศ ทั้งในภูมิภาคใกล้เคียงอย่างฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย หรือจะเป็นจีน เกาหลีใต้และยุโรปตะวันออกบางประเทศ ซึ่งแต่ละแห่งก็มีความจำเป็นต้องนำสินทรัพย์ออกจำหน่ายเช่นกัน ทำให้อาจจำหน่ายได้ราคาที่ดีกว่ามากได้

- กฎหมาย ปรส. ไม่ได้ห้ามให้เจ้าหนี้ของสถาบันการเงินที่ถูกปิดฟ้องเรียกเงินคืนเต็มจำนวนหรือฟ้องล้มละลาย หากการเปิดประมูลล่าช้าจนสถาบันการเงินที่ถูกปิดถูกฟ้องร้องจาก

เจ้าหน้าที่ที่ไม่ต้องการรับเงินคืนเฉลี่ยจากการจัดการของปรส.จนถูกตัดสินให้จัดสรรเงินคืนแก่เจ้าหน้าที่ดังกล่าวแล้ว จะทำให้มีแค่เจ้าหน้าที่บางรายเท่านั้นที่ได้รับเงินคืน

- สัญญาการเรียกรถยนต์ขึ้นอาจขาดอายุความได้ โดยเฉพาะสินเชื่อที่มีอายุความค่อนข้างสั้น เช่น สินเชื่อเช่าซื้อรถที่บางสัญญาอายุแค่ 6 เดือน

ข้อสังเกต

- การใช้วิธีการประมูลและกระทำอย่างรวดเร็วของ ปรส. เป็นสิ่งที่กระทำได้ตามอำนาจหน้าที่ แต่ประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจทางวิชาการคือการออกแบบวิธีการประมูลของ ปรส. ซึ่งพบว่าสินทรัพย์จำนวนมากโดยเฉพาะสินทรัพย์หลักและสินทรัพย์รองที่มีขนาดใหญ่ ปรส. ใช้วิธีการประมูลแบบยื่นซองประกวดราคา (Sealed-bid Auction)

การประมูลสินทรัพย์เป็นการประมูลประเภท Common-value auction ซึ่งหมายถึง การประมูลในสิ่งที่มีมูลค่าของสิ่งนั้นมีค่าเท่ากันสำหรับผู้ประมูลทุกคน แต่ผู้ประมูลไม่ทราบมูลค่าที่แน่ชัดต้องอาศัยการคาดการณ์ ผู้ประมูลแต่ละรายก็คาดการณ์มูลค่าไม่เหมือนกัน โดยผู้ชนะการประมูลจะเป็นผู้ที่ให้ราคาซึ่งมีความผิดพลาดในการคาดการณ์มากที่สุดหรือผู้ชนะการประมูลจะเผชิญกับปัญหา The winner's curse เช่น หนี้ที่มียอดค้าง 100 ล้านบาท สมมติว่าหากนำไปบริหารในภายหลังจะได้เงินประมาณ 50 ล้านบาท (มูลค่าจริงมีค่าเท่ากันสำหรับผู้ประมูลทุกคน) ผู้ชนะประมูลก่อนหน้านี้ก็คือ ผู้ประมูลที่ให้ราคาซึ่งมีความผิดพลาดในการคาดการณ์มากที่สุด เช่น นาย ก ให้ราคาประมูลดีที่สุด 60 ล้านบาทมากกว่าผู้ประมูลรายอื่น จะเห็นว่า นาย ก เป็นผู้ให้ราคาที่มีความผิดพลาดมากที่สุด เป็นต้น แต่ในโลกความเป็นจริง ผู้ประมูลตระหนักในปัญหา The winner's curse ดังนั้น ในการประมูลประเภท Common-value auction นอกจากผู้ประมูลจะคาดการณ์ราคาของสิ่งที่จะประมูลแล้ว ยังต้องคาดการณ์ความผิดพลาดของราคานั้นด้วย โดยราคาที่ผู้ประมูลเสนอจะเป็นราคาคาดการณ์ลบด้วยการคาดการณ์ความผิดพลาด อันจะทำให้ราคาของผู้ประมูลเสนอต่ำกว่ายังสถานการณ์หรือการคาดการณ์มีแนวโน้มที่จะผิดพลาดง่ายเท่าไร ราคาที่ผู้ประมูลเสนอก็จะแยกลงไปเท่านั้น

ในกรณีสินทรัพย์ก็เช่นเดียวกัน มูลค่าจริงของสินทรัพย์มีมูลค่าเดียว ปัญหาจึงมีว่า ผู้ประมูลไม่ทราบว่ามูลค่าจริงนั้นหรือผลตอบแทนจากสินทรัพย์นั้นมีเท่าไรรึกันแน่ ต้องอาศัยการคาดการณ์อย่างไรก็ตาม ในทางวิชาการแล้ว การประมูลประเภท Common-value auction หากผู้จำหน่ายหรือผู้ขายต้องการได้ราคาดีที่สุด ควรจะใช้การประมูลในลักษณะการประมูลแบบยกมือแข่งขันมากกว่าการประมูลแบบยื่นซองประกวดราคา (Pindyck and Rubinfeld 2001: 495) เพราะการประมูลแบบยกมือแข่งขันมีแนวโน้มที่จะให้ผลตอบแทนดีกว่า และผู้ประมูลจะให้ราคาดีกว่าเพราะระหว่างการ

ขมือแข่งขัน จะมีสัญญาณข่าวสารข้อมูลของมูลค่าสินทรัพย์จากผู้ประมวลรายต่างๆออกมา ทำให้ผู้ประมวลลดความเกรงกลัวปัญหา the winner's curse ลงแล้วให้ราคาดีขึ้นได้ การณ์ปรากฏว่า ปรส. มิได้ใช้แนวทางนี้กับสินทรัพย์ส่วนใหญ่

4.2.5 กรณีที่ ปรส. จัดกลุ่มสินเชื่อขนาดใหญ่ในการประมวล

ข้อกล่าวหา (กองบรรณาธิการผู้จัดการ 2542: คำนำ)

- ทำไม ปรส.จึงต้องจัดกลุ่มสินเชื่อขนาดใหญ่ในการประมวล (เช่น จากตารางที่ 3.3 มีกลุ่มสินเชื่อขนาดใหญ่มูลค่ามากกว่า 10,000 ล้านบาท อยู่ถึงประมาณ 21 กลุ่ม) การจัดกลุ่มสินเชื่อขนาดใหญ่ดังกล่าวจะทำให้เกิดการแข่งขันลดลงในการประมวล เนื่องจากมีแต่กลุ่มทุนขนาดใหญ่ โดยเฉพาะของต่างชาติที่มีศักยภาพในการประมวล เมื่อการประมวลมีการแข่งขันลดลง สินทรัพย์ที่ประมวลขายก็จะจำหน่ายได้ราคาลดลง

คำชี้แจง (ปรส. 2545: 105)

- ปรส.จัดกลุ่มสินเชื่อทั้งขนาดใหญ่และขนาดเล็ก โดยกลุ่มขนาดใหญ่จะรองรับผู้ซื้อรายใหญ่ที่ต้องการสินทรัพย์จำนวนมากพอที่จะบริหารให้ได้กำไรและกระจายความเสี่ยง ส่วนกลุ่มขนาดเล็กจะรองรับผู้ซื้อขนาดเล็กที่มีธุรกิจดังกล่าวอยู่แล้ว หรือต้องการซื้อสินทรัพย์ไปบริหารเพิ่มเติม

- ผลการประมวลปรากฏว่า กลุ่มสินเชื่อขนาดใหญ่จำหน่ายได้สัดส่วนราคาประมวลต่อเงินต้นคงค้างระหว่างร้อยละ 45-53 ซึ่งได้ราคาดีกว่าในกลุ่มเล็กที่ได้สัดส่วนก่อนข้างต่ำซึ่งกลุ่มที่ได้ต่ำสุดได้สัดส่วนแค่ร้อยละ 30 ของเงินต้นคงค้าง แสดงให้เห็นว่า ปรส.ตัดสินใจถูกแล้วที่จัดกลุ่มในลักษณะดังกล่าว

- ปรส. มิได้เอื้อประโยชน์แก่ต่างชาติเพราะผู้ชนะการประมวลเป็นผู้ลงทุนไทยถึงร้อยละ 56 หรือเป็นยอดคงค้างทางบัญชีประมาณ 376,581 ล้านบาท ส่วนผู้ลงทุนต่างชาติชนะการประมวลร้อยละ 44 หรือเป็นยอดคงค้างทางบัญชีประมาณ 301,064 ล้านบาท

ข้อสังเกต

- ปรส. ได้ชี้แจงว่า การแบ่งกลุ่มสินทรัพย์ใช้กลยุทธ์การจัดกลุ่มตามความต้องการของตลาด กล่าวคือ ได้สำรวจความคิดเห็นของนักลงทุน (Market Sounding) โดยผลที่ได้คือมีความต้องการซื้อกลุ่มสินเชื่อขนาดใหญ่เป็นจำนวนมากเพราะต้องการความคุ้มค่าและการบริหารสินทรัพย์ ผู้ซื้อที่ต้องการกลุ่มสินเชื่อขนาดเล็กมีจำนวนน้อย (ปรส. 2545: 59) อย่างไรก็ตาม ไม่เป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณะว่า ปรส. ไปสำรวจความต้องการจากผู้ซื้ออย่างน้อยเพียงใด ใช้วิธีการสุ่มหรือไม่อย่างไร ทำให้กรณีนี้ ปรส. อาจถือได้ว่าข้ามลำดับที่ควรทำหรือมิได้ยึดตามหลักการที่ควร

จะเป็นก่อน ซึ่งหมายถึงการจัดกลุ่มสินทรัพย์ให้มีขนาดเล็กหรือปานกลางให้มีสัดส่วนสูง เพราะตามหลักแล้ว ผู้เข้าประมูลได้จะมีมากกว่า หากการกระทำดังกล่าวไม่มีผลในการประมูลให้ได้ราคาดีหรือได้ราคาต่ำกว่าราคาอ้างอิง ปรส. สามารถยกเลิกการประมูลหรือเลื่อนการประมูลไปได้หากผู้เข้าประมูลน้อยเกินไป ดังกรณีที่ ปรส. เคยยกเลิกการประมูลสินเชื่อธุรกิจรับเหมาก่อสร้างครั้งที่ 1 และเคยเลื่อนประมูลสินเชื่อธุรกิจครั้งที่ 1 จากวันที่ 2 ธันวาคม 2541 เป็น 15 ธันวาคม 2541 (ดูภาคผนวก ข)

4.2.6 กรณี ปรส. ยินยอมให้บริษัทเลแมน บราเดอร์ส โฮลดิ้ง ینگค์เข้าร่วมประมูลสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ทั้งๆที่บริษัทเลแมน บราเดอร์ส (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นที่ปรึกษาการจำหน่ายสินทรัพย์ครั้งที่ 1 ของปรส. ต่างก็เป็นบริษัทในเครือเดียวกันคือเครือบริษัทเลแมน บราเดอร์ส
ในกรณีนี้มีประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้องอยู่ 4 ประเด็นด้วยกันคือ

ก) Chinese wall และความสัมพันธ์ระหว่างบริษัทที่เข้าร่วมประมูลกับบริษัทที่เป็นที่ปรึกษาของ ปรส.

ข้อกล่าวหา (กองบรรณาธิการผู้จัดการ 2542: 62)

- การที่ปรส.ยอมให้บริษัทเลแมน บราเดอร์ส โฮลดิ้ง ینگค์เข้าร่วมประมูล ทั้งๆที่บริษัทเลแมน บราเดอร์ส (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นที่ปรึกษาการจำหน่ายสินทรัพย์ครั้งที่ 1 ของปรส. ต่างก็เป็นบริษัทในเครือเดียวกันนั่นคือเครือบริษัทเลแมน บราเดอร์สนั้น ทำให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน อาจเปิดโอกาสให้บริษัทเลแมน บราเดอร์ส โฮลดิ้ง ینگค์ ได้เปรียบในเรื่องข้อมูลข่าวสาร ซึ่งก็ปรากฏว่า บริษัทเลแมน บราเดอร์ส โฮลดิ้ง ینگค์ ชนะการประมูลสินเชื่อที่อยู่อาศัย

คำชี้แจง (ปรส. 2542: 26; ปรส. 2545: 105)

- สัญญาการว่าจ้างบริษัทเลแมน บราเดอร์ส (ประเทศไทย) จำกัด ให้เป็นที่ปรึกษานั้นได้กำหนดไว้ว่า ห้ามเปิดเผยข้อมูลแก่บุคคลอื่น รวมทั้งก่อนการประมูลสินเชื่อที่อยู่อาศัย บริษัทเลแมน บราเดอร์ส ได้ยืนยันว่าได้ปฏิบัติตามหลักการสากลคือ “Chinese Wall” ซึ่งหมายถึงการไม่ส่งผ่านข้อมูลระหว่างทีมงานที่ปฏิบัติงานคนละฝ่าย

- ในฐานะที่ปรึกษา บริษัทเลแมน บราเดอร์ส (ประเทศไทย) จำกัด จะรับทราบเฉพาะข้อมูลกว้างๆเกี่ยวกับสินทรัพย์ประเภทต่างๆ ซึ่งไม่สามารถนำไปใช้ในการประเมินราคาเพื่อเสนอซื้อสินทรัพย์ในการประมูลได้ ส่วนข้อมูลที่สำคัญที่สามารถนำไปใช้เพื่อประเมินราคาสินทรัพย์นั้น ปรส. ได้เปิดเผยให้ผู้เข้าร่วมประมูลรับทราบอย่างเท่าเทียมกัน โดยที่ข้อมูลดังกล่าวได้เก็บไว้ในห้องข้อมูลที่มีเฉพาะพนักงานปรส.และผู้ที่จะเสนอราคาซื้อสินทรัพย์เท่านั้นที่จะเข้าไปได้

ข้อสังเกต

- ปรส. เชื่อถือในคำยืนยันของบริษัทเลแมน บราเดอร์ส ว่าได้ปฏิบัติตามหลักการสากลคือ “Chinese Wall” อย่างเคร่งครัด แต่ ปรส. มิได้มีหน่วยงานควบคุมหรือตรวจสอบแต่อย่างใด

- รายงานของ ศสปป. ชี้ว่า มีความน่าสงสัยถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการประมูลสินเชื่อกู้ยืมเงิน เช่น บริษัทผู้เข้าประมูล บริษัทผู้ให้ออกเงิน บริษัทที่เป็นที่ปรึกษา และกองทุนรวมที่เข้ามาสวมสิทธิการประมูลได้ ว่าเป็นกลุ่มในบริษัทเดียวกัน นอกจากนี้ ช่วงเวลาในการดำเนินการต่างๆ ของกลุ่มองค์กรหรือบุคคลดังกล่าว ใช้เวลาก่อนข้างกระชั้นชิด ทำให้ที่น่าสงสัยว่า การดำเนินการดังกล่าวได้ใช้ข้อมูลที่ได้จากการเป็นที่ปรึกษาของ ปรส. หรือไม่ โดยเฉพาะมีการดำเนินการหลายขั้นตอนเกิดขึ้นในวันเดียวกันคือวันที่ 1 ตุลาคม 2541 เช่น การออกหนังสือชี้ชวนให้มาซื้อหน่วยลงทุนของกองทุนรวมโกลบอลไทย พร็อพเพอร์ตี้ การจดทะเบียนจก มีฐานะเป็นนิติบุคคลและสัญชาติไทยของกองทุนรวมโกลบอลไทย พร็อพเพอร์ตี้ที่เข้ามาสวมสิทธิการประมูลได้ การลงนามในสัญญาระหว่าง ปรส. กับกองทุนรวมโกลบอลไทย พร็อพเพอร์ตี้ เป็นต้น

ข) การจัดทำสัญญาจ้าง บริษัทเลแมน บราเดอร์ส (ประเทศไทย) เป็นที่ปรึกษาด้านพาณิชย์ ชนกิจ

ข้อกล่าวหา

- เหตุใด ปรส. จึงทำสัญญาว่าจ้างบริษัทเลแมน บราเดอร์ส (ประเทศไทย) เป็นที่ปรึกษาด้านพาณิชย์ชนกิจ ฉบับลงวันที่ 4 ธันวาคม 2541 ทั้งๆที่ ก่อนหน้านั้นสินทรัพย์เพื่อที่อยู่อาศัยซึ่งบริษัทเลแมน บราเดอร์ส (ประเทศไทย) เป็นที่ปรึกษาด้วยนั้น ได้จัดการประมูลไปเรียบร้อยแล้ว

คำชี้แจง

- แม้ ปรส. จะทำสัญญาว่าจ้างบริษัทเลแมน บราเดอร์ส (ประเทศไทย) เป็นที่ปรึกษาด้านพาณิชย์ชนกิจ ในวันที่ 4 ธันวาคม 2541 แต่การดำเนินงานของบริษัทดังกล่าวเริ่มมาตั้งแต่ 16 มีนาคม 2541 และที่ต้องทำสัญญาช้ากว่าการเริ่มงานจริง เพราะ ปรส. มีความเร่งด่วนในการดำเนินงาน นอกจากนี้ ปรส. เห็นว่า บริษัทเลแมน บราเดอร์ส (ประเทศไทย) มีคุณสมบัติตรงตามหลักเกณฑ์ และคิดค่าตอบแทนต่ำกว่ารายอื่น

ข้อสังเกต

- การเจรจาทำการตกลงในเรื่องต่างๆ เช่น ภาระงาน ค่าตอบแทน การตรวจสอบปริมาณหรือคุณภาพงาน เป็นต้น และการลงนามในสัญญาเพื่อให้มีผลบังคับกับคู่สัญญา ปรส. ต้องกระทำก่อนการประมูลสินทรัพย์เพื่อมิให้เกิดความเสียหายหรือเสียเปรียบคู่กรณี

ค) การจัดประมวลสินเชื่อที่อยู่อาศัย

ข้อกล่าวหา

- เหตุใดการประมวลสินเชื่อที่อยู่อาศัยซึ่งบริษัทเลแมน บราเดอร์ส โฮลดิ้ง ینگ์ชนะการประมวล จึงไม่มีการทำสัญญาระหว่างผู้ประมวลได้กับ ปรส. หลังการประมวลเสร็จใน 7 วันคือวันที่ 20 สิงหาคม 2541 มีแต่การลงนามในเอกสารลักษณะคล้ายสัญญาลงนามฝ่ายเดียว ต่อมากลับกลายเป็นว่าบริษัทเลแมน บราเดอร์ส โฮลดิ้ง ینگ์โอนสิทธิไปให้กองทุนรวมโกลบอลไทย พร็อพเพอร์ตี้ ทำสัญญากับ ปรส. ในวันที่ 1 ตุลาคม 2541 แทน เป็นการทำผิดกฎหมายหรือไม่

คำชี้แจง

- จากประกาศของ ปรส. ผู้ชนะการประมวลสามารถโอนสิทธิได้โดย “หากผู้ประมวลต้องการโอนสิทธิที่จะทำสัญญาขายมาตรฐานให้ผู้อื่น ผู้ชนะการประมวลจะต้องให้การค้ำประกันที่ไม่อาจเพิกถอนได้ ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการทำสัญญาขายมาตรฐาน”

- หลังการประมวลสินเชื่อที่อยู่อาศัย 7 วัน ปรส. และบริษัทเลแมน บราเดอร์ส โฮลดิ้ง ینگ์ได้จัดทำ

(1) Contract of Sale โดยแต่ละฝ่ายลงนามในสัญญาที่ไม่ลงวันที่ฝ่ายเดียวคนละฉบับ แล้วเก็บไว้ที่ Escrow Agent¹⁶

(2) Irrevocable Payment and Performance Undertaking ลงนาม 2 ฝ่ายคือ ปรส. และเลแมน บราเดอร์ เพื่อเป็นหลักประกันในกรณีที่กองทุนรวมหรือบริษัทที่ได้รับ โอนสิทธิในการทำสัญญาขายมาตรฐาน หากจัดตั้งไม่ได้ในวันปิดการจำหน่าย (1 ตุลาคม 2541)

ในวันปิดการจำหน่ายได้มี Contract of Sale การลงนามสองฝ่ายระหว่าง ปรส. กับกองทุนรวมโกลบอลไทย พร็อพเพอร์ตี้ และ Irrevocable Guaranty ลงนามโดยเลแมน บราเดอร์ เพื่อประกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นทั้งหมด

¹⁶ escrow เป็นระบบการตกลงกันระหว่างผู้ซื้อ ผู้ขาย และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่จะทำการส่งมอบเอกสาร สัญญาหรือทรัพย์สินที่จะแลกเปลี่ยนกันให้คนกลางผู้ไม่มีส่วนได้เสียในการซื้อ ขายเก็บรักษาเอาไว้จนกว่าคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งจะปฏิบัติตามหน้าที่หรือเงื่อนไขที่ได้ตกลงกัน โดยอาศัยหลักการยอมรับในข้อตกลงที่จะปฏิบัติระหว่างคู่สัญญาในการส่งมอบทรัพย์สินและเงินให้อยู่ภายใต้การดูแลของคนกลางและหลักการสละสิทธิอันพึงได้จนกว่าจะถึงเวลาอันควร (www.judiciary.go.th)

ข้อสังเกต

- การลงนามในสัญญาที่ไม่ลงวันที่ฝ่ายเดียวคนละฉบับของ ปรส.และบริษัทเลแมน บราเดอร์ส โฮลดิ้ง อิงค์ แล้วเก็บไว้ที่ Escrow Agent เป็นสัญญาหรือไม่ หากไม่ใช่ก็เป็นการดำเนินการที่ขัดเจตนารมณ์ของกฎหมาย

- การจำหน่ายสินทรัพย์หลักของสถาบันการเงินฯ คู่สัญญากับปรส.ควรเป็นผู้เข้าร่วมประมูล แต่ในกรณีของบริษัทเลแมน บราเดอร์ส โฮลดิ้ง อิงค์มีลักษณะคล้ายเป็นนายหน้า เพราะเมื่อประมูลได้กลับโอนสิทธิไปให้ผู้อื่นเป็นผู้ทำสัญญาและประกอบการหรือดำเนินธุรกิจสินทรัพย์ที่ประมูลได้แทน ซึ่งกรณีคล้ายกันนี้เคยมีคำพิพากษาศาลจังหวัดภูเก็ต และคำพิพากษาศาลแพ่งธนบุรีพิพากษาว่า การที่ผู้ประมูลสินทรัพย์จาก ปรส. ได้ แล้วโอนสิทธิให้ผู้อื่นเข้าทำสัญญากับ ปรส. การรับโอนสิทธิดังกล่าวกระทำโดยไม่ชอบ การทำสัญญาขายไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์แห่ง พ.ร.ก. องค์กรเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ.2540 แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.ก. องค์กรเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2541 ที่ประสงค์ให้การประมูลเป็นไปอย่างเปิดเผยหรือแข่งขันราคาตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดโดยวิสุทธิและยุติธรรม

ง) การโอนสิทธิเรียกร้องของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินการไปยังสถาบันการเงินอื่นโดยไม่ต้องบอกกล่าวให้ลูกหนี้รับทราบ

ข้อกล่าวหา

- เหตุใด ปรส. จึงไม่บอกกล่าวการโอนสิทธิเรียกร้องของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินการไปยังกองทุนรวมโกลบอลไทย หรือเพอร์ดี ให้ลูกหนี้ทราบ

คำชี้แจง

- ปรส. ไม่ต้องแจ้งลูกหนี้เพราะตาม พ.ร.ก. องค์กรเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ.2540 ฉบับที่ 1 มาตรา 27 ระบุว่า “การโอนสิทธิเรียกร้องทั้งหมดหรือบางส่วนของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินการไปยังสถาบันการเงินอื่น ให้กระทำได้โดยไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา 306 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของลูกหนี้ที่จะยกข้อต่อสู้ตามมาตรา 308 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์”

ข้อสังเกต

- เนื่องจากกองทุนรวมโกลบอลไทย หรือเพอร์ดี ไม่น่าจะถือว่าเป็นสถาบันการเงินเพราะจากนิยามสถาบันการเงินของ พ.ร.ก.องค์กรเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ.2540 ฉบับที่ 1 มาตรา 3 ระบุว่า “สถาบันการเงิน” หมายความว่า

(1) ธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์

(2) บริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ หรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์”

นิยามของสถาบันการเงินข้างต้น ไม่มีกองทุนรวม ดังนั้น ปรส.จึงมีหน้าที่ในแจ้งการโอนสิทธิเรียกร้องไปยังกองทุนรวมโกลบอลไทย หรือเพอร์ดี ให้ลูกหนี้ทราบ

จ) การดำรงตำแหน่งเลขานุการ ปรส. กรณีนายวิรัตน์ วิจิตรวาทการ

ข้อกล่าวหา

- สัญญาที่เกิดขึ้นระหว่าง ปรส. กับกองทุนรวมโกลบอลไทย หรือเพอร์ดี ในวันที่ 1 ตุลาคม 2541 มีผลบังคับใช้ตามกฎหมายหรือไม่ เพราะในวันเวลาดังกล่าวซึ่งนายวิรัตน์ วิจิตรวาทการ ดำรงตำแหน่งเลขานุการ ปรส. นั้น นายวิรัตน์ได้ขาดคุณสมบัติการเป็นเลขานุการ ปรส. เพราะไปเข้ารับตำแหน่งกรรมการของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

ข้อสังเกต

- เนื่องจากนายวิรัตน์ วิจิตรวาทการ เริ่มดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ 23 ธันวาคม 2540 – 2 ธันวาคม 2541 ในช่วงดำรงตำแหน่งดังกล่าว มีการลงนามในสัญญาที่ ปรส.ทำ Contract of Sale ที่ลงนามในสัญญาที่ไม่ลงวันที่ฝ่ายเดียวคนละฉบับ แล้วเก็บไว้ที่ Escrow Agent ในวันที่ 20 สิงหาคม 2541 และกรณีการลงนามสองฝ่ายระหว่าง ปรส. กับกองทุนรวมโกลบอลไทย หรือเพอร์ดี ในวันปิดการจำหน่ายสินเชื่อที่อยู่อาศัยในวันที่ 1 ตุลาคม 2541 แต่ในช่วงตั้งแต่ 10 กันยายน 2541 – 2 ธันวาคม 2541 นายวิรัตน์เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ส่งผลให้ขาดคุณสมบัติการเป็นเลขานุการ ปรส. ตามพ.ร.ก.องค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ.2540 ฉบับที่ 1 มาตรา 12(4) ที่ว่า “ห้ามเป็นกรรมการหรือผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจจัดการของสถาบันการเงิน” ดังนั้น สัญญาระหว่าง ปรส. กับกองทุนรวมโกลบอลไทย หรือเพอร์ดี จะมีผลบังคับใช้ตามกฎหมายหรือไม่

4.2.7 กรณี ปรส. อนุญาตให้สถาบันการเงินที่ถูกปิดซึ่งอยู่ในความดูแลของตนเข้าไปซื้อหุ้นเพิ่มทุนของบริษัทหลักทรัพย์เอกร้ารง จำกัด (มหาชน)

ข้อกล่าวหา (กองบรรณาธิการผู้จัดการ 2542: 26)

- การที่ปรส.ให้สถาบันการเงินที่ถูกปิดซึ่งอยู่ในความดูแลของตนเข้าไปซื้อหุ้นเพิ่มทุนของบริษัทหลักทรัพย์เอกร้ารง จำกัด (มหาชน) นั้นเป็นการกระทำที่ผิดวัตถุประสงค์ของ ปรส.ในการเข้าไปชำระบัญชีสถาบันการเงินที่ถูกปิด

คำชี้แจง (ปรส. 2542: 10; ปรส. 2545: 117)

- ปรส. มีอำนาจและหน้าที่ที่จะกระทำได้ เพราะ พรก.การปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. 2540 ได้ให้อำนาจไว้ ดังนี้

- มาตรา 7 (2) ที่กำหนดให้ ปรส. “ช่วยเหลือผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้สุจริตของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ”
 - มาตรา 8 (7) ให้อำนาจ ปรส. ในการดำเนินกิจการต่างๆตามวัตถุประสงค์ในมาตรา 7 รวมถึง “ทำกิจการทั้งปวงที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร”
 - มาตรา 30 ให้คณะกรรมการองค์กรมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการที่มีอำนาจเข้าดำเนินการแทนบริษัทนั้นได้ทุกประการและทำการชำระบัญชีบริษัท กับให้ประธานกรรมการเป็นผู้แทนของบริษัทนั้น
- ปรส. พิจารณาแล้วเห็นว่าการกระทำดังกล่าวเกิดประโยชน์แก่เจ้าหนี้ ดังลำดับเหตุการณ์และการพิจารณาดังนี้
- เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2541 บริษัทหลักทรัพย์เอ็กซ์ทรา จำกัด (มหาชน) ได้แจ้งมติว่าจะมีการเพิ่มทุนจดทะเบียน โดยการจัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุน 280 ล้านหุ้น เสนอขายให้กับผู้ถือหุ้นเดิมในอัตรา 3 หุ้นเดิม ต่อ 7 หุ้นใหม่ ราคาหุ้นละ 5 บาท และกำหนดขึ้นเครื่องหมาย XR (หรือผู้ซื้อหมดสิทธิจองซื้อหุ้นเพิ่มทุน) ในวันที่ 5 มีนาคม 2541
 - สถาบันการเงินในความดูแลของ ปรส. 13 แห่งได้ถือหุ้นสามัญของ บริษัทหลักทรัพย์เอ็กซ์ทรา จำกัด ดังตารางที่ 12
 - สถาบันการเงินดังกล่าวได้มีหนังสือหารือไปถึง ปรส. ว่าควรทำอย่างไรกับการเพิ่มทุนดังกล่าว ทำให้ ปรส. ได้ประชุมกรรมการเพื่อพิจารณาแนวทางปฏิบัติต่างๆต่อกรณีดังกล่าว ดังตารางที่ 13
 - มติคณะกรรมการ ปรส. ได้อนุมัติเลือกแนวทางดำเนินการตามทางเลือกที่ 3 คือ การจองหุ้นบางส่วนเพื่อรักษาสีตามสัดส่วนถือครองหุ้นตามเดิม เนื่องจากก่อให้เกิดประโยชน์ (มูลค่าหุ้นจากการประมาณการหลังการเพิ่มทุนเป็น 512,103,026.18 บาท) สูงกว่าทางเลือกที่ 1 ไม่จองซื้อหุ้นเพิ่มทุน (มูลค่าหุ้นจากการประมาณการหลังการเพิ่มทุนเป็น 262,202,381.25 บาท) ส่วนทางเลือกที่ 2 ขายหุ้นทั้งหมดก่อน XR นั้นไม่สามารถกระทำได้ โดย ปรส. ได้ดำเนินการตามทางเลือกที่ 3 คือ การจองหุ้นบางส่วนเพื่อรักษาสีตามสัดส่วนถือครองหุ้นตามเดิม ดังนี้

- (1) สถาบันการเงินที่ถือหุ้นของบล.เอกธำรงต่ำกว่า 100,000 หุ้น ซึ่งมี 10 บริษัท (ลำดับที่ 4-13 ในตารางข้างต้น) ให้ทยอยขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์
- (2) สถาบันการเงินที่ถือหุ้นของบล.เอกธำรงมากกว่า 100,000 หุ้น ซึ่งมี 3 บริษัท (ลำดับที่ 1-3 ในตารางข้างต้น) ให้ขายหุ้นบางส่วนโดยวิธี Closed Bidding หรือผ่านตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แล้วนำเงินที่ได้ไปจองซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนเพื่อรักษาสัดส่วนการถือครองหุ้น ปรากฏว่าการขายหุ้นบางส่วนดังกล่าวได้เงินมา 212.94 ล้านบาท
- เมื่อปรส.ดำเนินการตามทางเลือกที่ 3 แล้ว ปรส.ได้ประเมินผลแนวทางเลือกที่ 1 และ 3 อีกครั้งเมื่อทราบราคาตลาดจริงของหุ้นบล.เอกธำรง ก่อนวันขึ้นเครื่องหมาย XR (5 มีนาคม 2541) ซึ่งปิดที่หุ้นละ 18.25 บาท และราคาหลังขึ้นเครื่องหมาย XR ปิดที่หุ้นละ 11.50 บาท (ซึ่งสูงกว่าราคาตามทฤษฎีซึ่งอยู่ที่หุ้นละ 8.975 บาท) มีดังนี้

ทางเลือกที่ 1 ไม่ซื้อหุ้นเพิ่มทุน

จำนวนหุ้น	29,214,750	หุ้น
ราคาหลัง XR	11.50	บาท
มูลค่าหุ้นหลังเพิ่มทุน	335,969,625	บาท ..(*)

ทางเลือกที่ 3 การขายหุ้นบางส่วนแล้วนำเงินมาจองซื้อหุ้นเพิ่มทุน

จำนวนหุ้นที่ขาย (รวมทั้ง 13 บริษัท)	12,097,100หุ้น	(ก่อนขึ้น XR)
ราคาเฉลี่ยที่ขายได้	18.18	บาท
จำนวนเงินที่ได้	219,937,782	บาท...(1)
จำนวนหุ้นหลังการขาย	17,117,650	หุ้น
จองซื้อหุ้นเพิ่มทุนจำนวน	40,413,683	หุ้น
จองซื้อหุ้นเพิ่มทุนหุ้นละ 5 บาท เป็นเงิน	202,101,416.68	บาท...(2)
เหลือเงินหลังจองซื้อหุ้นเพิ่มทุน	17,836,365.32	บาท (1) - (2)
หุ้นทั้งหมดหลังใช้สิทธิ	57,760,438	หุ้น
ราคาหลัง XR	11.50	บาท
มูลค่าหลังเพิ่มทุน	664,245,037	บาท
หักเงินซื้อหุ้นเพิ่มทุน	202,101,416.68	บาท
มูลค่าหุ้นที่ควรจะได้	462,143,620.32	บาท
บวกเงินเหลือหลังซื้อหุ้นเพิ่มทุน	17,836,365.32	บาท

ผลตอบแทนหากใช้สิทธิของซื้อหุ้น 479,979,985.64 บาท .(**)

- จากข้อมูลข้างต้น หลังจากทราบราคาหุ้นจริง ทางเลือกที่ 3 ที่ ปรส. เลือกก็ยังคงเป็นทางเลือกที่ดีที่สุด ซึ่งเป็นผลดีต่อเจ้าหนี้ และเม็ดเงินที่นำมาซื้อหุ้นเพิ่มทุนก็มาจากการขายหุ้นเดิมที่มีอยู่ มิได้ดึงเงินมาจากแหล่งอื่นแต่อย่างใด

4.2.8 กรณีมีการจัดสรรราคาประมูลสินเชื่อเข้าซื้อใหม่สำหรับบริษัทเงินทุนบางแห่ง

ข้อกล่าวหา (กองบรรณาธิการผู้จัดการ 2542: 51)

- ทำไม ปรส. จึงอนุมัติให้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงตัวเลขที่เสนอในการประมูลได้ เช่น กรณี บริษัทวี.คอนกลอมเมอเรท เสนอราคาในการซื้อสินเชื่อเข้าซื้อในส่วนของ บงล.ศรีนครในราคา 50,000 บาท แต่ปรากฏว่าในเอกสารแสดงผลการประมูลที่ ปรส. แกลงต่อสาธารณะนั้น ปรากฏว่า บริษัทวี.คอนกลอมเมอเรท เสนอราคาในการซื้อสินเชื่อเข้าซื้อของ บงล.ทรัพย์ศรีนครในราคา 100,000 บาท หรือในกรณีของบริษัทกรุงไทย ที่มีการเสนอราคาประมูล 0 บาท ที่ต่อมา ปรส. ได้ อนุมัติให้มีการปรับปรุงราคาของผู้เสนอประมูลใหม่

คำชี้แจง (ปรส. 2542: 19)

- การจัดสรรเงินประมูลใหม่ดังกล่าวเป็นสิ่งที่กระทำได้ ถูกต้องและชอบธรรมเพราะปรส. ได้บอกกล่าวไว้ล่วงหน้าใน “ข้อสนเทศการจำหน่ายสินทรัพย์การจำหน่ายสินเชื่อเข้าซื้อ ฉบับวันที่ 6 พฤษภาคม 2541” ที่ระบุว่า “ปรส. ขอสงวนสิทธิที่จะเปลี่ยนแปลงการจัดสรรส่วนแบ่งราคาประมูลให้กับแต่ละสถาบันการเงิน ตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้ เพื่อวัตถุประสงค์ในการจัดสรรเงินที่ได้รับไปยังสถาบันการเงินแต่ละแห่ง” โดยที่ปรส. มิได้ทำให้ราคาประมูลที่ผู้ประมูลเสนอให้กับสินทรัพย์กลุ่มนั้นเปลี่ยนแปลงแต่อย่างใด

- ดังกรณีที่เกิดขึ้น บงล.กรุงไทย ที่อยู่ในกลุ่มสินเชื่อเข้าซื้อ E3 เนื่องจากผู้ชนะการประมูลเสนอราคาประมูลเท่ากับ 345 ล้านบาท แต่ไม่ได้จัดสรรเงินสำหรับบงล.กรุงไทยเลย โดยผู้ชนะการประมูลให้เหตุผลว่าในช่วงการทำ Due Diligence นั้น ผู้ประมูลยังมิได้ตรวจสอบสินทรัพย์ของบงล.กรุงไทยอย่างละเอียด นอกจากนี้ลูกหนี้ที่อยู่ในบงล.กรุงไทยส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างการดำเนินคดี ทำให้ไม่สามารถระบุจำนวนเงินที่แน่นอนที่จะจัดสรรให้บงล.กรุงไทยได้

ปรส. เห็นว่ากรณีบงล.กรุงไทยเกิดความไม่เป็นธรรมกับเจ้าหนี้บงล.กรุงไทย เพราะบงล.กรุงไทยมียอดสินเชื่อในการขายครั้งนี้เท่ากับ 12.5 ล้านบาทหรือประมาณร้อยละ 1.4 จากยอดสินเชื่อรวมของกลุ่ม E3 ที่มี 917 ล้านบาท ปรส. จึงได้เจรจากับผู้ประมูลให้มีการจัดสรรเงินประมูล

ใหม่ ซึ่งผู้ประมูลก็ยินยอมและปรับให้บลง.กรุงไทยได้รับเงินจัดสรรเป็น 1 ล้านบาท โดยยอดเงินประมูลรวม 345 ล้านบาทไม่เปลี่ยน

- ส่วนกรณีบลง.ศรีนครที่ผู้ประมูลได้ (บริษัทวี.คอนกลอมเมอเรท) ได้จัดสรรราคาให้เท่ากับ 50,000 บาท จากราคาประมูลทั้งกลุ่ม E1 มูลค่า 428.4 ล้านบาทนั้น ปรส.ได้มีการเจรจาและแก้ไขการจัดสรรเงินให้ บलग.ศรีนครใหม่เป็น 230,000 บาท เนื่องจากมีลูกหนี้นำเงินมาชำระเงินคืนให้ระหว่างวันปิดบัญชีกับวันปิดการจำหน่ายเป็นจำนวน 130,000 บาท ซึ่งมากกว่าราคาจัดสรรเดิมที่บลง.ศรีนครได้รับคือ 50,000 บาท

- ปรส.มีการกำหนดแนวปฏิบัติสำหรับกรณีที่มีลูกหนี้มาชำระเงินจนถึงวันปิดการจำหน่าย เพื่อสร้างความมั่นใจว่าสถาบันการเงินจะไม่ต้องจ่ายเงินคืนผู้ซื้อสินทรัพย์ โดยกำหนดให้แบ่งเงินที่ได้เป็น 2 ส่วน คือเงินต้นและดอกเบี้ย ในส่วนของเงินต้นจะคืนให้กับผู้ซื้อสินทรัพย์ของบริษัทนั้น และส่วนของดอกเบี้ยหรือรายรับอื่นจะถือเป็นรายได้ของสถาบันการเงินนั้นๆ นอกจากนี้ในกรณีที่เงินจัดสรรที่ได้จากการประมูลน้อยกว่าเงินต้นที่ได้รับคืน ปรส.จะใช้สิทธิในการเกลี้ยมูลค่าการประมูลระหว่างสถาบันการเงิน ตามหลักการซึ่ง (1) ไม่ทำให้ลำดับการจัดสรรเงินประมูลให้แก่สถาบันการเงินในกลุ่มเปลี่ยนไป และ (2) ราคาประมูลขั้นสุดท้ายที่ให้กับสถาบันการเงินที่ได้รับการจัดสรรเงินประมูลใหม่จะต้องไม่มากกว่าราคาประมูลของสถาบันการเงินอื่นที่ถูกลดมูลค่างานไป

4.2.9 กรณีการเลื่อนประมูลสินเชื่อบริษัทจากวันที่ 2 ธันวาคม 2541 เป็น 15 ธันวาคม 2541

ข้อกล่าวหา (กองบรรณาธิการผู้จัดการ 2542: 71)

- ปรส.เลื่อนการประมูลสินเชื่อบริษัทจากวันที่ 2 ธันวาคม 2541 เป็น 15 ธันวาคม 2541 เนื่องจากเกิดการทักท้วงจากบรรดาลูกหนี้และผู้เกี่ยวข้องว่าเกิดความไม่โปร่งใส นอกจากนี้ การประมูลในวันที่ 15 ธันวาคมดังกล่าวไม่สามารถประกาศผลได้โดยทันที ซึ่งประธาน ปรส.ได้ออกมายอมรับว่าการประมูลดังกล่าวนั้นล้มเหลว

คำชี้แจง (ปรส. 2542: 39)

- การเลื่อนประมูลสินเชื่อบริษัทดังกล่าว กระทำไปเพื่อให้นักลงทุนมีเวลาในการศึกษาข้อมูลและทำการตรวจสอบข้อมูลในห้องเก็บข้อมูลมากขึ้น รวมทั้ง ปรส.ยังได้ประกาศเพิ่มกลุ่มสินเชื่อบริษัทขนาดเล็กอีก 8 กลุ่ม และเพิ่มกลุ่มสินเชื่อบริษัทกลางอีก 2 กลุ่ม เพื่อดึงดูดนักลงทุนที่สนใจสินทรัพย์เฉพาะประเภทและมีเงินทุนจำกัด การเพิ่มกลุ่มสินเชื่อบริษัทดังกล่าวยังเป็นการกระตุ้นให้มีผู้สนใจลงทุนมากขึ้น ก่อให้เกิดการแข่งขันมากขึ้นและได้ราคาประมูลที่สูงด้วย การเลื่อนประมูลจึงมิได้มีเหตุมาจากการทักท้วงเรื่องความไม่โปร่งใสจากลูกหนี้และผู้เกี่ยวข้องแต่อย่างใด

4.2.10 กรณี ปรส. ยินยอมให้บริษัทโกลด์แมน ซาคส์ เอเชีย ไฟแนนซ์ จำกัด (GSAF) เป็นผู้
 ชนะการประมูลในสินเชื่อ 4 กลุ่มของการประมูลสินเชื่อธุรกิจครั้งที่ 1 โดยรับข้อเสนอสัญญาแบบ
 แบ่งปันผลกำไร (Profit sharing)¹⁷ โดยไม่ล้มเลิกการประมูลแม้ว่าราคาที่ได้จะค่อนข้างต่ำ

ข้อกล่าวหา

- เหตุใด ปรส. จึงยินยอมข้อเสนอการเจรจาแบบแบ่งปันผลกำไร (Profit sharing) จาก
 บริษัทโกลด์แมน ซาคส์ เอเชีย ไฟแนนซ์ จำกัด ที่ชนะการประมูล โดยไม่ล้มเลิกการประมูล แม้ว่า
 ราคาที่ได้จะค่อนข้างต่ำ (ดังตารางที่ 14) และ ปรส. มิได้ระบุเงื่อนไขในการแบ่งปันผลกำไร (Profit
 sharing) ไว้ในประกาศการขายสินทรัพย์ตั้งแต่แรก นอกจากนี้ บริษัทโกลด์แมน ซาคส์ เอเชีย
 ไฟแนนซ์ จำกัด ที่ชนะการประมูลกลับให้โครงการจัดการกองทุนรวมบางกอกแคปปิตอลเป็นผู้ซื้อ
 สินทรัพย์แทน เป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

คำชี้แจง

- ปรส. มีอำนาจในการเจรจาแบบแบ่งปันผลกำไร (Profit sharing) แม้มิได้กำหนดไว้ตั้งแต่
 ต้น เพราะตามมาตรา 8 (7) ที่ว่า ปรส.มีอำนาจ “ทำกิจการทั้งปวงที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดการ
 ให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การ” และ ปรส. เห็นว่าการใช้วิธีการดังกล่าวจะเพิ่มผลตอบแทน
 ในระยะยาวอีก 30-40 %¹⁸ ซึ่งถือเป็นการช่วยเหลือเจ้าหนี้สุจริตอีกทางหนึ่งให้ได้รับผลประโยชน์
 เพิ่มเติม สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของการดำเนินงานของ ปรส. ตามมาตรา 7

- แม้ว่าราคาชนะประมูลที่เสนอโดยบริษัทโกลด์แมน ซาคส์ เอเชีย ไฟแนนซ์ จำกัด จะ
 ค่อนข้างต่ำ แต่ ปรส. ก็มีอาจยกเลิกการประมูลได้เพราะ ปรส. ได้กำหนดให้ผู้เสนอราคาสูงสุด
 สำหรับกลุ่มใดๆก็ตาม จะเป็นผู้ชนะการประมูล แม้ ปรส. มีสิทธิโดยสมบูรณ์ในการเปลี่ยนแปลง
 นโยบายได้ เนื่องจากเกรงว่า หากยกเลิกการประมูลจะทำให้

(1) สินทรัพย์เสื่อมค่าลงอย่างรวดเร็ว

(2) เกิดต้นทุนเพิ่มขึ้นในการดูแลรักษาสินทรัพย์ และ

(3) อาจเกิดความไม่เชื่อมั่นของผู้เข้าประมูลในครั้งต่อไป ต่อคุณภาพสินทรัพย์และการ
 ดำเนินงานของ ปรส.

- กรณีบริษัทโกลด์แมน ซาคส์ เอเชีย ไฟแนนซ์ จำกัด ที่ชนะการประมูลให้โครงการจัดการ
 กองทุนรวมบางกอกแคปปิตอลเป็นผู้ซื้อสินทรัพย์แทนเป็นสิ่งที่กระทำได้โดยชอบ โดยผู้ชนะการ
 ประมูลต้องลงนามคำประกันชนิดเพิกถอนไม่ได้ (Irrevocable Guaranty)

¹⁷ สัญญาแบ่งปันผลกำไร (Profit Sharing Agreement) คือการลงทุนร่วมกันระหว่างผู้ชนะการประมูลสินทรัพย์บริษัทโกลด์แมน
 ซาคส์ เอเชีย ไฟแนนซ์ จำกัด กับ ปรส. โดยนำผลกำไรสุทธิที่ได้รับจากการบริหารสินทรัพย์มาแบ่งสรรกันตามสัดส่วนที่ได้ตกลงกัน
 ไว้ ซึ่ง ปรส. มีโอกาสที่จะได้รับเงินจากการประมูลมากขึ้นกว่าเดิม แต่ก็ต้องแลกมาด้วยความเสี่ยงร่วมกับผู้ร่วมลงทุน

¹⁸ จากรายงานการประชุมคณะกรรมการ ปรส. ครั้งที่ 70/2541 ดู ศสปป. (2547: 57)

ข้อสังเกต

- ในกรณีนี้เป็นกรณีที่แม่ ปรส. จะมีอำนาจในการดำเนินการข้างต้น แต่ข้อสงสัยน่าจะอยู่ที่ว่า เป็นการเหมาะสมหรือไม่ที่ ปรส. ยอมรับสัญญา Profit Sharing โดยไม่ล้มเลิกการประมูลแม้ว่าจะได้ราคาต่ำกว่าราคากลางที่ ปรส. ประเมินไว้ และมีการเจรจาเงื่อนไขแตกต่างจากที่ประกาศไว้ ต่อก่อนประมูล ในเรื่องนี้ ปรส. แสดงถึงการไม่มีความคงเส้นคงวาในการดำเนินตามข้อกำหนดหรือระเบียบที่ตนเองตั้งขึ้น แม้จะมีเหตุผลหรือชอบที่จะกระทำได้ แต่อีกด้านหนึ่ง ปรส. กลับส่งสัญญาณความไม่คงเส้นคงวาให้กับสาธารณะ นำไปสู่ความเคลือบแคลงสงสัยในธรรมาภิบาลของ ปรส.

4.2.11 กรณี ปรส. อนุญาตให้บริษัทที่มีความเกี่ยวข้องกับบริษัทที่ปรึกษา ปรส. เข้าร่วมประมูลได้

ข้อกล่าวหา

- เหตุใด ปรส. จึงอนุญาตให้บริษัทที่มีความเกี่ยวข้องกับบริษัทที่ปรึกษา ปรส. เข้าร่วมประมูลได้ โดยจากรายงานของ ศสปป. (ศสปป. 2547: 95) ได้ชี้ว่า มีกรณีสำคัญ 4 กรณีซึ่งบริษัทที่ ปรส. อนุญาตให้เข้าร่วมประมูลนั้น มีความสัมพันธ์กับบริษัทที่เป็นที่ปรึกษาให้กับ ปรส. ดังนี้

กรณีที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่าง บริษัท เลห์แมน บราเดอร์ส (ประเทศไทย) จำกัด ในฐานะที่ปรึกษาด้านวิชาชีพและการจำหน่ายสินทรัพย์หลัก กับ บริษัทเลห์แมน บราเดอร์ส โฮลดิ้ง อิงค์ ในฐานะบริษัทที่ชนะการประมูลสินเชื่อที่อยู่อาศัย โดยจากการตรวจสอบของ ศสปป. พบว่า ทั้งสองบริษัทมีกรรมการบริษัท ผู้ถือหุ้นเป็นบุคคลเดียวกัน

กรณีที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่าง บริษัท สิบบัวหลวง คอนซัลแตนท์ซี จำกัด ในฐานะที่ปรึกษาเฉพาะกิจและผู้จัดการเฉพาะกิจ กับ บริษัท เอเชียเสริมกิจลิซซิ่ง จำกัด ในฐานะบริษัทที่เข้าร่วมการประมูลสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ (FRA01-HP) โดยบริษัท สิบบัวหลวง คอนซัลแตนท์ซี จำกัด มีผู้ถือหุ้นเป็นของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ส่วนบริษัท เอเชียเสริมกิจลิซซิ่ง จำกัด ก็มีกรรมการบริหารบริษัทกลุ่มเดียวกับผู้บริหารธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

กรณีที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่าง บริษัท เอ็น ซี ซี เมเนจเม้นท์ แอนด์ ดิเวลลอปเม้นท์ จำกัด ในฐานะที่ปรึกษาด้านตรวจสอบและจัดทำประเมินราคาสินทรัพย์รอง และขายทอดตลาดสินทรัพย์รอง กับ บริษัทเงินทุน ทิสโก้ จำกัด (มหาชน) ในฐานะบริษัทที่ชนะการประมูลสินเชื่อธุรกิจรอบ 2 ในกลุ่ม BLS-07 จากการตรวจสอบพบว่า กรรมการบริษัทของทั้งสองบริษัทมีเหมือนกันอยู่หนึ่งคน

กล่าวโดยสรุปแล้ว ปัญหาสำคัญของ ปรส. มีอยู่ 2-3 ประการ กล่าวคือ ประการที่หนึ่ง ในเรื่องการดำเนินการจำหน่ายสินทรัพย์โดยวิธีการประมูลอย่างเดียวนั้นเป็นสิ่งที่จะต้องกระทำตาม พ.ร.ก. การปฏิรูปสถาบันการเงิน พ.ศ. 2540 แต่การประมูลแล้วได้ราคาต่ำโดยไม่ล้มเลิกการประมูล นำมาสู่ข้อกังขา ดังกรณีของ บริษัทโกลด์แมน ซาคส์ เอเชีย ไฟแนนซ์ จำกัด แม้ ปรส. จะอ้างว่าการล้มเลิกการประมูล โดยเฉพาะกลุ่มสินทรัพย์ใหญ่ๆ จะมีต้นทุนการเก็บรักษาสินทรัพย์และการจัดการ แต่ ปรส. ก็มีได้มีการชี้แจงว่า ทางเลือกในการริบจำหน่ายได้ประโยชน์สุทธิ (Net benefit) มากกว่าการเก็บสินทรัพย์ไว้รอจำหน่ายเมื่อได้ราคาดีมาน้อยเพียงใด ยิ่งท้ายที่สุด ปรส. จัดการสินทรัพย์ได้ต่ำกว่าที่ประเมินไว้ด้วยแล้ว ข้อกังขาดังกล่าวถึงความรีบร้อนของ ปรส. ก็ยิ่งดังกระหึ่ม นอกจากนี้ ปรส. ยังใช้วิธีการประมูลแบบยื่นซองประกวดราคากับสินทรัพย์ส่วนใหญ่ซึ่งตามหลักวิชาการแล้วจะได้ราคาต่ำกว่าการประมูลแบบยกมือแข่งขัน

ประการที่สอง ปรส. มีปัญหาในเรื่องการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน สังกัดได้จากกรณีที่มีบริษัทซึ่งเข้าร่วมประมูลมีความสัมพันธ์กับบริษัทที่ปรึกษาของ ปรส. เอง เช่น กรณีบริษัท เลห์แมน บราเดอร์ส (ประเทศไทย) จำกัด กับ บริษัทเลห์แมน บราเดอร์ส โฮลดิ้ง อิงค์ หรือกรณีของบริษัท สิบบัวหลวง คอนซัลแตนท์ซึ่ กับ บริษัท เอเชียเซริมกิจลิตซึ่ จำกัด เป็นต้น โดย ปรส. มิได้มีการตั้งหน่วยงานควบคุมหรือตรวจสอบแต่อย่างใด ทำให้เกิดข้อกังขาถึงความโปร่งใส ไม่ว่าในความเป็นจริง ปรส. จะมีเจตนาหรือไม่ก็ตาม

ประการสุดท้าย ปรส. มีปัญหาเรื่องการรักษาพันธะสัญญาตามที่ประกาศไว้ โดยการดำเนินงานของ ปรส. จำนวนหนึ่ง ไม่ตรงตามที่ได้ประกาศไว้กับสาธารณะ เช่น กรณีการยอมรับสัญญา profit sharing เป็นต้น แม้จะมีอำนาจกระทำได้ แต่ก็ย่อมต้องแลกมาด้วยความสงสัยในการดำเนินงาน ซึ่งมีผลต่อความเชื่อมั่นในการจำหน่ายสินทรัพย์ของ ปรส. ได้

บทที่ 5

บทเรียนจากการดำเนินงานของ ปรส.

แม้โดยภาพรวมแล้ว อาจถือได้ว่า ปรส. ได้ทำหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ได้ในระดับหนึ่ง แต่อย่างไรก็ตาม บทเรียนจากการดำเนินงานของ ปรส. ในการเข้ามาจัดการสินทรัพย์จำนวนมหาศาล ซึ่งได้รับคำวิพากษ์วิจารณ์อย่างมากมานั้น อาจสามารถสรุปได้ดังนี้

5.1 ต้องจัดการให้เกิดสภาพการแข่งขันให้มากที่สุด เพราะเป็นสิ่งที่จำเป็นในการขายสินทรัพย์ให้ได้ราคาดี

ตามทฤษฎีเศรษฐศาสตร์พื้นฐาน ราคาที่มีประสิทธิภาพของสินค้าในตลาดย่อมมาจากตลาดที่มีสภาพแข่งขันสมบูรณ์ ซึ่งประกอบด้วยลักษณะสำคัญคือ มีข่าวสารข้อมูลที่สมบูรณ์ มีผู้ซื้อและผู้ขายจำนวนมาก สินค้ามีลักษณะคล้ายคลึงกันหรือเหมือนกัน

กล่าวสำหรับกรณีการจำหน่ายสินทรัพย์ของ ปรส. พบว่า ปรส. เลือกทำให้เกิดสภาพแข่งขันในระดับหนึ่งเท่านั้น กล่าวคือ แม้ ปรส. จะพยายามให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสินทรัพย์และการดำเนินงานต่างๆอย่างมากมาย แต่ในประเด็นที่สำคัญอย่างการจัดกลุ่มสินทรัพย์ ปรส. กลับเลือกจัดกลุ่มสินทรัพย์ให้มีขนาดใหญ่ ทำให้จำนวนของผู้มีความสามารถในการซื้อสินทรัพย์ลดจำนวนลง นอกจากนี้ การไม่แยกหนี้ดีและหนี้เสียออกจากกัน แม้ ปรส. ทำไปเพราะเกรงว่า หนี้เสียจะไม่มีใครร่วมประมูล แต่ก็ต้องแลกมา (Trade-off) ด้วยการแข่งขันที่ลดลงเพราะกลุ่มสินทรัพย์มีขนาดใหญ่ขึ้น ในภายหลังประเด็นนี้ ปรส. อาจจะถูกวิพากษ์วิจารณ์มากไป เพราะผู้ที่ชนะการประมูลสินทรัพย์จาก ปรส. ได้ทำการแยกหนี้ดีและหนี้เสียออกจากกันแล้วไปขายต่อทำกำไร

อนึ่ง กรณีการอนุญาตให้บริษัทเลแมน บราเดอร์ส โฮลดิ้ง อิงค์เข้าร่วมประมูล ทั้งๆที่บริษัทเลแมน บราเดอร์ส (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นที่ปรึกษาการจำหน่ายสินทรัพย์ครั้งที่ 1 ของ ปรส. ต่างก็เป็นบริษัทในเครือเดียวกันนั้น ทำให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) อันนำไปสู่การเกิดความเชื่อที่ว่า ข่าวสารข้อมูลระหว่างผู้เข้าประมูลไม่เท่ากัน (Asymmetric Information) ไม่ว่าบริษัทเลแมน บราเดอร์ส โฮลดิ้ง อิงค์ จะได้ข้อมูลภายในมาหรือไม่ก็ตาม สิ่งดังกล่าวทำให้เกิดพฤติกรรมเชิงกลยุทธ์ กล่าวคือ ผู้ประมูลรายอื่นอาจไม่กล้าให้ราคาประมูลสูงกว่าบริษัทเลแมน บราเดอร์ส โฮลดิ้ง อิงค์ เพราะคิดว่าตนมีข่าวสารข้อมูลน้อยกว่า ในเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนนี้ ปรส. ยินกรานในกรณีไม่อนุญาตให้มีการขายลดหนี้หรือให้ลูกหนี้เข้าประมูลหนี้ของ

ตัวเองเพราะจะทำให้ผู้ประมูลรายอื่นไม่กล้าให้ราคาประมูลสูงกว่าจากความเชื่อว่าตนมีข่าวสารข้อมูลในสินทรัพย์ด้อยกว่า ทำให้สภาพการแข่งขันลดลงได้

นอกจากนี้ การที่ ปรส. ใช้วิธีการประมูลในลักษณะยื่นซองประกวดราคากับสินทรัพย์โดยส่วนใหญ่ นั้น ในทางวิชาการแล้วอาจไม่เหมาะสมนัก เพราะการประมูลสินทรัพย์เป็นประเภท Common-value auction ซึ่งวิธีการประมูลแบบยกมือแข่งขันน่าจะให้ราคาดีกว่า

ดังนั้น การจัดสภาพการประมูลขายสินทรัพย์จึงต้องทำให้เกิดลักษณะแข่งขันสมบูรณ์ให้ได้มากที่สุดอีกครั้งแรกก่อน หากกระทำแล้วไม่ได้ผลจึงค่อยปรับเปลี่ยนในภายหลังก็ได้ ซึ่งเห็นได้จากกรณีที่ ปรส. มีการยกเลิกการประมูลสินเชื่อธุรกิจก่อสร้างครั้งที่ 1 และการเลื่อนการประมูลสินเชื่อธุรกิจครั้งที่ 1 จากวันที่ 2 ธันวาคม 2541 เป็น 15 ธันวาคม 2541 โดยให้เหตุผลว่าจะทำให้นักลงทุนมีเวลาในการศึกษาข้อมูล และมีการจัดกลุ่มสินเชื่อขนาดเล็กและขนาดกลางเพิ่มเพื่อก่อให้เกิดการแข่งขันมากขึ้น และได้ราคาประมูลที่สูง เป็นต้น น่าจะทำให้ภาพรวมการดำเนินงานของ ปรส. ดีขึ้นกว่านี้

5.2 การจัดการเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) ต้องใช้วิธีการกำหนดกฎเกณฑ์หรือใช้ระบบมากกว่าการเชื่อถือในถ้อยคำยืนยัน

ปรส. เชื่อมั่นในคำยืนยันของบริษัทเลแมน บราเดอร์ส ที่จะปฏิบัติตามหลักการสากลคือ “Chinese Wall” ซึ่งหมายถึงการไม่ส่งผ่านข้อมูลระหว่างทีมงานที่ปฏิบัติงานคนละฝ่าย โดยอนุญาตให้บริษัทเลแมน บราเดอร์ส โฮลดิ้ง ینگค์ ซึ่งเป็นบริษัทในเครือเดียวกันให้เข้าร่วมประมูลได้ อันก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน เกิดข้อครหาว่าอาจมีการให้ข้อมูลภายในกันเองของบริษัทเครือเดียวกัน ในเรื่องนี้ ปรส. ถือว่าผิดพลาดเพราะไม่ว่าจะมีการให้ข้อมูลภายในกันหรือไม่ก็ตาม ในสภาพซึ่งข่าวสารข้อมูลของสินทรัพย์ไม่สมบูรณ์ย่อมทำให้เกิดความเชื่อในหมู่ผู้ประมูลได้ว่า หากเข้าประมูลแข่งกับบริษัทเลแมน บราเดอร์ส โฮลดิ้ง ینگค์ ย่อมเสียเปรียบเรื่องข้อมูลสินทรัพย์ อันอาจนำไปสู่การไม่กล้าให้ราคาสูงกว่า ทำให้ราคาที่ประมูลได้อาจน้อยเกินไป การเชื่อมั่นใน “Chinese Wall” ไม่ต่างอะไรกับการเชื่อว่าบริษัทเลแมน บราเดอร์ส และบริษัทเลแมน บราเดอร์ส โฮลดิ้ง ینگค์ ซึ่งเป็นบริษัทในเครือเดียวกัน เป็นผู้ทำธุรกิจที่ไม่แสวงหากำไรหรือไม่ใช้สัตว์เศรษฐกิจ ซึ่งเป็นการมองโลกในแง่ดีเกินไป ปรส. ควรกำหนดกฎเกณฑ์หรือระบบให้ชัดเจนในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน นอกจากนี้ ยังมีกรณีของบริษัท สิบบัวหลวง คอนซัลแตนท์ที่ชี้จำกัด ในฐานะที่ปรึกษาเฉพาะกิจและผู้จัดการเฉพาะกิจ กับ บริษัท เอเชียเสริมกิจลิขซึ่ง จำกัด ในฐานะบริษัทที่เข้าร่วมการประมูลสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ (FRA01-HP) กับกรณีของบริษัท เอ็น ซี ซี

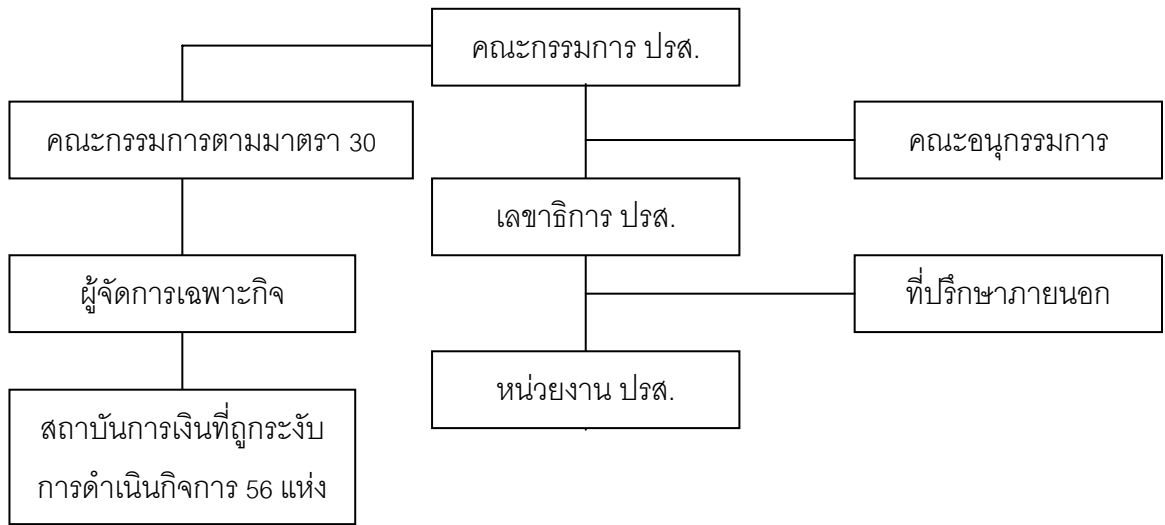
เมนเนจเม้นท์ แอนด์ ดิเวลลอปเม้นท์ จำกัด ในฐานะที่ปรึกษางานตรวจสอบและจัดทำประเมินราคาสินทรัพย์รอง และขายทอดตลาดสินทรัพย์รอง กับ บริษัทเงินทุน ทิสโก้ จำกัด (มหาชน) ในฐานะบริษัทที่ชนะการประมูลสินเชื่อธุรกิจรอบ 2 ในกลุ่ม BLS-07 ซึ่งต่อยอดความล้มเหลวในการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนของ ปรส.

ธรรมชาติขององค์กรเป็นสิ่งจำเป็นในการแก้ปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจ

ในการแก้ไขปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจนั้น เป็นเรื่องที่มีความยากลำบาก เพราะเป็นห้วงยามซึ่งความเชื่อมั่นและความสามารถในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจมีน้อยลง องค์กรหรือหน่วยงานที่จะเข้ามาแก้ไขปัญหาจำเป็นต้องสร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับจากสาธารณะ

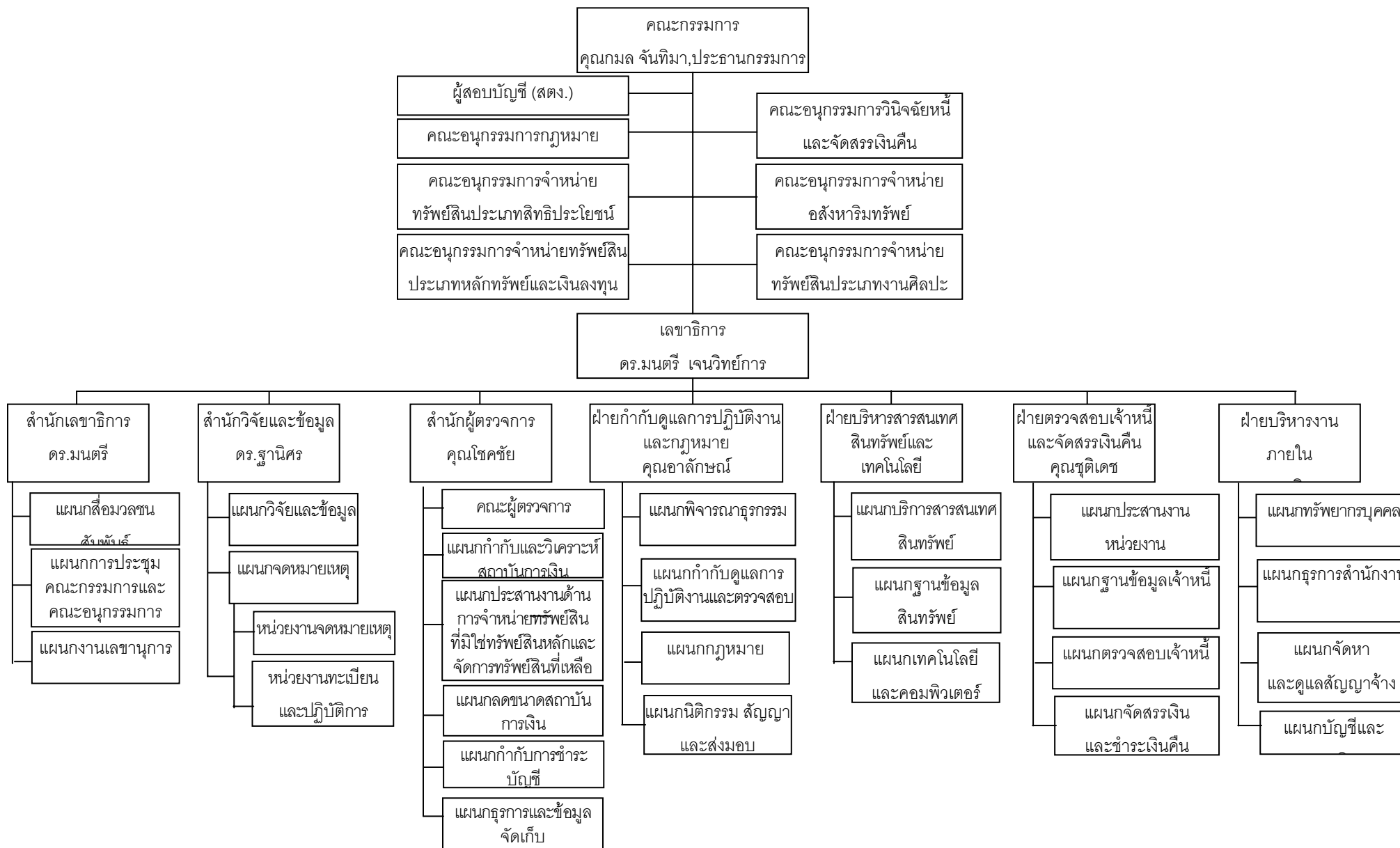
กล่าวสำหรับกรณีการดำเนินงานของ ปรส. มีหลายประเด็นที่แสดงให้เห็นว่า ปรส. มิได้ทำให้เป็นที่ประจักษ์ว่าองค์กรของตนมีธรรมาภิบาล เช่น การละเลยต่อประเด็นผลประโยชน์ทับซ้อนกรณีบริษัทเลแมน บราเดอร์ส การละเลยต่อการรักษาพันธสัญญาในการดำเนินงานตามที่ประกาศต่อสาธารณะไว้ดังกรณีของการยอมรับสัญญาแบบแบ่งปันผลกำไร (Profit sharing) ทั้งๆที่ไม่มีการประกาศไว้ก่อนและมิได้ชี้แจงสัญญาให้สาธารณะทราบ แม้การกระทำดังกล่าวกระทำไปด้วยความต้องการที่จะให้มีการจำหน่ายสินทรัพย์ที่รวดเร็วและได้ราคาดีขึ้น แต่ก็ปฏิเสธมิได้ว่า ได้สร้างความเคลือบแคลงสงสัยให้เกิดขึ้นในเรื่องความโปร่งใส อันเป็นการสร้างภาพลบในเรื่องธรรมาภิบาลของ ปรส. การพยายามดำเนินการโดยยึดกฎหรือระเบียบที่ได้ตั้งไว้หรือมีเทคโนโลยีในการรักษาพันธสัญญา (Commitment Technology) จะช่วยให้ภาพของธรรมาภิบาลดีขึ้นได้ เกิดความเชื่อมั่นในหมู่ตัวละครทางเศรษฐกิจทั้งหลาย และส่งผลดีต่อการจำหน่ายสินทรัพย์ของ ปรส. ต่อไป

แผนภาพที่ 1
โครงสร้างองค์กร ปรส.

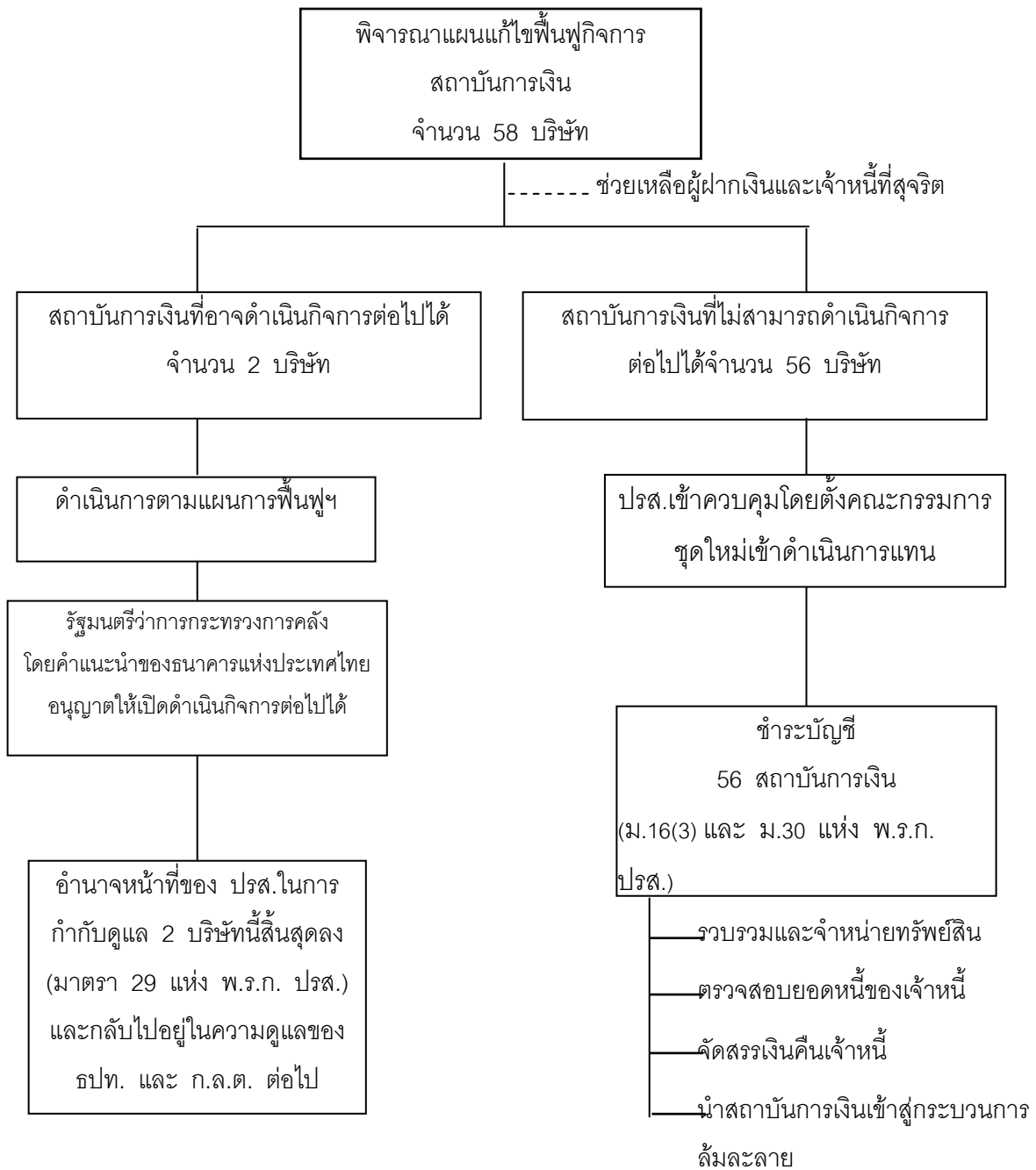

ที่มา: ปรส. (2545: 13)

แผนภาพที่ 2
แผนผังหน่วยงาน ปรส.

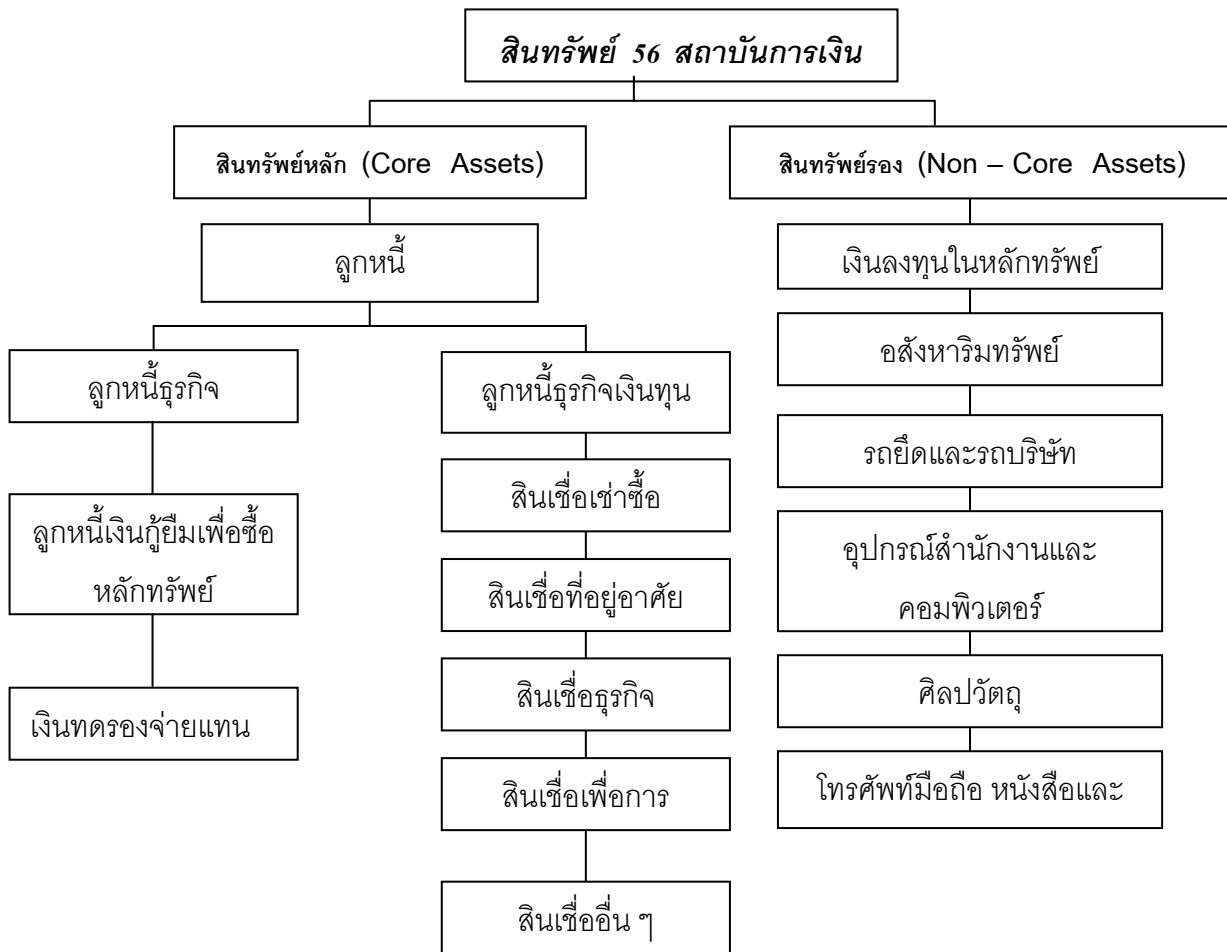

แผนภาพที่ 3
ลำดับการดำเนินงานของ ปรส.

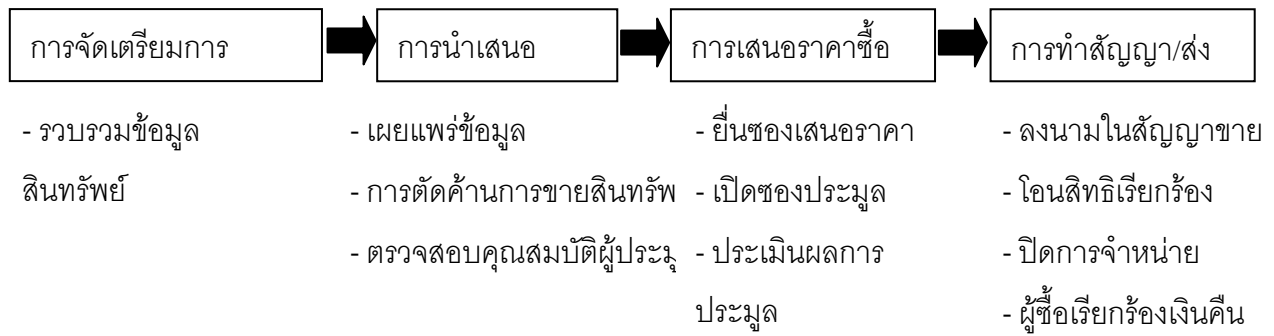
ที่มา: ปรส. (2545: 39)

แผนภาพที่ 4
สินทรัพย์ของสถาบันการเงิน 56 แห่ง

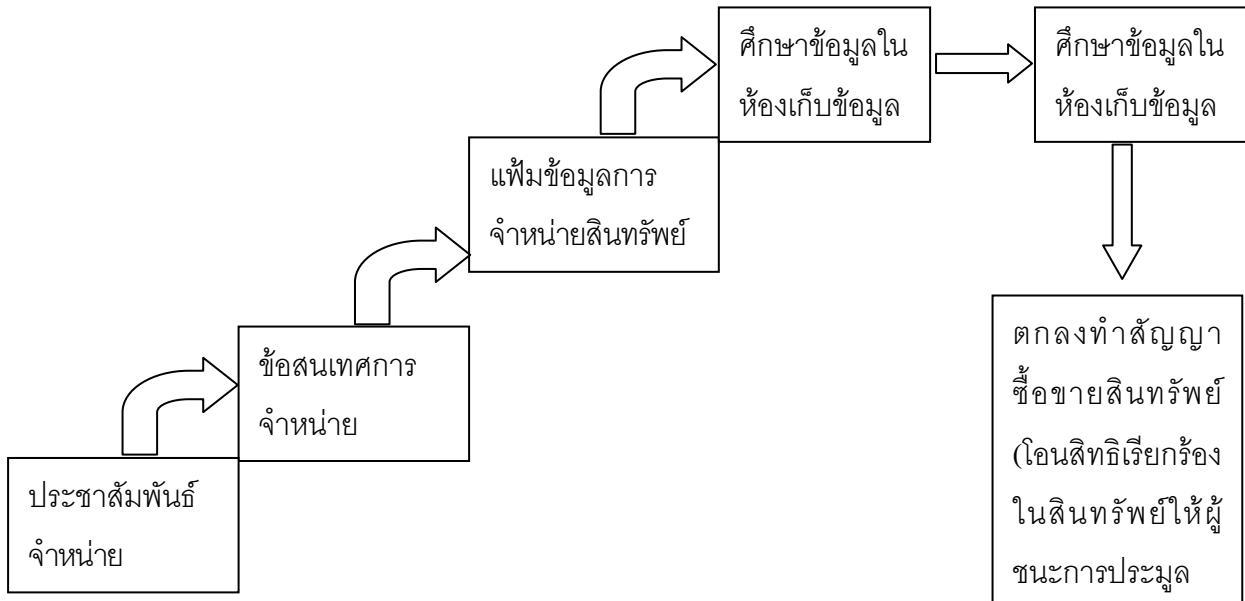
ที่มา: ปรส. (2545: 54)

แผนภาพที่ 5
กระบวนการซื้อขายสินทรัพย์หลัก

ที่มา: ปรส. (2545: 59)

แผนภาพที่ 6
ลำดับการเผยแพร่ข้อมูลก่อนการเสนอราคาประมูล

ที่มา: ปรส. (2545: 62)

ตารางที่ 1
สรุปผลการแลกเปลี่ยนตัวตาม คปต. 16, คปต.42 และ คปต.จ.

โครงการ	จำนวนผู้เปลี่ยนตัว (ราย)	จำนวนเงินต้น (ล้านบาท)
คปต. 16	27,000	76,595
คปต.42 และ คปต.จ.	43,800	201,900
รวม	70,800	278,495

- หมายเหตุ:**
1. เป็นตัวเลขโดยประมาณ และไม่รวม บงล.เกียรตินาคนิ จำกัด (มหาชน) กับ บงล. บางกอกอินเวสต์เมนต์ จำกัด (มหาชน)
 2. คปต. 16 บริษัท หมายถึงโครงการแลกเปลี่ยนตัว 16 สถาบันการเงิน โดย บงล. กรุงเทพธนกิจ จำกัด (มหาชน)

ที่มา: ปรส. (2545: 50)

ตารางที่ 2
สินทรัพย์ของสถาบันการเงิน 56 แห่ง

ประเภทสินทรัพย์	พันล้านบาท	ร้อยละ
สินทรัพย์หลัก	771.02	90.60
- สินเชื่อพาณิชย์และอสังหาริมทรัพย์	460.90	54.17
- สินเชื่อเช่าซื้อ	64.90	7.64
- สินเชื่อธุรกิจหลักทรัพย์	30.02	3.52
- ตัวขายลด	30.02	3.52
- สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย	25.08	2.95
- สินเชื่อรายย่อย	159.98	18.80
สินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์หลัก	79.80	9.40
รวมทั้งสิ้น	850.82	100.00

ที่มา: ปรส. (2545: 54)

ตารางที่ 3
สินทรัพย์ที่นำออกประมวลขายในกลุ่มขนาดต่าง ๆ กัน

ประเภทสินทรัพย์	จำนวนกลุ่ม ขนาดเล็ก	จำนวนกลุ่มกลาง	จำนวนกลุ่ม ขนาดใหญ่	รวม
สินเชื่อเช่าซื้อ	3 (900-1,000 ล้านบาท)	2 (1,000-4,000 ล้าน บาท)	4 (10,000-11,000 ล้านบาท)	9 (51,812 ล้านบาท)
สินเชื่อที่อยู่อาศัย	-	-	1 (24,617 ล้านบาท)	1 (24,617 ล้านบาท)
สินเชื่อธุรกิจครั้งที่ 1 และสินเชื่อประมวล กรณีพิเศษ	27 (1,000-10,000 ล้าน บาท)	12 (10,000-20,000 ล้านบาท)	6 (เกิน 20,000 ล้านบาท)	45 (388,740 ล้านบาท) ดูหมายเหตุ (1)
สินเชื่อธุรกิจครั้งที่ 2	36 (1,000-5,200 ล้านบาท)	-	10 (10,000-15,000 ล้านบาท)	46 (229,000 ล้านบาท)
สินเชื่อธุรกิจรับเหมา ก่อสร้างครั้งที่ 1	1 (น้อยกว่า 1,000 ล้านบาท)	3 (2,000-3,000 ล้านบาท)	-	4 (9,127 ล้านบาท) ดูหมายเหตุ (2)
สินเชื่อธุรกิจรับเหมา ก่อสร้างครั้งที่ 2	1 (296 ล้านบาท)	1 (1,617 ล้านบาท)	-	2 (1,913 ล้านบาท)
สินเชื่อพาณิชย์และ สินเชื่ออื่นครั้งที่ 1	10 (900-3,000 ล้าน บาท)	22 (3,000-6,000 ล้าน บาท)	3 (6,000-8,000 ล้านบาท)	35 (131,059 ล้าน บาท)
สินเชื่อพาณิชย์และ สินเชื่ออื่นครั้งที่ 2	8 (น้อยกว่า 3,000 ล้านบาท)	2 (3,000-3,500 ล้านบาท)	-	10 (17,792 ล้านบาท)
รวม	86	42	24	152

หมายเหตุ: (1) คณะกรรมการ ประส. อนุมัติการจำหน่ายจำนวน 15 กลุ่ม อีก 30 กลุ่มไม่อนุมัติให้
มีผู้ชนะการประมูล

(2) คณะกรรมการ ประส. ให้ยกเลิกการประมูลเนื่องจากมีผู้เข้าร่วมประมูลไม่
เพียงพอ

(3) ข้อมูลในตารางนี้เป็นข้อมูลล่าสุดในช่วงวันประชุม ซึ่งอาจแตกต่างจากข้อมูลที่เผยแพร่ในข้อเสนอเทศการจำหน่ายสินทรัพย์บ้างเล็กน้อย

ที่มา: ปรส. (2545: 60)

ตารางที่ 4
สรุปการยื่นคำขอศึกษาข้อมูลและเข้าร่วมประมูล

ประเภทสินทรัพย์	คำขอรับเพิ่ม ข้อมูลการจำหน่าย สินทรัพย์ (SDFA)	คำขอเข้าศึกษา ข้อมูลในห้อง เก็บข้อมูล (DRAA)	จำนวน ผู้เข้าร่วม ประมูล	หมายเหตุ
สินเชื่อเช่าซื้อ	21	14	11	ไม่อนุมัติ DRAA 1 ราย
สินเชื่อที่อยู่อาศัย	9	5	4	รวมผู้ยื่นซองประมูล ร่วม 1 ราย
สินเชื่อธุรกิจครั้งที่ 1	41	15	12	รวมผู้ยื่นซองประมูล ร่วม 1 ราย
สินเชื่อประมูลกรณี พิเศษ	12	7	3	
สินเชื่อธุรกิจครั้งที่ 2	35	15	13	
สินเชื่อธุรกิจรับเหมา ก่อสร้างครั้งที่ 1	4	4	2	
สินเชื่อธุรกิจรับเหมา ก่อสร้างครั้งที่ 2	6	3	2	
สินเชื่อพาณิชย์และ สินเชื่ออื่นครั้งที่ 1	17	15	13	ไม่อนุมัติ DRAA 1 ราย และไม่เข้าร่วมประมูล 1 ราย
สินเชื่อพาณิชย์และ สินเชื่ออื่นครั้งที่ 2	18	10	8	ไม่อนุมัติ DRAA 1 ราย และไม่เข้าร่วมประมูล 1 ราย
รวม	163	88	68	

ที่มา: ปรส. (2545: 63)

ตารางที่ 5
การประมูลสินทรัพย์รองประเภทอสังหาริมทรัพย์

การประมูล	แบบยกมือแข่งขันราคา	แบบยื่นซองประกวดราคา
ครั้งที่ 1	ราคากลางต่ำกว่า 15 ล้านบาท	ราคากลางตั้งแต่ 15 ล้านบาทขึ้นไป
ครั้งที่ 2	ราคากลางต่ำกว่า 30 ล้านบาท	ราคากลางตั้งแต่ 30 ล้านบาทขึ้นไป
ครั้งที่ 3	ทรัพย์สินทั้งหมด	ไม่มี
แบบเฉพาะเจาะจง	ไม่มี	ทรัพย์สินทั้งหมด

ที่มา: ปรส. (2545: 74)

ตารางที่ 6
ผลการจำหน่ายสินทรัพย์รองประเภทอสังหาริมทรัพย์

หน่วย: ล้านบาท

ครั้งที่	ราคากลาง	ราคาประมูล (ก่อนรายการ ปรับปรุง)	ราคาประมูล (สุทธิ)	ราคาประมูลสุทธิ เป็นร้อยละของราคากลาง
1	1,024.10	1,539.04	1,461.30	142.69
2	229.20	422.93	419.30	182.94
3	264.60	345.58	343.70	129.89
4	215.72	197.37	220.50	102.22
รวม	1,803.62	2,504.92	2,444.80	135.55

ที่มา: ปรต. (2545: 74)

ตารางที่ 7

ผลการจัดการสินทรัพย์ของสถาบันการเงินที่ถูกระงับการดำเนินงานกิจการ 56 แห่ง

	ยอดคงค้าง ทางบัญชี (ล้านบาท)	มูลค่าที่ได้ (ล้านบาท)	Recovery Rate (%)	หมายเหตุ
สินเชื่อเช่าซื้อ (25 มิ.ย. 41)	51,812.15	24,858.80	47.98	
สินเชื่อที่อยู่อาศัย (13 ส.ค. 41)	24,616.95	11,520.00	46.80	
สินเชื่อธุรกิจครั้งที่ 1 (15 ธ.ค. 41)	155,676.25	36,833.68	23.66	
สินเชื่อธุรกิจครั้งที่ 2 (19 มี.ค. 42)	221,535.51	40,318.69	18.20	
สินเชื่อธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง (6 ก.ค. 42)	1,295.40	157.79	12.18	
สินเชื่อพาณิชย์และสินเชื่ออื่น (11 ส.ค. 42)	128,987.21	30,975.39	24.01	
สินเชื่อพาณิชย์และสินเชื่ออื่น ครั้ง ที่ 2 (11 ส.ค. 42)	16,320.08	5,361.92	32.85	
รวมผลการขายสินทรัพย์หลัก	600,243.55	150,026.27	24.99	
ผลการขายสินทรัพย์รอง	77,401.60	35,291.69	45.60	
รวมผลจากการประมวลขาย สินทรัพย์	677,645.15	185,317.96	27.35	
เงินสดยกมาและเงินที่ได้จากการ รับชำระหนี้ (มี.ค. 41 – ก.พ. 44)	70,446.63	78,830.32	111.90	ช่วงวันที่ 1 ม.ค.-30มิ.ย. 43 นับ เฉพาะสถาบันการเงิน 52 แห่ง
รวมสินทรัพย์ที่จัดการแล้ว	748,091.78	264,148.28	35.31	
เงินสด/ตัวสัญญาใช้เงิน และ ผลประโยชน์ตามสัญญาแบ่งปัน ผลประโยชน์ ของสถาบันการเงิน 56 แห่ง ก่อนการจัดสรรเงินคืน เจ้าหนี้		271,397.40		ยอดเงินที่เพิ่มขึ้นจาก 264,093.99 ล้านบาท บางส่วน เป็นเงินที่ลูกหนี้ชำระหนี้เพื่อปิด บัญชีหลังเดือนกุมภาพันธ์ 2544 และบางส่วนเป็นดอกเบี้ยจากการ ฝากเงินหรือจากการลงทุน ในตราสารระยะสั้น
สินทรัพย์ที่เหลือรวม (56 แห่ง) - สินทรัพย์หลัก (31 ธ.ค. 42)	12,868.05 101,831.21 19,036.84			ตัวเลขสินทรัพย์ที่เหลือเป็น เพียงยอดทางบัญชี โดย

	ยอดคงค้าง ทางบัญชี (ล้านบาท)	มูลค่าที่ได้ (ล้านบาท)	Recovery Rate (%)	หมายเหตุ
- สินทรัพย์รอง (31 ธ.ค. 44)				สินทรัพย์หลักส่วนใหญ่เป็น ลูกค้าที่อยู่ในกระบวนการทาง ศาล ด้านสินทรัพย์รองหากหัก ค่าเสื่อมแล้วจะมีมูลค่าลดลง อย่างมาก

ที่มา: ปรส. (2545: 76)

หมายเหตุ: ข้อมูลตามตารางนี้จัดทำเพื่อการศึกษาค้นคว้าในเบื้องต้น ไม่สามารถนำไปใช้อ้างอิง
ในทางกฎหมาย

ตารางที่ 8
สรุปผลการประเมินสินทรัพย์ของสถาบันการเงิน 56 แห่ง
(จำแนกตามรายชื่อผู้ชนะการประมูล)

ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2544

ผู้ชนะการประมูล	ยอดคงค้างทาง บัญชี (ล้านบาท)	ราคาประมูล (ล้านบาท)	ราคาประมูล เทียบกับเงินต้น คงค้าง (%)	สัดส่วนสินเชื่อที่ประมูล ได้เทียบกับสินทรัพย์ ทั้งหมด (%)
ผู้ลงทุนไทย				
บปส.	197,047.91	33,706.69	17.11	29.08
บง.เกียรตินาคิน	64,303.38	23,176.31	36.04	9.49
วี.คอนกลอมเมอเรท	12,376.73	3,189.90	25.77	1.83
บง.ธนาชาติ	12,295.24	3,266.07	26.56	1.82
บง.รัตนทูน	3,653.65	1,535.50	42.03	0.54
ริชชีเวนเจอร์	2,481.98	828.63	33.39	0.37
พระนครยนตรการ	2,937.63	838.81	28.55	0.43
สยามพาณิชย์ลีสซิ่ง	1,991.74	1,020.00	51.21	0.29
บง.ทิสโก้	1,795.24	540.00	30.08	0.26
อินเตอร์ ท็อป วัน	296.38	14.90	5.03	0.04
รวมผู้ลงทุนไทย (สินทรัพย์ หลัก)	299,179.88	68,116.81	22.77	44.15
ผู้ลงทุนไทย (สินทรัพย์รอง)	77,401.60	35,237.40	45.53	11.42
รวมผู้ลงทุนไทยทั้งสิ้น	376,581.48	103,354.21	27.45	55.57
ผู้ชนะการประมูล	ยอดคงค้างทาง บัญชี (ล้านบาท)	ราคาประมูล (ล้านบาท)	ราคาประมูล เทียบกับเงินต้น คงค้าง (%)	สัดส่วนสินเชื่อที่ประมูล ได้เทียบกับสินทรัพย์ ทั้งหมด (%)
ผู้ลงทุนต่างชาติ				
โกลด์แมน ซาคส์	115,890.96	22,454.87	19.38	17.10
ASOI (DELAWARE) L.L.C.	92,962.83	20,803.23	22.38	13.72
จีอี แคปปิตอล	43,221.94	21,207.60	49.07	6.38
โกลบอล ไทย	34,603.84	13,786.33	39.84	5.11
เดอะ พาวริลเลียน ฟินด์	12,140.08	2,976.81	24.52	1.79
สตาร์วีวูด	2,244.02	680.62	30.33	0.33
รวมผู้ลงทุนต่างชาติ (สินทรัพย์หลัก)	301,063.67	81,909.46	27.21	44.43
รวมสินทรัพย์หลัก	600,243.55	150,026.27	24.99	88.58
รวมทั้งสิ้น	677,645.15	185,263.67	27.34	100.00

ที่มา ปรส. (2545: 77)

หมายเหตุ : ข้อมูลนี้จัดทำเพื่อการศึกษาค้นคว้าในเบื้องต้น ไม่สามารถนำไปใช้อ้างอิงในทางกฎหมาย

1. จำแนกผู้ลงทุนไทยและต่างชาติตามสัดส่วนการถือหุ้นในนิติบุคคลผู้เข้าประมูลสินทรัพย์
2. เป็นข้อมูล ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2544 ซึ่งไม่มีการประมูลสินทรัพย์หลักแล้ว ส่วนสินทรัพย์รองที่นำออกจำหน่ายแม้จะมีผู้ลงทุนต่างชาติชนะการประมูลจำนวนหนึ่ง แต่มีสัดส่วนน้อยมากจนไม่มีนัยสำคัญ
3. เดอะ พาวริลเลียนฟันด์ และสตาร์วูด เป็นการร่วมทุนระหว่างผู้ลงทุนไทยกับต่างประเทศ

ตารางที่ 9

มูลค่าที่ได้จากการขายสินทรัพย์และรับชำระหนี้ในการดำเนินงานของ ปรส.

	เงินต้นคงค้างทาง บัญชี (ล้านบาท)	มูลค่าที่ขายได้ (ล้านบาท)	(%)
การขายสินทรัพย์หลัก	600,243.55	150,026.27	24.99
การขายสินทรัพย์รอง (31 ธ.ค. 44)	77,401.60	35,237.40	45.53
รวมผลการขาย สินทรัพย์	677,645.15	185,263.67	27.34
การรับชำระหนี้ (มี.ค. 41 – ก.พ. 44)	70,446.63	78,830.32	111.90
รวมผลการขายและ ชำระหนี้	748,091.78	264,093.99	35.30
สินทรัพย์ที่เหลือรวม	120,868.05		
- สินทรัพย์หลัก	101,831.21	- เป็นตัวเลขทางบัญชีที่ยังไม่ได้หักค่าเสื่อม ราคา	
- สินทรัพย์รอง	19,036.84	- ส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้ที่ต้องบังคับคดีตามคำ พิพากษาและลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างการดำเนินคดี	

ที่มา: ศสปป. (2547)

ตารางที่ 10
เปรียบเทียบผลการประมูลขายสินเชื่อด้อยคุณภาพของ ปรส. KAMCO และ IBRA

ปรส. (ไทย)			KAMCO (เกาหลีใต้)			IBRA (อินโดนีเซีย)		
ประเภทสินทรัพย์	มูลค่าทางบัญชี	Recovery Rate	ประเภทสินทรัพย์	มูลค่าทางบัญชี	Recovery Rate	ประเภทสินทรัพย์	มูลค่าทางบัญชี	Recovery Rate
สินเชื่อเช่าซื้อ (25 มิ.ย.41)	1,363	48	สินเชื่อที่มีการปรับ โครงสร้างหนี้ (ก.ย.41)	173	12	สินเชื่อเพื่อที่อยู่ อาศัย (มิ.ย.43)	40.9	41
สินเชื่อเพื่อที่อยู่ อาศัย (13 ส.ค.41)	648	47	สินเชื่อมีหลักประกัน (ธ.ค.41)	471	36			
สินเชื่อธุรกิจครั้งที่ 1 (15 ส.ค.41)	4,096	24	สินเชื่อที่มีการปรับ โครงสร้างหนี้ (พ.ค.42)	643	16			
สินเชื่อธุรกิจครั้งที่ 2 (19 มี.ค.42)	5,830	18	สินเชื่อมีหลักประกัน (มิ.ย.42)	867	51			
สินเชื่อรับเหมา ก่อสร้าง (6 ก.ค.42)	34	12	สินเชื่อที่มีการปรับ โครงสร้างหนี้ (พ.ย.42)	676	21			
สินเชื่อพาณิชย์และ สินเชื่ออื่น (11 ส.ค.42)	3,394	24	สินเชื่อมีหลักประกัน (ธ.ค.42)	850	43			
สินเชื่อพาณิชย์และ สินเชื่ออื่นครั้งที่ 2 (10 พ.ย.42)	429	33	สินเชื่อที่มีการปรับ โครงสร้างหนี้ (พ.ค.43)	509	44			
อัตราแลกเปลี่ยน : 1,200 วอน/ดอลลาร์สหรัฐ, 38 บาท/ดอลลาร์สหรัฐ, 8,000 รูเปีย/ดอลลาร์สหรัฐ								
หมายเหตุ : เปรียบเทียบเฉพาะการจัดการสินเชื่อด้อยคุณภาพด้วยวิธีการเปิดประมูลขายทั่วไป (International Bidding) ซึ่งสินเชื่อประเภทนี้ ผู้ประมูลซื้อจะให้ราคาตามคุณภาพสินทรัพย์ การเปรียบเทียบราคาของสินเชื่อของแต่ละประเทศจึงต้องดูด้วยว่าเป็นสินเชื่อประเภทเดียวกันหรือไม่ (ไม่สามารถใช้ราคาเฉลี่ยรวมทั้งหมดมาเปรียบเทียบได้)								

ที่มา: ปรส. (2543 : 201)

ตารางที่ 11

ตารางแสดงสัดส่วนของสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อทั้งหมดของธนาคาร
พาณิชย์และบริษัทเงินทุน ในปลายปี 2540 และ 2541

วันที่	ธนาคาร	บริษัทเงินทุน
31 ธ.ค. 2540	19.9 %	21.25 %
31 ธ.ค. 2541	42 % (พ.ย. 41)	40.88 % (มิ.ย. 41)

ที่มา: ปรส. (2542)

ตารางที่ 12
สถาบันการเงินในความดูแลของปรส. 13 แห่งได้ถือหุ้นสามัญ
ของบริษัทหลักทรัพย์เอกฉัตร

ลำดับ	บริษัท	จำนวนหุ้นสามัญ
1	บริษัทเงินทุน เอกธนกิจ จำกัด (มหาชน)	25,317,250
2	บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ เอกธนา จำกัด (มหาชน)	3,700,000
3	บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไทยเม็กซ์ จำกัด (มหาชน)	197,500
4	บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ธนนคร จำกัด (มหาชน)	80,000
5	บริษัทเงินทุนชาติไพบูลย์ จำกัด (มหาชน)	31,200
6	บริษัทเงินทุน ยูไนเต็ด จำกัด (มหาชน)	24,000
7	บริษัทเงินทุน ทรัพย์ฉัตร จำกัด (มหาชน)	18,150
8	บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ พูลพิพัฒน์ จำกัด (มหาชน)	17,000
9	บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ศรีมิตร จำกัด (มหาชน)	13,000
10	บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ เอเชียธนกิจ จำกัด (มหาชน)	10,250
11	บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ คาเธียร์สต์ จำกัด (มหาชน)	5,000
12	บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ เมืองทองเทรด จำกัด (มหาชน)	2,310
13	บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ เอกสิน จำกัด (มหาชน)	1,790
	รวม	29,417,450

ที่มา: ปรส. (2545: 117)

ตารางที่ 13

ทางเลือกในการดำเนินการกรณีการเพิ่มทุนของบริษัทหลักทรัพย์เอ็กอ้ารง จำกัด
(มหาชน)

ทางเลือก	จำนวน หุ้น	ราคาต่อ หุ้น (บาท)	มูลค่าหุ้น (บาท)	เหตุผลในการเลือกแนวทาง ปฏิบัติ	
				ข้อดี	ข้อเสีย
ทางเลือกที่ 1 ไม่จองซื้อหุ้น เพิ่มทุน	29,417,450	8.975 (ราคาตาม ทฤษฎีหลัง XR)*	262,202,381.25	-	จะเกิดผลจาก การ Dilution มาก ที่สุด

ทางเลือก	จำนวน หุ้น	ราคาต่อ หุ้น (บาท)	มูลค่าหุ้น (บาท)	เหตุผลในการเลือกแนวทาง ปฏิบัติ	
ทางเลือกที่ 2 ขายหุ้น ทั้งหมดก่อน XR	29,417,450	18.25 (ราคาตาม ทฤษฎีก่อน XR)	533,169,187.50	-	<p>ไม่สามารถทำได้ เพราะหุ้นส่วน ใหญ่ติดภาระ ผูกพันอยู่กับ กองทุนฟื้นฟูฯ ไม่ สามารถขายได้ นอกจากนั้น จำนวนหุ้น บล. เอกรังที่ถืออยู่ นั้นมีจำนวนมาก โดยเฉพาะหุ้นใน ส่วนที่ถือครอง โดยบง.เอกรังกิจ มีจำนวนกว่า 25 ล้านหุ้น หากขาย ออกทั้งหมดจะ เป็นการทำลาย สภาพตลาด ซึ่ง ในขณะนั้น จำนวนหุ้นบล. เอกรังที่ซื้อ ขายในเดือน ก.พ. 2541 เฉลี่ย ประมาณ 4 ล้าน หุ้นต่อวันเท่านั้น</p>

ทางเลือก	จำนวนหุ้น	ราคาต่อหุ้น (บาท)	มูลค่าหุ้น (บาท)	เหตุผลในการเลือกแนวทางปฏิบัติ	
ทางเลือกที่ 3 คือการจองหุ้นบางส่วนเพื่อรักษาสิทธิตามสัดส่วนถือครองหุ้นตามเดิม	57,058,833 จำนวนหุ้นหลังจากขายบางส่วนและจองซื้อหุ้นเพิ่มทุน	8.975 (ราคาตามทฤษฎีหลัง XR)	512,103,026.18	ก่อให้เกิดผลดีเพราะไม่ทำลายสภาพตลาดและสามารถรักษามูลค่าของทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ของเจ้าหนี้	-

* ราคาตามทฤษฎี = ราคาเฉลี่ยของหุ้นเดิมกับหุ้นเพิ่มทุน ในกรณีนี้เท่ากับ $[(3 \times 18.25) + (7 \times 5)] / 10 = 8.975$

ตารางที่ 14
กลุ่มสินทรัพย์ที่ประเมินได้โดยบริษัทโกลด์แมน ซาคส์ เอเชีย ไฟแนนซ์ จำกัด

กลุ่มสินทรัพย์	เงินต้นคงค้าง (บาท)	ราคาประเมินได้	ร้อยละ	ปรับเข้าระบบ Profit Sharing	ร้อยละ
BL-19	25,410,487,716.00	5,364,153,956.85	21.11	5,900,569,352.54	23.22
BL-20	29,256,229,146.55	5,886,353,304.29	20.12	6,474,988,634.72	22.13
BL-21	27,529,057,600.62	4,985,512,331.47	18.11	5,484,063,564.62	19.92
BL-22	27,472,071,675.00	5,222,440,825.42	19.01	5,744,684,907.96	20.91
รวม/ เฉลี่ย	109,667,846,138.17	21,458,460,418.03	19.59	23,604,306,459.84	21.52

ที่มา: ศสปป. (2547: 56)

ภาคผนวก ก

พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. 2540

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 22 ตุลาคม พ.ศ. 2540

เป็นปีที่ 52 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 218 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกำหนดขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชกำหนดนี้เรียกว่า "พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. 2540"

มาตรา 2* พระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
*[รก.2540/60 ก./1/24 ตุลาคม 2540]

มาตรา 2 ทวิ* พระราชกำหนดนี้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิในทรัพย์สินของบุคคล ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 48 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
*[มาตรา 2 ทวิ เพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดฯ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541]

มาตรา 3 ในพระราชกำหนดนี้

"องค์กร" หมายความว่า องค์กรเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน

"สถาบันการเงิน" หมายความว่า

- (1) ธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์
- (2) บริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ หรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์

"กองทุน" หมายความว่า กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงิน ตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย

"บริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ" หมายความว่า บริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ที่ถูกระงับการดำเนินกิจการตามคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังลงวันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2540 และวันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2540 ซึ่งสั่งโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุนธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์

"ผู้ฝากเงิน" หมายความว่า ผู้ฝากเงินทุกประเภทของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ และหมายความรวมถึงผู้ถือตั๋วสัญญาใช้เงินที่ออกเพื่อการกู้ยืมหรือรับเงินจากประชาชน

"เจ้าหนี้" หมายความว่า เจ้าหนี้อื่นของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการที่มีผู้ฝากเงินสำหรับหนี้ที่เกิดจากการประกอบธุรกิจเงินทุนของบริษัทนั้น

"คณะกรรมการองค์การ" หมายความว่า คณะกรรมการองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน

"กรรมการ" หมายความว่า กรรมการองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน

"เลขาธิการ" หมายความว่า เลขาธิการองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกำหนดนี้

มาตรา 4 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชกำหนดนี้

หมวด 1

องค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน

ส่วนที่ 1

การจัดตั้งและเงินทุน

มาตรา 5 ให้จัดตั้งองค์การของรัฐขึ้นเรียกว่า "องค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน" เรียกโดยย่อว่า "ปรส." และให้เป็นนิติบุคคล

มาตรา 6 ให้องค์การตั้งสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานคร

มาตรา 7 ให้องค์การมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการกับบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ ตามคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังลงวันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2540 และวันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2540 ซึ่งสั่งโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุนธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ ดังต่อไปนี้

- (1) แก้ไขฟื้นฟูฐานะของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ
- (2) ช่วยเหลือผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้ที่สุจริตของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ
- (3) ชำระบัญชีบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการในกรณีที่บริษัทดังกล่าวไม่อาจดำเนินกิจการต่อไปได้

มาตรา 8 ให้องค์การมีอำนาจกระทำการต่าง ๆ ภายในขอบวัตถุประสงค์ขององค์การตามมาตรา 7 อำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

- (1) ถือกรรมสิทธิ์หรือมีสิทธิครอบครองหรือมีทรัพย์สินสิทธิต่าง ๆ สร้าง ซื้อ จัดหา ขาย จำหน่าย เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืมรับจำนำ รับจำนอง แลกเปลี่ยน โอน รับโอน หรือดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับ ทรัพย์สินทั้งใน

และนอกราชอาณาจักร ตลอดจนรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้

- (2) มีเงินฝากไว้ในสถาบันการเงินตามที่คณะกรรมการองค์การเห็นว่าจำเป็นและสมควร
- (3) ซื้อ ซื้อลด หรือรับช่วงซื้อลดตราสารแสดงสิทธิในหนี้ หรือรับโอนสิทธิเรียกร้อง
- (4) กู้หรือยืมเงิน ออกตั๋วเงิน หรือตราสารแห่งหนี้
- (5) ออกพันธบัตร
- (6) ให้กู้ยืมเงินหรือลงทุนในหลักทรัพย์ของรัฐบาลหรือองค์การของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ
- (7) ทำกิจการทั้งปวงที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การ

มาตรา 9 ทุนขององค์การประกอบด้วย

- (1) ทุนประเดิมที่รัฐจ่ายให้เป็นการอุดหนุน
- (2) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้
- (3) เงินและทรัพย์สินที่ตกเป็นขององค์การ
- (4) ดอกผลของทรัพย์สินขององค์การ

มาตรา 10 ให้กำหนดทุนประเดิมขององค์การเป็นจำนวนห้าร้อยล้านบาท และองค์การจะได้รับเงินจำนวนนี้เป็นการอุดหนุนจากรัฐบาล

ในแต่ละงวดการบัญชีหากปรากฏว่าองค์การมีผลขาดทุน ให้รัฐบาลช่วยเหลือทางการเงินแก่องค์การตามควรแก่กรณี

ส่วนที่ 2

คณะกรรมการองค์การและการดำเนินงาน

มาตรา 11 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน" ประกอบด้วย ประธานกรรมการคนหนึ่ง ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย ผู้แทนกระทรวงการคลัง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสองคน เป็นกรรมการ และเลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากผู้ทรงคุณวุฒิภาคเอกชน

มิให้นำมาตรา 5 (2) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2518 มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่งประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

มาตรา 12 ผู้มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ต้องห้ามมิให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

- (1) เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย
- (2) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (3) เป็นข้าราชการการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง กรรมการบริหารพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง
- (4) เป็นกรรมการหรือผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงิน

(5) เป็นหรือเคยเป็นลูกหนี้ด้อยคุณภาพของสถาบันการเงินตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดไว้

มาตรา 13 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดตามวาระดังกล่าวในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่ง เพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา 14 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา 13 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) รัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่อง หรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ
- (4) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (5) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (6) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

มาตรา 15 การประชุมคณะกรรมการองค์การต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุมถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียเป็นการส่วนตัวในเรื่องใด ห้ามมิให้เข้าร่วมพิจารณาและออกเสียงลงคะแนนในเรื่องนั้น

มาตรา 16 คณะกรรมการองค์การมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลโดยทั่วไป ซึ่งกิจการขององค์การภายในขอบวัตถุประสงค์ตามมาตรา 7 อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

- (1) กำหนดหลักเกณฑ์การเสนอและการพิจารณาแผนแก้ไขฟื้นฟูฐานะของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ
- (2) กำหนดหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้ที่สุจริตของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ
- (3) กำหนดวิธีการชำระบัญชีและขายทรัพย์สินของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการที่ไม่อาจดำเนินกิจการต่อไปได้
- (4) กำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล เงินตอบแทน และค่าใช้จ่าย

(5) กำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง การเงิน ทรัพย์สิน และการบัญชี รวมทั้งการตรวจสอบและสอบบัญชีภายใน

(6) กำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารงานและการดำเนินกิจการ

(7) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของพระราชกำหนดนี้

ให้คณะกรรมการองค์การประกาศหลักเกณฑ์ตาม (1) และ (2) โดยเปิดเผย

มาตรา 17 ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งและถอดถอนเลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

เลขาธิการต้องสามารถปฏิบัติงานเต็มเวลาให้แก่องค์การ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 12

มิให้นำมาตรา 9 (2) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2518 มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่งเลขาธิการ

มาตรา 18 เลขาธิการมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการขององค์การให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ขององค์การ และตามนโยบายหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการองค์การกำหนด

ในกิจการขององค์การที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการเป็นผู้แทนขององค์การ และเพื่อการนี้เลขาธิการจะมอบอำนาจให้ตัวแทนหรือบุคคลใดกระทำกิจการเฉพาะอย่างแทนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการองค์การกำหนด

มาตรา 19 ให้กรรมการได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา 20 เงินขององค์การให้นำมาใช้จ่ายได้เฉพาะเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์การ และเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานขององค์การตามที่คณะกรรมการองค์การกำหนด รวมทั้งค่าตอบแทนต่าง ๆ ตามหมวดนี้

หมวด 2

การแก้ไขฟื้นฟูฐานะของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ

มาตรา 21 ให้องค์การมีหน้าที่ดำเนินการแก้ไขฟื้นฟูฐานะของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการตามบทบัญญัติในหมวดนี้

มาตรา 22 ให้บริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการเสนอแผนเพื่อแก้ไขฟื้นฟูฐานะต่อคณะกรรมการองค์การเพื่อขอความเห็นชอบ

มาตรา 23 เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขฟื้นฟูฐานะของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ การอนุญาต หรือการผ่อนผัน ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ในเรื่องดังต่อไปนี้แล้วแต่กรณี ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการองค์การ

(1) การถือหุ้นสถาบันการเงินเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด

(2) จำนวนหุ้นที่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยถืออยู่ต่ำกว่าสามในสี่ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของสถาบันการเงิน และจำนวนกรรมการเป็นบุคคลผู้มีสัญชาติไทยต่ำกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด

- (3) การซื้อหรือมีหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด
- (4) การซื้อหรือมีหุ้นในสถาบันการเงินอื่น
- (5) การแต่งตั้งกรรมการ ผู้จัดการ หรือพนักงาน หรือบุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือทำสัญญาให้บุคคลอื่นมีอำนาจเด็ดขาดในการบริหารงานของสถาบันการเงิน

มาตรา 24 ให้คณะกรรมการองค์การพิจารณาแผนแก้ไขฟื้นฟูฐานะของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ และให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบโดยไม่ชักช้า

ในการพิจารณาเพื่อให้ความเห็นชอบแผนเพื่อการแก้ไขฟื้นฟูฐานะของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ ให้คณะกรรมการองค์การพิจารณาด้วยว่าบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการจะดำรงเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์ หนี้สินหรือภาวะผูกพันเพียงพอที่จะดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการองค์การประกาศกำหนด และได้แสดงว่ามีความสามารถและความผูกพันที่จะดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนดังกล่าวภายในช่วงเวลาสามปี

ในการให้ความเห็นชอบแผนตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการองค์การจะกำหนดระยะเวลาและเงื่อนไขใด ๆ ให้บริษัทนั้นต้องปฏิบัติตามก็ได้

มาตรา 25 เพื่อประโยชน์แก่การแก้ไขฟื้นฟูฐานะของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ คณะกรรมการองค์การมีอำนาจสั่งให้บริษัทนั้นลดทุน เพิ่มทุนจัดสรรหุ้นเพิ่มทุน ปรับปรุงแก้ไขการบริหารงาน ถอดถอนและตั้งกรรมการผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการจัดการของบริษัท หรือสั่งให้ดำเนินการควบกิจการหรือโอนหรือรับโอนกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนกับสถาบันการเงินอื่น หรือสั่งให้โอนสิทธิตามสัญญาและหลักประกัน หรือโอนทรัพย์สิน หรือสั่งการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขฟื้นฟูฐานะ โดยจะกำหนดระยะเวลาดำเนินการและกำหนดเงื่อนไขใดด้วยก็ได้ ทั้งนี้ ให้ถือว่าคำสั่งของคณะกรรมการองค์การดังกล่าวเป็นมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น

ในกรณีที่บริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการต้องดำเนินการตามคำสั่งของคณะกร มการองค์การตามวรรคหนึ่ง ให้บริษัทนั้นและสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องได้รับยกเว้นการใช้บังคับบทบัญญัติดังต่อไปนี้ในระหว่างเวลาดังแต่คณะกรรมการองค์การให้ความเห็นชอบแผนแก้ไขฟื้นฟูฐานะของบริษัทจนถึงวันถึงที่สุดแห่งการชำระบัญชีองค์การตามมาตรา 43

- (1) บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 และพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. 2522 เกี่ยวกับการบังคับให้สถาบันการเงินเป็นบริษัทมหาชนจำกัดและการกำหนดจำนวนขั้นต่ำของทุนจดทะเบียนและทุนซึ่งชำระแล้ว แล้วแต่กรณี
- (2) มาตรา 237 มาตรา 1117 มาตรา 1220 มาตรา 1222 มาตรา 1224 มาตรา 1225 มาตรา 1226 มาตรา 1240 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
- (3) มาตรา 50 มาตรา 52 มาตรา 102 ประกอบกับมาตรา 33วรรคสอง มาตรา 137 มาตรา 139 มาตรา 140 มาตรา 141 มาตรา 147 และมาตรา 148 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535
- (4) มาตรา 85 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 ทั้งนี้ เฉพาะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น และการระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของบริษัท
- (5) มาตรา 94 (2) มาตรา 113 มาตรา 114 และมาตรา 115 แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช 2483 ทั้งนี้ เฉพาะที่เกี่ยวกับการโอนทรัพย์สิน หรือการกระทำใดเกี่ยวกับทรัพย์สิน เนื่องในการควบกิจการหรือ

การโอนกิจการ

ในกรณีที่จะต้องใช้สิทธิทางศาลต่อบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการหรือสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องตามวรรคสอง ไม่ให้พ้นระยะเวลาที่บริษัทหรือสถาบันการณดังกล่าวได้รับยกเว้นการใช้บังคับบทบัญญัติของกฎหมายตามวรรคสองเข้าในอายุความใช้สิทธิเรียกร้อง

มาตรา 26 ห้ามมิให้บุคคลใดฟ้องบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการและสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องเป็นคดีล้มละลาย ในระหว่างดำเนินการตามแผนเพื่อการแก้ไขฟื้นฟูที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการองค์การ

มาตรา 27 การโอนสิทธิเรียกร้องทั้งหมดหรือบางส่วนของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการไปยังสถาบันการเงินอื่น ให้กระทำได้โดยไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา 306 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของลูกหนี้ที่จะยกข้อต่อสู้ตามมาตรา 308 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา 28 ให้คณะกรรมการองค์การ มีอำนาจสั่งให้กรรมการ พนักงาน หรือลูกจ้างของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ ผู้สอบบัญชีของบริษัทและผู้รวบรวมหรือประมวลผลของบริษัทดังกล่าวด้วยเครื่อง คอมพิวเตอร์ หรือด้วยเครื่องมืออื่นใด มาให้ถ้อยคำหรือส่งสำเนาหรือแสดงสมุดบัญชี เอกสาร ดวงตราหรือหลักฐานอันเกี่ยวกับกิจการ สินทรัพย์ และหนี้สินของบริษัทนั้น

มาตรา 29 ในกรณีที่คณะกรรมการองค์การเห็นว่า บริษัทที่ถูกระงับ การดำเนินกิจการซึ่งองค์การเข้าแก้ไขฟื้นฟูฐานะ ได้ดำเนินการตามแผนเพื่อแก้ไข ฟื้นฟูฐานะจนสามารถจะดำเนินกิจการของตนเองต่อไปได้ หรือควบกิจการ หรือ โอนกิจการกับสถาบันการเงินอื่นตามแผนเพื่อแก้ไขฟื้นฟูฐานะ ให้คณะกรรมการองค์การรายงานรัฐมนตรีทราบ

ในกรณีที่คณะกรรมการองค์การเห็นว่า บริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการสามารถจะดำเนินกิจการของตนเองต่อไปได้ ถ้ารัฐมนตรีโดยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นว่าควรอนุญาตให้บริษัทดังกล่าวดำเนินกิจการต่อไปได้ ให้มีคำสั่งอนุญาตให้บริษัทนั้นดำเนินกิจการได้

เมื่อบริษัทตามวรรคหนึ่งเปิดดำเนินกิจการตามปกติแล้ว หรือควบกิจการ หรือโอนกิจการกับสถาบันการเงินอื่นแล้ว อำนาจหน้าที่ขององค์การเป็นอันสิ้นสุดลง

มาตรา 30 ในกรณีที่คณะกรรมการองค์การเห็นว่า บริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการได้ไม่อาจแก้ไขหรือฟื้นฟูฐานะ หรือการดำเนินงานได้ ให้รายงานรัฐมนตรีทราบ และให้คณะกรรมการองค์การมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการ ประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าสองคนมีอำนาจเข้าดำเนินการแทนบริษัทนั้นได้ทุกประการ และทำการชำระบัญชีบริษัท กับให้ประธานกรรมการเป็นผู้แทนของบริษัทนั้นโดยให้ถือว่าเป็นมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น

เมื่อมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เลขานุการแจ้งเป็นหนังสือให้บริษัทนั้นทราบ และให้กรรมการของบริษัทนั้นพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ โดยให้ถือว่าเป็นมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น และให้ปิดประกาศการแต่งตั้งคณะกรรมการไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานของบริษัทนั้น กับทั้งให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยหนึ่งฉบับ

ประธานกรรมการอาจมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนหรือบุคคลอื่นใดปฏิบัติกรอย่างใดอย่างหนึ่ง แทนบริษัทนั้นหรือคณะกรรมการได้

ในการดำเนินงานของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง การใดที่บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยบริษัทจำกัด หรือกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด กำหนดอำนาจและหน้าที่ให้เป็นของที่ประชุมใหญ่ ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของรัฐมนตรี

การขายทรัพย์สินเพื่อชำระบัญชีของบริษัทนั้นให้เปิดประมูลโดยเปิดเผย หรือแข่งขันราคาตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด และให้องค์กรได้รับค่าธรรมเนียมในอัตราร้อยละหนึ่งของราคาที่ยขายได้

การชำระบัญชีของบริษัท ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งผู้ชำระบัญชี และการใดที่เป็นอำนาจและหน้าที่ของที่ประชุมใหญ่ ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของรัฐมนตรี

มาตรา 30 ทวิ* ในการขายทรัพย์สินเพื่อชำระบัญชีบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการตามมาตรา 30 ให้องค์การดำเนินการประกาศรายการพร้อมด้วยรายละเอียดตามสมควรของทรัพย์สินที่จะขาย วัน เวลา และสถานที่ที่จะขายทรัพย์สินนั้นล่วงหน้าก่อนกำหนดวันขายไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน โดยปิดประกาศรายการและรายละเอียดไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานขององค์กรโฆษณาในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และโฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยหนึ่งฉบับเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามวัน

การประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ถือเป็นการบอกกล่าวการโอนทรัพย์สินแก่ลูกหนี้ บุคคลภายนอกที่ได้ให้ประกันหนี้เดิม และบุคคลซึ่งมีส่วนได้เสียในทรัพย์สินที่จะขาย ในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีข้อต่อสู้เกี่ยวกับทรัพย์สินที่จะขายนั้น ให้ยื่นคำคัดค้านโดยชี้แจงเหตุผลและหลักฐานที่เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการตามมาตรา 30 ก่อนกำหนดวันขายทรัพย์สินไม่น้อยกว่าสามวันทำการ หากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวแล้ว มิได้ยื่นคำคัดค้านการขายทรัพย์สินนั้น ให้ถือว่าลูกหนี้บุคคลภายนอกที่ได้ให้ประกันหนี้เดิมและบุคคลซึ่งมีส่วนได้ เสียในทรัพย์สินที่จะขายได้ให้ความยินยอมกับการโอนทรัพย์สินที่จะขายนั้นแล้ว

เมื่อคณะกรรมการตามมาตรา 30 ได้รับคำคัดค้านตามวรรคสองแล้ว ให้จัดทำความเห็นพร้อมด้วยเหตุผลเสนอให้คณะกรรมการองค์การพิจารณาวินิจฉัย ถ้าคณะกรรมการองค์การเห็นว่าคำคัดค้านมีเหตุอันสมควรก็ให้ยุติการขายทรัพย์สิน นั้นไว้ก่อนจนกว่าจะมีการพิสูจน์สิทธิในทรัพย์สินนั้นเสร็จสิ้น ถ้าเห็นว่าไม่มีเหตุอันสมควรก็ให้ยกคำคัดค้านพร้อมทั้งแจ้งให้ผู้คัดค้านทราบ บและดำเนินการขายทรัพย์สินนั้นต่อไปแต่ทั้งนี้ไม่ตัดสิทธิผู้เสียหายเพราะการนั้นที่จะใช้สิทธิเรียกร้องตามมาตรา 30 จัตวา

*[มาตรา 30 ทวิ เพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดฯ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541]

มาตรา 30 ตริ* ในกรณีที่มีการโอนทรัพย์สินที่ได้ตามวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา 30 ทวิ แล้ว

(1) สิทธิของผู้ซื้อทรัพย์สินโดยทุจริตไม่เสียไป ถึงแม้ภายหลังจะพิสูจน์ได้ว่าทรัพย์สินนั้นมีชื่อของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินการตามมาตรา 30

(2) ห้ามมิให้ลูกหนี้หรือบุคคลใดขอหักกลบลบหนี้ที่มีอยู่กับบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการกับทรัพย์สินที่ขายนั้น

(3) ผู้ซื้อทรัพย์สินมีสิทธิเรียกดอกเบี้ยตามวิธีการและตามอัตราในสัญญาเดิม

*[มาตรา 30 ตริ เพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดฯ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541]

มาตรา 30 จัตวา* การเพิกถอนการโอนทรัพย์สินที่ได้ขายตามวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา 30 ทวิ จะกระทำมิได้

ผู้เสียหายจากการขายทรัพย์สินซึ่งคณะกรรมการองค์การได้ยกคำคัดค้านตามมาตรา 30 ทวิ วรรคสาม มีสิทธิเรียกร้องให้ชดใช้ค่าเสียหายจากรายได้ทั้งปวงที่ได้จากการขายทรัพย์สินของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการนั้นได้

การเรียกร้องให้ชดใช้ค่าเสียหายตามวรรคสอง ให้ผู้เสียหายยื่นคำขอต่อองค์การภายในกำหนดระยะเวลาสองเดือน นับแต่วันที่ได้มีการขายทรัพย์สินนั้น หากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวแล้วมิได้ยื่นคำขอให้ชดใช้ค่าเสียหาย ให้ถือว่าผู้นั้นสละสิทธิเรียกร้องให้ชดใช้ค่าเสียหาย

หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำขอและการพิจารณาคำขอตามวรรคสาม ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการองค์การกำหนด ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอไม่เห็นด้วยกับผลการพิจารณาคำขอ ให้มีสิทธิเสนอคดีต่อศาลได้ภายในกำหนดระยะเวลาสามเดือนนับแต่วันที่ได้รับแจ้งผลการพิจารณา

*[มาตรา 30 จัตวา เพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดฯ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541]

มาตรา 31 เมื่อองค์การประสงค์จะ ขอทราบกิจการของสถาบันการเงิน เพื่อปฏิบัติตามพระราชกำหนดนี้ ให้ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเปิดเผยกิจการของสถาบันการเงินดังกล่าวให้แก่องค์การได้ และมีให้นำมาตรา 46 สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 และมาตรา 77 แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. 2522 แล้วแต่กรณีมาใช้บังคับ

มาตรา 32 ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขฟื้นฟูฐานะของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการใด องค์การจะขอให้กองทุนเข้าถือหุ้นของบริษัทนั้นได้เฉพาะเพื่อเป็นการรักษาเสถียรภาพของระบบการชำระเงิน และบริษัทนั้นได้ตัดส่วนสูญเสียของกิจการออกจากบัญชีโดยการลดทุนแล้ว และไม่สามารถจำหน่ายหุ้นได้ภายในเวลาอันควรเพื่อประโยชน์ในการแก้ไขฟื้นฟูฐานะ องค์การจะขอให้กองทุนเข้าถือหุ้นของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการได้เฉพาะในกรณีต่อไปนี้

(1) บริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการได้รับรู้ผลขาดทุนและได้ปฏิบัติเกี่ยวกับการกันสำรองตามที่องค์การกำหนด

(2) ส่วนได้เสียของผู้ถือหุ้นของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ ณ วันที่องค์การเข้าดำเนินการเพื่อแก้ไขฟื้นฟูฐานะได้ลดลงจนถึงจุดต่ำสุดเท่าที่จะทำได้ตามกฎหมาย

(3) กรณีที่ผู้ถือหุ้นเข้าซื้อหุ้นของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการผู้ถือหุ้นไม่ว่าลำพังหรือร่วมกัน จะถือหุ้นเกินกว่าจำนวนที่องค์การกำหนดว่าสามารถครอบงำการจัดการบริษัทไม่ได้

(4) กองทุนจะเข้าถือหุ้นได้เพียงไม่เกินกว่าการเข้าถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายอื่น

มาตรา 33 ในกรณีที่กองทุนจะต้องเข้าไปช่วยเหลือทางการเงินในบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ ตามที่คณะกรรมการองค์การร้องขอและได้รับความเสียหาย ให้รัฐบาลช่วยเหลือทางการเงินแก่กองทุนตามควรแก่กรณี

หมวด 3

การสอบและตรวจบัญชี

มาตรา 34 ให้องค์การวางและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีอันถูกต้องและจัดให้มีระบบการควบคุมและตรวจสอบภายใน

มาตรา 35 ให้องค์การจัดทำงบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนทุกงวดหกเดือน

มาตรา 36 ให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลอื่น ตามแต่จะเห็นสมควรเป็นผู้สอบบัญชีขององค์การ ทำการตรวจสอบบัญชีรวมทั้งการเงินทุกประเภททุกหกเดือน

มาตรา 37 ให้องค์การรายงานกิจการ งบดุล บัญชีกำไรและขาดทุน ซึ่งผู้สอบบัญชีตามมาตรา 36 ได้รับรองแล้วต่อรัฐมนตรีภายในสามเดือน นับแต่วันสิ้นงวดการบัญชีเพื่อรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบ และให้รัฐมนตรีประกาศรายงานงบดุลและบัญชีดังกล่าวโดยเปิดเผย

มาตรา 38 ในกรณีที่องค์การขอให้ กระทรวงการคลังค้ำประกันเงินกู้ที่องค์การกู้ยืมเงินจากแหล่งให้กู้ยืมในหรือนอกราชอาณาจักร ให้กระทรวงการคลังมีอำนาจค้ำประกันเงินกู้นั้นได้ แต่จำนวนเงินกู้ที่จะค้ำประกันเมื่อรวมกับต้นเงินกู้ที่การค้ำประกันของกระทรวงการคลัง ยังค้างอยู่ต้องไม่เกินสิบสองเท่าของเงินกองทุนขององค์การเมื่อคำนวณเป็นเงินตราไทย ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการค้ำประกันตามอำนาจที่มีอยู่ในกฎหมายใด

การคำนวณเงินตราต่างประเทศเป็นเงินตราไทยเพื่อทราบยอดรวมของเงินกู้ตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราตามอัตราอ้างอิงประจำวันที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดไว้ในวันที่ทำสัญญา

หมวด 4

บทกำหนดโทษ

มาตรา 39 ผู้ใดล่วงรู้กิจการของสถาบันการเงินใดเนื่องจากการปฏิบัติตามอำนาจและหน้าที่ที่กำหนดในพระราชกำหนดนี้ อันเป็นกิจการที่ตามปกติพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย แล้วนำไปเปิดเผยแก่บุคคลอื่นต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความในวรรคหนึ่ง มิให้นำมาใช้บังคับแก่การเปิดเผยในกรณี ดังต่อไปนี้

- (1) การเปิดเผยตามหน้าที่
- (2) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนหรือการพิจารณาคดี
- (3) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์แก่การแก้ไขฟื้นฟูฐานะของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ
- (4) การเปิดเผยเมื่อได้รับความเห็นชอบจากสถาบันการเงินนั้นเป็นลายลักษณ์อักษร

มาตรา 40 บุคคลใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการองค์การตามมาตรา 28 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละสามพันบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ หรือจนกว่าจะปฏิบัติได้ถูกต้อง

หมวด 5

การยุบเลิกองค์การ

มาตรา 41 เมื่อองค์การได้ดำเนินการแก้ไขฟื้นฟูฐานะของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการตามอำนาจหน้าที่เสร็จสิ้นแล้ว ให้คณะกรรมการองค์การรายงานรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีมีมติยุบเลิกองค์การต่อไป

มาตรา 42 เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติให้ยุบเลิกองค์การแล้ว ให้ดำเนินการชำระบัญชีโดยให้รัฐมนตรีแต่งตั้งบุคคล ซึ่งคนหนึ่งเป็นคณะกรรมการชำระบัญชีขององค์การ

การชำระบัญชีองค์การให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการชำระบัญชีบริษัทจำกัดมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 43 เมื่อคณะกรรมการชำระบัญชีได้ดำเนินการชำระบัญชีเสร็จสิ้นแล้ว ให้คณะกรรมการชำระบัญชีรายงานการชำระบัญชีต่อรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติและเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ แล้วประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไปและให้ถือวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นวันถึงที่สุดแห่งการชำระบัญชีและวันยุบเลิกองค์การ

บรรดาทรัพย์สินขององค์การที่ยังคงเหลืออยู่ให้จัดโอนให้แก่กระทรวงการคลังภายในวันถึงที่สุดแห่งการชำระบัญชี

ให้คณะกรรมการชำระบัญชีมอบสมุด บัญชี และเอกสารทั้งหมดขององค์การให้แก่กระทรวงการคลังภายในสิบสี่วัน นับแต่วันถึงที่สุดแห่งการชำระบัญชีและให้กระทรวงการคลังรักษาไว้สิบปีนับแต่วันดังกล่าว

สมุด บัญชี และเอกสารตามวรรคสามให้เปิดเผยแก่ผู้มีส่วนได้เสียตรวจดูได้โดยไม่ต้องเรียกค่าธรรมเนียม

บทเฉพาะกาล

มาตรา 44 บรรดาหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่รัฐมนตรี ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือคณะกรรมการกำกับ การควบหรือโอนกิจการ ของสถาบันการเงินซึ่งแต่งตั้งตามคำสั่งของกระทรวงการคลังกำหนดไว้สำหรับบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการยังคงใช้ได้ต่อไป จนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลง

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

*หมายเหตุ : เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ คือ โดยที่มีความจำเป็นจะต้องแก้ไข ปัญหาในระบบสถาบันการเงิน และฟื้นฟูฐานะการดำเนินการของสถาบันการเงินบางแห่งที่ประสบปัญหา ไม่สามารถดำเนินกิจการไปได้ตามปกติ และคุ้มครองผู้ฝาก เงินและเจ้าหน้าที่ของสถาบันการเงินเพื่อเรียกความ เชื่อมั่นในระบบสถาบันการเงินกลับมา สมควรกำหนดมาตรการในลักษณะของการ แก้ไขปัญหาสถาบัน การเงินอย่างเป็นระบบตามแนวทางสากล และจัดตั้งองค์การของรัฐขึ้นเพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนิน มาตรการ ดังกล่าว เพื่อแก้ไขฟื้นฟูฐานะของสถาบันการเงิน ตลอดจนช่วยเหลือผู้ฝากเงินและเจ้าหน้าที่สุจริตของ

สถาบันการเงิน และโดยที่เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ในอันที่จะรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

พระราชกำหนดการปฏิรูปสถาบันการเงิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541

มาตรา 5 นับแต่วันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ ดอกเบี้ยหรือเงินค่าปวยการอื่นแทนดอกเบี้ยอันเกิดจากหนี้ที่บริษัทที่ถูกระงับการดำเนิน กิจการตาม มาตรา 30 ได้ก่อขึ้น มิให้ถือว่าเป็นหนี้ที่จะขอชำระได้

*หมายเหตุ : เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ คือ โดยที่ในขณะนี้มีความจำเป็นต้องแก้ไขปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจ ของประเทศอย่างรวดเร็วและจำเป็นต้องเร่งรัดให้มีการระดมเงินทุน เพื่อเสริมสร้างสภาพคล่องให้เกิดการหมุนเวียนทางการเงินในระบบเศรษฐกิจ ซึ่งที่ผ่านมาได้มีการตรากฎหมายว่าด้วยการปฏิรูประบบ สถาบันการเงินขึ้นเพื่อดำเนินการแก้ไขฟื้นฟูฐานะของสถาบันการเงินที่ถูกระงับการดำเนิน กิจการ โดยให้สถาบันการเงินเหล่านั้น จัดทำแผนเพื่อแก้ไขฟื้นฟูฐานะในการดำเนินการให้มั่นคงต่อไป และสำหรับสถาบันการเงินที่ไม่อาจดำเนินการต่อไปได้ ให้องค์การ ปฏิรูประบบสถาบันการเงินเข้าควบคุมเพื่อชำระ บัญชีต่อไป ซึ่งในการชำระบัญชีจำเป็นต้องขายทรัพย์สินของสถาบันการเงินนั้น ฉะนั้น เพื่อมิให้เป็นอุปสรรคใน การดำเนินการจำเป็นต้องมีมาตรการเป็นพิเศษผ่อนคลายจากกรณีปกติทั่วไปเพื่อให้องค์การปฏิรูประบบสถาบัน การเงินสามารถดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายให้แล้วเสร็จได้โดยเร็ว เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นแก่ผู้ซื้อ ทรัพย์สินอันเป็นส่วนหนึ่ง ของการแก้ไขปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจ ซึ่งหากมาตรการดังกล่าวไม่อาจกระทำได้ โดยเร็วจะส่งผลกระทบต่อแผนการระดมเงิน ทุนเพื่อ เสริมสร้างสภาพคล่องทางเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม และโดยที่เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ในอันที่จะรักษาความมั่นคงในทาง เศรษฐกิจของประเทศจึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

[รก.2541/29ก./1/22 พฤษภาคม 2541]

ภาคผนวก ข
การว่าจ้างที่ปรึกษาภายนอกของ ปรส.

การว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษาเพื่อให้คำปรึกษาในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของ ปรส. แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ตามแหล่งของเงินที่ใช้ในการว่าจ้างที่ปรึกษา ดังนี้

1. ใช้เงินกู้ของ The International Bank for Reconstruction and Development (“IBRD”) ภายใต้โครงการชื่อ Financial Sector Implementation Assistance Project: Loan no.4233 – TH ที่ให้กู้แก่กระทรวงการคลังเพื่อใช้ในหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่กำกับดูแลและช่วยเหลือสถาบันการเงิน ได้แก่ ธนาคารแห่งประเทศไทย องค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน และบรรษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน เป็นต้น

ปรส. ได้ใช้เงินกู้จาก IBRD ในการว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษาเพื่อการดำเนินงานของ ปรส. ในช่วงเริ่มต้น เพื่อวางกรอบในการบริหาร จัดการ และควบคุม สถาบันการเงินที่ถูกระงับการดำเนินงาน ดำเนินกิจการ ตลอดจนการวางโครงสร้างและขั้นตอนการจำหน่ายสินทรัพย์หลัก เนื่องจากงานดังกล่าวต้องการความเร่งด่วนและความช่วยเหลือจากบริษัทที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหาวิกฤตสถาบันการเงินโดยตรง ซึ่งสามารถแบ่งลักษณะงานเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ดังนี้ ลักษณะงานของที่ปรึกษาซึ่งใช้เงินกู้จาก IBRD

ประเภทของงาน	จำนวนสัญญา	มูลค่าที่ปรึกษา (เหรียญสหรัฐ)
1.1 งานประเมินแผนการฟื้นฟูของสถาบันการเงิน 58 แห่ง	21	779,186
1.2 งานสนับสนุนการบริหารงานของ ปรส.	5	878,254
1.3 งานจำหน่ายสินทรัพย์หลัก	6	1,654,158
1.4 งานควบคุมดูแลสถาบันการเงิน 56 แห่ง	2	1,157,790
1.5 งานที่ปรึกษากฎหมายทั่วไป	4	1,224,030
1.6 งานประชาสัมพันธ์	2	191,080
1.7 งานชำระบัญชีและประสานงานเจ้าหน้าที่	2	396,615
รวม	42	<u>6,281,113</u>

2. การว่าจ้างที่ปรึกษาโดยใช้เงินรายได้ของ ปรส.

เป็นการว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษาสำหรับงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจำหน่ายสินทรัพย์รอง และงานที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายสินทรัพย์หลัก โดยแบ่งตามประเภทของงานให้คำปรึกษา ดังนี้

ประเภทของงาน	จำนวนสัญญา	มูลค่าที่ปรึกษา (บาท)
2.1 งานที่ปรึกษาเพื่อการจำหน่ายสินทรัพย์หลัก	5	43,804,138
2.2 งานสนับสนุนงานทั่วไปของ ปรส.	1	11,442,813
2.3 งานประสานงานเจ้าหน้าที่	1	10,120,764
2.4 งานตรวจสอบและจัดทำราคาประเมินสินทรัพย์รอง	10	5,428,136
2.5 งานประชาสัมพันธ์	8	5,897,800
2.6 งานที่ปรึกษากฎหมายเพื่อการจำหน่ายสินทรัพย์รอง	1	900,000
รวม	26	<u>77,593,651</u>

3. การว่าจ้างที่ปรึกษาโดยใช้เงินของสถาบันการเงิน 56 แห่ง

เป็นการว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับสถาบันการเงิน โดยสถาบันการเงินจะเป็นผู้จ่ายค่าจ้างที่ปรึกษาตามที่เกิดขึ้นจริงของแต่ละสถาบันการเงินนั้น ๆ หรือจ่ายค่าจ้างตามการจัดสรรที่ใช้ราคาชนะการประมูล (Binding Bid Price) เป็นเกณฑ์ โดยการว่าจ้างจะแบ่งตามประเภทของงานให้คำปรึกษา (ดูรายชื่อบริษัทที่ปรึกษาได้ที่ภาคผนวก ง) ดังนี้

ประเภทของงาน	จำนวนสัญญา	มูลค่าที่ปรึกษา (บาท)
3.1 งานผู้จัดการเฉพาะกิจ (Special Manager)	1 สัญญา	40,615,677
3.2 งานที่ปรึกษาเฉพาะกิจ (Special Advisor)	9 สัญญา	958,522,690
3.3 งานที่ปรึกษาวาณิชธนกิจ	2 สัญญา	259,527,241
3.4 งานที่ปรึกษากฎหมายเพื่อการจำหน่ายสินทรัพย์หลัก	3 สัญญา	34,364,979
3.5 งานคำนวณเงินต้นของสินเชื่อเช่าซื้อและที่อยู่อาศัย และตรวจสอบรับรองข้อมูลสินเชื่อพาณิชย์	3 สัญญา	15,688,128
3.6 งานตรวจสอบและจัดทำราคาประเมินสินทรัพย์รอง	8 สัญญา	6,798,870
3.7 งานตรวจสอบและรับรองข้อมูลสินเชื่อธุรกิจ	1 สัญญา	62,193,481
3.8 งานขายทอดตลาดสินทรัพย์รอง	1 สัญญา	3,220,000
รวม		<u>1,380,931,066</u>

ที่มา: ปรส. (2545)

ภาคผนวก ค
หน่วยงานบริหารงานภายใน ปรส.

สำนักเลขาธิการ	
แผนกสื่อมวลชนสัมพันธ์	ทำหน้าที่เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของ ปรส. และผลกระทบที่มีต่อเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งส่งเสริมความสัมพันธ์กับสื่อมวลชนเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของ ปรส. ให้กับสาธารณชนทั่วไป
แผนกการประชุมคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ	ทำหน้าที่ประสานงานและจัดเตรียมวาระการประชุมคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการ ปรส.
แผนกงานเลขานุการ	ทำหน้าที่ประสานงานระหว่าง ปรส. กับหน่วยงานต่าง ๆ
สำนักวิจัยและข้อมูล	
แผนกวิจัยและข้อมูล	มีหน้าที่สนับสนุนข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทและการดำเนินงานของ ปรส. รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิรูปเศรษฐกิจและระบบการเงินของประเทศอื่น ๆ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารและการประชาสัมพันธ์ ตลอดจนรับผิดชอบจัดทำสิ่งพิมพ์เผยแพร่เรื่องบทบาทและขั้นตอนการดำเนินงานของ ปรส. ในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ สำหรับการอ้างอิงและศึกษาในอนาคต
แผนกจดหมายเหตุ	มีหน้าที่รับผิดชอบโครงการจัดเก็บเอกสารทั้งหมดที่เกิดจากกระบวนการทำงานของ ปรส. อย่างละเอียดและเป็นระบบ เพื่อส่งมอบให้แก่กระทรวงการคลังหลังจากยุบเลิกองค์กร

ฝ่ายบริหารงานภายใน	
แผนกทรัพยากรบุคคล	มีหน้าที่สรรหาบุคลากร และรับผิดชอบดูแลด้านการฝึกอบรม ค่าตอบแทน และสวัสดิการของพนักงาน รวมทั้งกฎระเบียบต่าง ๆ ขององค์การฯ
แผนกจัดหาและดูแลสัญญาจ้าง	รับผิดชอบจัดหาจัดจ้างที่ปรึกษาที่จำเป็นต่องานของ ปรส. และสถาบันการเงินที่อยู่ในความดูแลของ ปรส. รวมถึงจัดหาทรัพยากรและอุปกรณ์ที่จำเป็นเพื่อให้สามารถดำเนินงานตามโครงการที่วางไว้
แผนกธุรการสำนักงาน	มีหน้าที่จัดหาอุปกรณ์และเครื่องมือสำนักงาน ตลอดจนดูแลรักษาเครื่องมือและสาธารณูปโภค รวมถึงงานบริการทั่วไป
แผนกบัญชีและการเงิน	มีหน้าที่จัดทำงบรายรับรายจ่าย รายงานการเงินประจำเดือน ตลอดจนตรวจสอบและควบคุมรายจ่ายให้เป็นไปตามงบประมาณ ข้อบังคับ และหลักเกณฑ์ของ ปรส. นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ควบคุมการดำเนินการเกี่ยวกับบัญชีธนาคารของ ปรส. รวมทั้งจัดทำรายงานประจำวันทางด้านสถานะการเงินและเงินลงทุนของ ปรส.
สำนักจัดการสินทรัพย์	
แผนกฐานข้อมูลสินทรัพย์	ทำหน้าที่ออกแบบและจัดทำฐานข้อมูลเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การขาย และเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้เข้าประเมินในการตรวจสอบสภาพทรัพย์สิน
แผนกข้อเสนอเทศการจำหน่ายสินทรัพย์	มีหน้าที่จัดทำข้อเสนอเทศการของจำหน่ายสินทรัพย์ (Sales Information Memorandum : SIM)
แผนกสื่อสารและการตลาด	ทำหน้าที่ส่งผ่านข้อมูลต่าง ๆ ของ ปรส. ไปยังผู้สนใจเข้าร่วมประมูล เจ้าหนี้ และบุคคลภายนอก
แผนกตรวจสอบคุณสมบัติผู้ประมูล	ทำหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ประมูล

แผนกศูนย์ข้อมูล	ทำหน้าที่พัฒนาระบบการจัดการเพิ่มข้อมูล สินเชื่อและหลักประกัน เพื่อรองรับผู้ที่สนใจเข้า ร่วมประมูลที่เข้ามาตรวจสอบข้อมูล
แผนกประเมินราคาสินทรัพย์	ทำหน้าที่พัฒนาแบบวิเคราะห์เพื่อกำหนดราคา อ้างอิงสำหรับกลุ่มสินทรัพย์ที่นำออกมาประมูล ขาย
แผนกประเมินผลการประมูล	ทำหน้าที่พัฒนาหลักเกณฑ์และแบบวิเคราะห์ ประกอบการตัดสินใจเลือกผู้ชนะการประมูล
แผนกประเมินคำขอกรณีพิเศษ	ทำหน้าที่ออกแบบและพัฒนาหลักเกณฑ์ รวมทั้ง ขั้นตอนดำเนินงานเกี่ยวกับการยื่นคำขอประมูล สินทรัพย์กรณีพิเศษ (Unsolicited Bid)
แผนกนิติกรรมสัญญาและส่งมอบ	ทำหน้าที่ติดต่อผู้ชนะการประมูลเพื่อทำสัญญา และปิดการขาย
แผนกเอกสารการประมูล	ทำหน้าที่เก็บรักษาเอกสารเกี่ยวกับการประมูล เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับระบบตรวจสอบภายใน และเป็นข้อมูลเพื่อเตรียมการขายสินทรัพย์ต่อไป
<p>หมายเหตุ: ปลายปี 2542 прศ. ได้ยุบเลิกแผนกที่ได้ดำเนินงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว คือ แผนก ข้อเสนอเทศการจำหน่ายสินทรัพย์ แผนกสื่อสารและการตลาด แผนกตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ ประมูล แผนกประเมินราคาสินทรัพย์ แผนกประเมินผลการประมูล แผนกประเมินคำขอกรณี พิเศษ และแผนกเอกสารการประมูล และได้โอนย้ายแผนกฐานข้อมูลสินทรัพย์ไปสังกัดในฝ่าย บริหารสารสนเทศสินทรัพย์และเทคโนโลยี ส่วนแผนกอื่น ๆ ที่เหลือได้โอนไปรวมกับ สำนักบริหาร เงิน โดยเปลี่ยนชื่อเป็น สำนักจัดการสินทรัพย์และบริหารเงิน ซึ่งประกอบด้วย แผนกศูนย์ข้อมูล แผนกนิติกรรมสัญญาและส่งมอบ และแผนกบริหารเงิน ต่อมาในเดือนมกราคม 2545 ได้ยุบ สำนักจัดการสินทรัพย์และบริหารเงิน และโอนย้ายแผนกศูนย์ข้อมูลไปรวมอยู่ในแผนกนิติกรรม สัญญา และส่งมอบ และอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของฝ่ายกำกับดูแลการปฏิบัติงานและ กฎหมาย ส่วนแผนกบริหารเงินให้ยุบไป และโอนงานที่เหลือไปเป็นหน้าที่รับผิดชอบของแผนก บัญชีและการเงิน</p>	

สำนักบริหารเงิน	
มีหน้าที่บริหารกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกระแสเงินสดและการลงทุน โดยได้พัฒนาระบบกระแสเงินสดของสถาบันการเงินที่ถูกระงับการดำเนินงานกิจการ เพื่อนำเงินสดที่เหลือของสถาบันการเงินเหล่านั้น และเงินจากการขายสินทรัพย์ไปลงทุนและดูแลให้สอดคล้องกับนโยบายการลงทุนของปรส.	
หมายเหตุ: ยูบรวมกับสำนักจัดการสินทรัพย์ในช่วงปลายปี 2542 เพื่อความสะดวกในการบริหารจัดการ	
สำนักผู้ตรวจการ	
แผนกำกับและวิเคราะห์สถาบันการเงิน	ดูแลกำกับการปฏิบัติงานของสถาบันการเงินที่อยู่ในความดูแลของ ปรส. ให้เป็นไปตามแผนงานและนโยบายของ ปรส. อย่างถูกต้องตามกฎหมาย สนับสนุนและประสานงานกับประธานกรรมการตามมาตรา 30 และประสานงานการปรับโครงสร้างของลูกหนี้สถาบันการเงินที่อยู่ในความดูแลของ ปรส. (กรณีเป็นเจ้าของร่วมกับสถาบันการเงินอื่นที่ยังเปิดดำเนินการอยู่)
แผนประสานงานด้านการจำหน่ายทรัพย์สินที่ไม่ใช่สินทรัพย์หลักและจัดการทรัพย์สินที่เหลือ	สนับสนุนงานด้านการจำหน่ายสินทรัพย์หลักและดำเนินงานด้านการจำหน่ายทรัพย์สินที่ไม่ใช่สินทรัพย์หลัก
แผนลดขนาดสถาบันการเงิน	ดูแลกำกับการลดขนาดสถาบันการเงินเพื่อการประหยัดรายจ่ายในการดำเนินงานของสถาบันการเงินที่อยู่ในความดูแลของ ปรส. และเพื่อหาประโยชน์จากพื้นที่สำนักงานส่วนที่เหลือต่อไป
แผนกำกับการชำระบัญชี	เตรียมแผนงานและดำเนินการจัดเตรียมความพร้อมของข้อมูลในการนำสถาบันการเงินเข้าสู่กระบวนการล้มละลาย
แผนธุรการและข้อมูลจัดเก็บ	รับเรื่องร้องเรียนและให้คำแนะนำแก่ลูกค้าของสถาบันการเงินในความดูแลของ ปรส. และจัดเตรียมข้อมูลต่าง ๆ

ฝ่ายตรวจสอบเจ้าหน้าที่และจัดสรรเงินคืน	
แผนกประสานงานหน่วยงานราชการและเจ้าหน้าที่	ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ทั้งภายใน ปรส. สถาบันการเงินที่อยู่ในความดูแลของ ปรส. คณะกรรมการตามมาตรา 30 และหน่วยงานราชการและหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ เช่น สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) กรมบังคับคดี สำนักงานอัยการ ธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นต้น นอกจากนี้ยังต้องติดต่อสื่อสารทำความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่ในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของ ปรส.
แผนกฐานข้อมูลเจ้าหน้าที่	จัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ทั้งหมดเพื่อรองรับการตรวจสอบวินิจฉัยหนี้ ตลอดจนจัดทำกรพัฒนาโปรแกรมการจัดสรรเงินคืนแก่เจ้าหน้าที่ระบบรายงานข้อมูล และระบบรักษาความปลอดภัยของฐานข้อมูล
แผนกตรวจสอบเจ้าหน้าที่	ตรวจสอบและนำเสนอรายงานการตรวจสอบเจ้าหน้าที่ต่อที่ประชุมคณะกรรมการวินิจฉัยหนี้และจัดสรรเงินคืน และตรวจสอบการปรับปรุงยอดหนี้ ในการตัดยอดหนี้ครั้งที่ 1 และ 2 เพื่อให้ได้ยอดหนี้และผลการวินิจฉัยหนี้ในที่สุด
แผนกจัดสรรเงินและชำระเงินคืน	ดูแลและประสานงานการจัดสรรเงินคืนเจ้าหน้าที่ให้ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้องตามแนวทางของ ปรส.
ฝ่ายบริหารสารสนเทศสินทรัพย์และเทคโนโลยี	
แผนกบริการสารสนเทศสินทรัพย์	จัดเตรียมเอกสารข้อมูลเพื่อเผยแพร่เกี่ยวกับการจำหน่ายสินทรัพย์หลัก รวมถึงการพัฒนาและดูแลเว็บไซต์ของ ปรส.
แผนกฐานข้อมูลสินทรัพย์	จัดทำข้อมูล Database สำหรับการจำหน่ายสินทรัพย์หลัก โดยการออกแบบระบบฐานข้อมูล

แผนกเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์	ดำเนินการติดตั้งเครื่องและระบบคอมพิวเตอร์ภายในองค์กร พร้อมทั้งจัดให้มีโปรแกรมและระบบสื่อสารอื่นที่จำเป็นแก่การใช้งาน รวมทั้งดูแลเกี่ยวกับระบบรักษาความปลอดภัย ระบบไฟฟ้า และระบบโทรศัพท์วงจรปิด
ฝ่ายกำกับดูแลการปฏิบัติงานและกฎหมาย	
แผนกพิจารณาธุรกรรม	มีหน้าที่กำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินธุรกิจเงินทุนและธุรกิจหลักทรัพย์ของสถาบันการเงินที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ 56 แห่ง พิจารณาทตรวจสอบการขออนุญาตทำธุรกรรมและให้คำแนะนำสถาบันการเงิน รวมถึงลูกหนี้ ผู้ฝากเงิน และเจ้าหนี้
แผนกกำกับดูแลการปฏิบัติงานและตรวจสอบ	มีหน้าที่ตรวจสอบสถาบันการเงินที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ เพื่อให้แน่ใจว่าสถาบันการเงินดังกล่าวดำเนินการตามกฎหมายและมาตรฐานต่าง ๆ ที่ ประส. กำหนดไว้ ตลอดจนทำหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินงานภายใน ประส.
แผนกกฎหมาย	มีหน้าที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับกฎหมาย และขั้นตอนการทรัพย์สินเพื่อชำระบัญชีเพื่อปิดกิจการ

ที่มา: ประส. (2545)

ภาคผนวก ง
รายชื่อบริษัทที่ปรึกษาของปรส.

งานผู้จัดการเฉพาะกิจและที่ปรึกษาเฉพาะกิจ	งานประเมินแผนการฟื้นฟูของบริษัทเงินทุน 56 แห่ง
1. บริษัท สินบัวหลวง คอนซัลแตนท์ จำกัด	1. McKinsey & Company, Inc.
2. บริษัท ดีลอยท์ ทูช โทมัสสุ ไชยยศ จำกัด	2. Arthur Andersen
3. บริษัท เอ็นส์ท แอนด์ ยัง จำกัด	3. บริษัท บีดีไอ ริชฟิลด์ จำกัด
4. บริษัท สำนักงาน พีทมารวิค สุธี จำกัด	4. บริษัท คูเปอร์ส ไลแบรนต์ จำกัด
5. บริษัท บีดีไอ ริชฟิลด์ จำกัด	5. บริษัท ดีลอยท์ ทูช โทมัสสุ ไชยยศ จำกัด
6. ห้างหุ้นส่วนสามัญ สำนักงาน บีดีเอส เอ็ม เอส	6. บริษัท เอ็นส์ท แอนด์ ยัง จำกัด
7. บริษัท ดีไอเอ เอส แอนด์ พี จำกัด	7. บริษัท สำนักงาน พีทมารวิค สุธี จำกัด
8. บริษัท สหการบัญชี พี เค เอฟ คอนซัลติ้ง จำกัด	8. บริษัท ไพร์ซวอเตอร์เฮ้าส์ จำกัด
9. บริษัท สำนักงาน เอ็ม เอ เอส จำกัด	9. บริษัท สำนักงานเอสจีวี ณ ถลาง จำกัด
10. บริษัท บัญชีกิจ จำกัด	10. บริษัท สหการบัญชี พี เค เอฟ คอนซัลติ้ง จำกัด
งานที่ปรึกษาวาณิชธนกิจ และจำหน่าย สินทรัพย์หลัก	งานที่ปรึกษากฎหมาย
1. บริษัท เลห์แมน บราวเดอร์ส (ประเทศไทย) จำกัด	1. บริษัทที่ปรึกษากฎหมาย แซนด์เลอร์ และ ทองเอก จำกัด
2. Arthur Andersen	2. Orrick, Herrington & Sutcliffe LLP
3. Eusticon AB	3. บริษัท เบเคอร์ แอนด์ แม็คเคินซี จำกัด
4. บริษัท ริชาร์ด เอลลิส (ประเทศไทย) จำกัด	4. สำนักงานกฎหมาย ติลลิเก้ แอนด์ กิบบินส์
5. บริษัท สำนักงานเอสจีวี ณ ถลาง จำกัด	5. บริษัท สำนักงานกฎหมายอัมพร อนุพร และเพื่อน จำกัด
6. บริษัท เอ็นส์ท แอนด์ ยัง จำกัด	
งานตรวจสอบและรับรองข้อมูลสินเชื่อ	งานชำระบัญชีและประสานงานเจ้าหนี้
1. บริษัท ไพร์ซวอเตอร์เฮ้าส์ คูเปอร์ส เอบีเอ เอส จำกัด	1. Arthur Andersen

2. บริษัท เอ็นส์ท แอนด์ ยัง จำกัด	
งานควบคุมดูแลบริษัทเงินทุน 56 แห่ง และ สนับสนุนการบริหารงานของ ปรส.	งานประชาสัมพันธ์
1. Arthur Andersen	1. บริษัท เพรสโก้ แชนด์วิก (ประเทศไทย) จำกัด
	2. บริษัท นิโอ ทาร์เก็ต จำกัด
งานตรวจสอบและจัดทำราคาประเมินสินทรัพย์รอง และขายทอดตลาดสินทรัพย์รอง	
1. บริษัทหลักทรัพย์ แอสเซท พลัส จำกัด	1. บริษัท เอเจนซี ฟอร์ เรียลเอสเตท แอพ แฟร์ส จำกัด
2. บรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	2. บริษัท ไทยประเมินราคา ไวกอร์ส (ไทย แลนด์) จำกัด
3. บริษัท เอ็นส์ท แอนด์ ยัง จำกัด	3. บริษัท อเมริกันแอสเตนดาร์ด แอ็พเพรชัล จำกัด
4. บริษัท สำนักงาน พีทมาร์วิก สุธี จำกัด	4. บริษัท บีซีเอ ประเมินราคา จำกัด
5. บริษัท ไพร์ชวอเตอร์เฮ้าส์ จำกัด	5. บริษัท ศิริดา แอพเพรชัล จำกัด
6. บริษัท เจแอลดับบลิว (ประเทศไทย) จำกัด	6. บริษัท ซอฟเวลด์ จำกัด
7. บริษัท สยามแอพเพรชัล แอนด์ เซอร์วิส จำกัด	7. บริษัท คอมเทรตติ้ง จำกัด
8. บริษัท เดอะแวลูเอชัน แอนด์ คอนซัลแทนทิส จำกัด	8. บริษัท เอ็น.ซี.ซี. แมนเนจเม้นท์ แอนด์ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด

ที่มา: ปรส. (2545)

ภาคผนวก จ

หนังสือเวียนคณะกรรมการกำกับการควบหรือโอนกิจการของสถาบันการเงิน ฉบับที่ 3/2540

เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาแผนการฟื้นฟูฐานะและการดำเนินกิจการของบริษัทเงินทุนที่ถูก
ระงับการดำเนินกิจการ

คณะกรรมการกำกับการควบหรือโอนกิจการของสถาบันการเงินขอแจ้งรายละเอียดของ
หลักเกณฑ์ในการพิจารณาแผนการฟื้นฟูฐานะและการดำเนินกิจการของ บริษัทเงินทุนที่ถูกระงับ
การดำเนินกิจการซึ่งได้ผ่านการพิจารณาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและธนาคารแห่ง
ประเทศไทยแล้ว ดังนี้

1. การเพิ่มทุน

1.1 เกณฑ์การดำรงเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง

1) กรณีเพิ่มทุนเอง หรือหาผู้ร่วมทุนรายใหม่ หรือกรณีการควบรวมกิจการกัน
ระหว่างบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ กำหนดให้บริษัทต้องมีเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงไม่
ต่ำกว่าร้อยละ 15 ในปีที่ 1 (เป็นเงินกองทุนชั้นที่ 1 ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 12) ร้อยละ 12 ในปีที่ 2 และ
ร้อยละ 10 หรือตามอัตรากฎหมายกำหนด แล้วแต่อัตราใดจะสูงกว่าในปีที่ 3

2) กรณีควบรวมกิจการโดยมีสถาบันการเงินอื่นในประเทศไทยเป็นแกน
เงินกองทุนหลังจากการควบรวมหรือโอนกิจการเมื่อหักด้วยภาระผูกพันที่ต้องชำระเมื่อครบกำหนด
และหักด้วยจำนวนที่ตั้งสำรองเผื่อนี้สงสัยจะสูญเสีย จะต้องมีจำนวนเพียงพอที่จะดำรง
เงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงไม่ต่ำกว่าร้อยละ 12 ต่อเนื่องตลอด 2 ปีแรก และไม่ต่ำกว่าร้อยละ 110
หรือตามอัตราที่กฎหมายกำหนด แล้วแต่อัตราใดจะสูงกว่าในปีที่ 3

3) กรณีควบรวมกับธนาคารพาณิชย์ ต้องดำรงเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง
ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

4) การคำนวณเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงให้คำนวณจากเงินกองทุนตาม
กฎหมาย ซึ่งหมายถึงทุนชำระแล้วซึ่งรวมถึงส่วนล้มมูลค่าหุ้น ทุนสำรอง เงินสำรองที่ได้จัดสรรจาก
กำไรสุทธิคงเหลือหลังการจัดสรร และเงินที่บริษัทได้รับเนื่องจากการออกตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่มี
อายุคงเหลือก่อนครบกำหนดไม่น้อยกว่า 5 ปี หักด้วยสำรองเผื่อนี้สงสัยจะสูญเสีย ซึ่ง
คณะกรรมการกำกับการควบหรือโอนกิจการของสถาบันการเงินสั่งการให้ประเมินโดยใช้เกณฑ์ที่
ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นชอบ

1.2 การแปลงหนี้เป็นทุนของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

- 1) กรณีเพิ่มทุนเอง หรือกรณีควบรวมกิจการกันระหว่างบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ โดยผู้ถือหุ้นเดิมยังคงเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่เช่นเดิม จะไม่อนุญาตให้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินแปลงหนี้เป็นทุนได้
- 2) กรณีการหาผู้ร่วมทุนใหม่ หรือมีการควบรวมกิจการกับสถาบันการเงินภายในประเทศ กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินจะร่วมแปลงหนี้เป็นทุนได้ หากผู้ถือหุ้นเดิมได้รับรู้ผลขาดทุนที่มีอยู่เดิมให้แล้วเสร็จก่อน ทั้งนี้ การแปลงหนี้เป็นทุนไม่ควรเกินร้อยละ 33 ของเงินกองทุนที่เพิ่ม และเพิ่มเงื่อนไขให้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน มีสิทธิขอแปลงหนี้เป็นทุนเพิ่มเป็นร้อยละ 25 ของทุนที่ชำระแล้วของบริษัทได้
- 3) ผลของการตั้งสำรองหนี้สูญ ที่เกิดขึ้นจากการทำ due diligence ให้สามารถนำมาใช้หักภาษีได้

1.3 อนุญาตให้ผู้ถือหุ้นต่างชาติถือหุ้นได้โดยไม่จำกัด แต่เมื่อครบ 10 ปีแล้ว ไม่ให้ซื้อหุ้นเพิ่มขึ้น เว้นแต่ถือหุ้นอยู่ไม่เกินร้อยละ 49 ก็ให้ซื้อหุ้นเพิ่มได้จนถึงร้อยละ 49

1.4 หลักฐานที่ใช้แสดงข้อผูกพันของแหล่งเงินทุนที่จะใช้ฟื้นฟูกิจการ ให้ใช้ Bid Bond ซึ่งอาจเป็นเงินสด พันธบัตร หรือสินทรัพย์สภาพคล่องอื่น ๆ ตามแต่เสนอในจำนวนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5 ของจำนวนที่ต้องเพิ่มทุนและเมื่อแผนการฟื้นฟูกิจการได้รับความเห็นชอบแล้ว ผู้ร่วมทุนต้องโอนเงินเพิ่มทุนทั้งหมดมาไว้ในบัญชี escrow account ไม่น้อยกว่า 15 วัน ก่อนเปิดดำเนินการ

2. การชำระหนี้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

บริษัทที่ยื่นเสนอแผนการฟื้นฟูกิจการสามารถขอขยายอายุการชำระหนี้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินได้ไม่เกิน 8 ปี โดยกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินจะคิดดอกเบี้ยเงินกู้ยืมส่วนที่บริษัทยังค้างชำระ ในอัตราที่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินคิดกับบริษัทที่ไม่ถูกระงับกิจการบวกด้วยอัตราค่าปรับตามแต่กำหนด

3. เกณฑ์ในการพิจารณาผู้บริหาร

เกณฑ์ทั่วไปที่จะใช้ในการพิจารณาอนุมัติผู้บริหาร มีดังนี้

- มีความสามารถในการบริหาร โดยมีผลงานการบริหารสถาบันการเงินที่ดีในอดีต
- มีความซื่อสัตย์

- ไม่เคยมีประวัติเสียหายหรือดำเนินกิจการใดที่มีลักษณะเป็นการหลอกลวงหรือแสดงถึงการขาดความรับผิดชอบหรือขาดความรอบคอบ หรือสะท้อนถึงวิธีการทำธุรกิจที่ไม่เป็นธรรมหรือไม่น่าเชื่อถือ
 - ไม่เป็นลูกหนี้ด้วยคุณภาพ
 - ไม่เคยทำธุรกิจหรือเกี่ยวข้องกับกิจการที่ทำให้เกิดข้อสงสัยเกี่ยวกับความสามารถ หรือความรอบคอบของบุคคลนั้น ไม่ว่าจะในเรื่องของประเภทธุรกิจ หรือในเรื่องของวิธีการดำเนินธุรกิจ
- ทั้งนี้ อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการกำกับการควบหรือโอนกิจการของสถาบันการเงินที่จะพิจารณา

4. การบริหารสภาพคล่อง

แหล่งเงินสำรองสำหรับรองรับการบริหารสภาพคล่อง ไม่ว่าจะเป็นการรองรับการไถ่ถอนตัวสัญญาใช้เงินหรือการสำรองค่าใช้จ่ายต่าง ๆ จะต้องเพียงพอทั้งในรูปเงินสดที่ได้รับจากการเพิ่มทุน Standby Credit, Line of Credit, Aval Line รวมไปถึงชื่อและฐานะของ Strategic Alliance หรืออาจเสนอในรูปแบบอื่น ซึ่งคณะกรรมการกำกับการควบหรือโอนกิจการของสถาบันการเงินจะได้พิจารณาเป็นรายกรณี

5. การดำเนินการสำหรับบริษัทที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ฟื้นฟู

ในกรณีที่แผนการฟื้นฟูของบริษัทไม่ได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กล่าวข้างต้น และคณะกรรมการกำกับการควบหรือโอนกิจการของสถาบันการเงินได้เสนอความเห็นไม่อนุญาตให้เปิดดำเนินการ ทางกรมจะเข้าควบคุมและดำเนินการตามมาตรการขององค์การปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (FRA) ที่จะจัดตั้งขึ้น

คณะกรรมการกำกับการควบหรือโอนกิจการของสถาบันการเงินมั่นใจว่าหลักเกณฑ์ที่จะใช้ในการพิจารณาแผนการฟื้นฟูฐานะและการดำเนินกิจการของบริษัทเงินทุนที่ถูกระงับการดำเนินกิจการที่กล่าวนี้ จะก่อให้เกิดความชัดเจนและโปร่งใสในการพิจารณา รวมทั้งทำให้บริษัทเงินทุนที่ผ่านการพิจารณาให้เปิดดำเนินการใหม่มีความมั่นคงแข็งแรงเพียงพอที่จะแข่งขันในระบบสถาบันการเงินได้อย่างเต็มที่

ชูศรี แดงประไพ

(นางสาวชูศรี แดงประไพ)

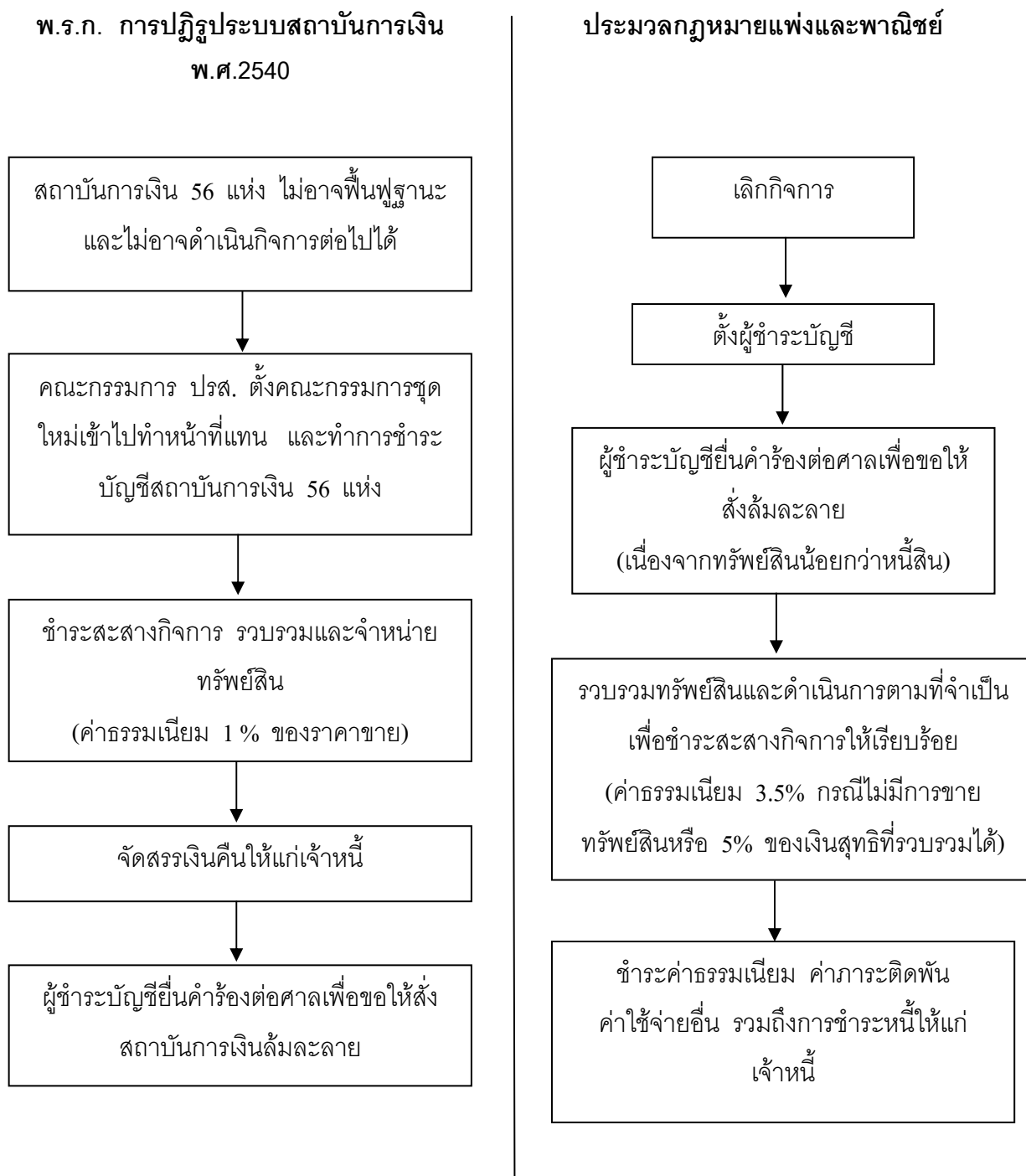
กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการกำกับการควบหรือโอนกิจการของสถาบันการเงิน

13 ตุลาคม 2540

ภาคผนวก จ

เปรียบเทียบการชำระบัญชีตาม พ.ร.ก.การปฏิรูประบบสถาบันการเงิน 2540 กับการชำระ
บัญชีตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ที่มา: ปรส. (2545)

ภาคผนวก ข สรุปตารางเวลาขั้นตอนการจำหน่ายสินทรัพย์หลัก

การประมูล	วันประกาศการจำหน่ายสินทรัพย์	วันเริ่มแจกจ่ายข้อสนเทศ	วันแจกจ่ายเพิ่มข้อมูล	ระยะเวลาการเปิดห้องเก็บข้อมูล	วันประมูล	วันประกาศผลการประมูล	วันทำสัญญา	วันปิดการจำหน่าย
สินเชื่อเช่าซื้อ	27 เม.ย. 41	6 พ.ค. 41	12 พ.ค. 41	28 พ.ค.- 17 มิ.ย. 41	25 มิ.ย. 41	25 มิ.ย. 41	2 ก.ค. 41	24,31 ก.ค. 41 3,10,17,28 ส.ค. 41 24 ก.ย. 41 13,28 ต.ค. 41
สินเชื่อที่อยู่อาศัย	22 มิ.ย.41	3 ก.ค. 41	แผ่นที่ 1 : 3 ก.ค. 41 แผ่นที่ 2 : 10 ก.ค. 41	11 ก.ค. - 3 ส.ค. 41	13 ส.ค. 41	13 ส.ค. 41	20 ส.ค.41	31 ต.ค. 41
สินเชื่อธุรกิจครั้งที่ 1	8 ก.ย. 41	14 ก.ย. 41	แผ่นที่ 1 : 22 ก.ย. 41 แผ่นที่ 2 : 7 ต.ค. 41 แผ่นที่ 3 : 9 พ.ย. 41	1 ต.ค. - 1 ธ.ค. 41	15 ธ.ค. 41	16 ธ.ค. 41 17 ธ.ค. 41 18 ธ.ค. 41	12 ม.ค. 42 12 ก.พ. 42 2 มี.ค. 42	12 ก.พ. 42 2 มี.ค. 42 25 มี.ค. 42 1 เม.ย. 42 30 เม.ย. 42
สินเชื่อธุรกิจครั้งที่ 2	19 ม.ค. 42	ส่วนแรก:19ก.พ.42 ส่วนสอง:2มี.ค. 42	แผ่นที่ 1 : 20 ม.ค. 42 แผ่นที่ 2 : 5 ก.พ. 42	21 ม.ค. - 9 มี.ค. 42	15 มี.ค. 42	19 มี.ค. 42	31 มี.ค. 42 27 เม.ย. 42 30 เม.ย. 42	30 เม.ย. 42 1 มิ.ย. 42
สินเชื่อธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง ครั้งที่ 1	2 เม.ย. 42	26 เม.ย. 42	26 เม.ย. 42	26 เม.ย. -10 พ.ค. 42	11 พ.ค. 42 ยกเลิกการประมูล	11 พ.ค. 42 ยกเลิกการประมูล	-	-
สินเชื่อธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง ครั้งที่ 2	11 มิ.ย. 42	11 มิ.ย. 42	11 มิ.ย. 42	14 มิ.ย. - 5 ก.ค. 42	6 ก.ค. 42	6 ก.ค. 42	13 ก.ค. 42	30 ก.ค. 42
สินเชื่อพาณิชย์และสินเชื่ออื่น ครั้งที่ 1	4 มิ.ย. 42	12 ก.ค. 12	แผ่นที่ 1 : 10 มิ.ย. 42 แผ่นที่ 2 : 6 ก.ค. 42	10 มิ.ย. - 2 ส.ค. 42	11 ส.ค. 42	11 ส.ค. 42 13 ส.ค. 42	20 ก.ย. 42 27 ก.ย. 42 30 ก.ย. 42 31 ส.ค. 42	30 ก.ย. 42
สินเชื่อพาณิชย์และสินเชื่ออื่น ครั้งที่ 2	1 ต.ค. 42	1 ต.ค. 42	22 ก.ย. 42	1 ต.ค. 42 - 9 พ.ย. 42	10 พ.ย. 42	10 พ.ย. 42	30 พ.ย. 42	15 ธ.ค. 42

ที่มา: ปรส. (2545: 67)

ภาคผนวก ช

รายชื่อบริษัทที่ทำการประเมินและดำเนินการประมูลสินทรัพย์รอง

ประเภทสินทรัพย์	ผู้ประเมินสินทรัพย์	ผู้ดำเนินการประมูล
หลักทรัพย์และเงินลงทุน	ปรส. โดยความเห็นชอบของ คณะอนุกรรมการจำหน่ายสินทรัพย์ ประเภทหลักทรัพย์และเงินลงทุน	ปรส.
อสังหาริมทรัพย์	<ol style="list-style-type: none"> 1. บริษัท เอเจนซี ฟอร์ เรียลเอสเตท แอฟ แฟร์ส จำกัด และ บริษัท ดิเวลลอป เมนท์ จำกัด 2. บริษัท เดอะ แวกูเอชั่น แอนด์ คอนซัล แทนท์ จำกัด 3. บริษัท เจ เอล ดับบลิว (ประเทศไทย) จำกัด 4. บริษัท ไทยประเมินราคา ไวกเกอร์ส (ไทย แลนด์) จำกัด 5. บริษัท บี ซี เอ ประเมินราคา จำกัด 6. บริษัท ศิริดา แอปเพรชัล จำกัด 7. บริษัท อเมริกัน แสตนด์ดาร์ด แอ็พเพรชัล (ประเทศไทย) จำกัด และ บริษัท เอ แควต ซิสเทม จำกัด 8. บริษัท สยามแอปเพรชัล แอนด์ เซอร์วิส จำกัด 	บริษัท เอ็น. ซี. ซี แมนเนจ เมนท์ แอนด์ ดิเวลลอปเมนท์ จำกัด
รถยนต์	<ul style="list-style-type: none"> - บริษัท สหการประมูล จำกัด - บริษัท ฟรานเซสโก โฮลดิ้ง จำกัด - บริษัท เทียมร่วมมิตรการประมูล จำกัด 	<ul style="list-style-type: none"> - บริษัท สหการประมูล จำกัด - บริษัท ฟรานเซสโก โฮลดิ้ง จำกัด - บริษัท เทียมร่วมมิตรการ ประมูล จำกัด

ประเภทสินทรัพย์	ผู้ประเมินสินทรัพย์	ผู้ดำเนินการประมูล
เรือยอชท์	<ul style="list-style-type: none"> - บริษัท สหการประมูล จำกัด - บริษัท ภัทรมารีนา จำกัด - บริษัท คอนคอร์ดี ยอชท์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด 	<ul style="list-style-type: none"> บริษัท เอ็น. ซี. ซี แมนเนจเม้นท์ แอนด์ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด
เฟอร์นิเจอร์และอุปกรณ์สำนักงาน	<ul style="list-style-type: none"> - บริษัท สหการประมูล จำกัด - บริษัท ประมูลทรัพย์ จำกัด - บริษัท วิคเตอร์ มอริส จำกัด 	<ul style="list-style-type: none"> - บริษัท สหการประมูล จำกัด - บริษัท ประมูลทรัพย์ จำกัด - บริษัท วิคเตอร์ มอริส จำกัด
คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วง	<ul style="list-style-type: none"> - บริษัท เอสซีที คอมพิวเตอร์ (SCT Computer) - บริษัท สุทธิมิตรวิวัฒน์ ประเทศไทย (Supreme Distribution Thailand) - บริษัท ซอฟเวิลด์ (Softworld) - Chula Unisearch, Chulalongkorn University 	<ul style="list-style-type: none"> - บริษัท สหการประมูล จำกัด - บริษัท ประมูลทรัพย์ จำกัด - บริษัท วิคเตอร์ มอริส จำกัด
วัตถุมงคล เหรียญ ธนบัตร และวัตถุมีค่า	สมาคมเหรียญกษาปณ์แห่งประเทศไทย	สมาคมเหรียญกษาปณ์แห่งประเทศไทย
ศิลปวัตถุ	มูลนิธิหอศิลป์แห่งรัชกาลที่ 9	<ul style="list-style-type: none"> - บริษัท คริสตี้ส์ อินเตอร์เนชั่นแนล (งานศิลปกรรมคุณค่าสูง) - บริษัท เอ็น. ซี. ซี แมนเนจเม้นท์ แอนด์ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด
สิทธิสมาชิกสนามกอล์ฟและสโมสร	<ul style="list-style-type: none"> - บริษัท บางกอกกอล์ฟเซอร์วิส จำกัด - บริษัท ศูนย์ซื้อขายสมาชิกสนามกอล์ฟ จำกัด 	<ul style="list-style-type: none"> บริษัท เอ็น. ซี. ซี แมนเนจเม้นท์ แอนด์ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด
โทรศัพท์มือถือ และเพจเจอร์	<ul style="list-style-type: none"> - บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด - บริษัท โทเทิล แอคเซส คอมมิวนิเคชั่น จำกัด 	<ul style="list-style-type: none"> บริษัท เอ็น. ซี. ซี แมนเนจเม้นท์ แอนด์ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด
หนังสือ	ปรส. โดยอ้างอิงจากราคาตลาด	<ul style="list-style-type: none"> - บริษัท เอ็น. ซี. ซี แมนเนจเม้นท์ แอนด์ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด - ปรส.

ที่มา: ปรส. (2545)

ภาคผนวก ก

สาระสำคัญของการยื่นคำขอรับชำระหนี้และหนี้ที่สามารถขอรับชำระ

การยื่นคำขอรับชำระหนี้

เจ้าหนี้ที่ยื่นคำขอรับชำระหนี้จะต้องให้ความยินยอมในประเด็นต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

- เจ้าหนี้ที่ยื่นคำขอรับชำระหนี้จะต้องให้ความยินยอมในประเด็นต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้
- ยินยอมที่จะไม่ฟ้องสถาบันการเงินเป็นจำเลยในคดีแพ่ง หรือคดีล้มละลาย หรือคดีแรงงาน หรือคดีภาษีอากร หรือบังคับคดี แก่สถาบันการเงิน รวมทั้งจะไม่เสนอข้อพิพาทที่สถาบันการเงินนั้น ๆ จะต้องรับผิดชอบหรือชดเชยค่าเสียหายต่ออนุญาตโตตุลาการในระหว่างเวลาดังตั้งยื่นคำขอรับชำระหนี้จนถึงเมื่อผลการจัดสรรเงินครั้งแรกเป็นที่สุด หรือหากเจ้าหนี้ได้ฟ้องสถาบันการเงินเป็นจำเลยอยู่แล้วก็ให้ถอนฟ้องโดยทันที
- ยินยอมรับหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินคืน รวมถึงลำดับชั้นของเจ้าหนี้ตามประกาศนี้
- ยินยอมให้เจ้าหนี้รายอื่น ๆ ของสถาบันการเงินนั้นสามารถตรวจสอบคำขอรับชำระหนี้และเอกสารประกอบได้
- หลังจากวันยื่นคำขอรับชำระหนี้จนถึงเมื่อผลการจัดสรรเงินครั้งแรกเป็นที่สุด เจ้าหนี้จะไม่ถอนคำขอรับชำระหนี้ไม่ว่าจะด้วยกรณีใด ๆ เพื่อที่ ปรส. จะได้สามารถคำนวณยอดหนี้ได้โดยไม่มีติดขัด
- ยินยอมให้คณะกรรมการ ปรส. และ/หรือคณะกรรมการตามมาตรา 30 เปิดเผยจำนวนหนี้ที่คณะกรรมการตามมาตรา 30 วินิจฉัยให้เป็นจำนวนหนี้ที่พึงขอรับชำระได้

หนี้ที่สามารถขอรับชำระได้

- เป็นหนี้ที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ 8 ธันวาคม 2540 หรือเกิดขึ้นโดยได้รับความยินยอมหรือให้สัตยาบรรณโดยประธานกรรมการตามมาตรา 30 หรือผู้รับมอบอำนาจของประธานกรรมการตามมาตรา 30 ของสถาบันการเงินนั้น รวมถึงหนี้ตามโครงการรับแลกเปลี่ยนตั๋วสัญญาใช้เงินของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) โครงการรับแลกเปลี่ยนบัตรเงินฝากของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) และกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน
- กรณีที่ขาดอายุความในวันที่ 8 ธันวาคม 2540 หรือหลังจากนั้น หากเป็นหนี้ที่เกิดขึ้นโดยสุจริต และเจ้าหนี้ได้ดำเนินการเพื่อรักษาสิทธิของตนแล้ว และคณะกรรมการ ปรส. หรือสมควรให้มีสิทธิรับชำระหนี้ ก็สามารถขอรับชำระหนี้ได้

- อัตราดอกเบี้ยที่สามารถชำระได้เป็นไปตามมาตรา 5 แห่งพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2541 คือจะหยุดคิดอัตราดอกเบี้ยตั้งแต่วันที่ 22 พฤษภาคม 2541 เป็นต้นไป

ภาคผนวก ก

อัตราการจัดสรรเงินคืนเจ้าหนี้สามัญของสถาบันการเงินที่ถูกระงับการดำเนินการ
เทียบกับยอดหนี้ที่ได้รับอนุมัติ (เฉพาะในกระบวนการของ ปรส.)

บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์/ บริษัทเงินทุน	อัตราเฉลี่ย ที่เจ้าหนี้สามัญ ได้รับจัดสรร เทียบกับ ยอดหนี้	บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์/ บริษัทเงินทุน	อัตราเฉลี่ย ที่เจ้าหนี้สามัญ ได้รับจัดสรร เทียบกับ ยอดหนี้
1. บง.พรีเมียร์ จำกัด	50.3358%	29.บงล. สหธนกิจไทย จำกัด (มหาชน)	24.7639%
2. บงล.เอกธนา จำกัด (มหาชน)	40.4893%	30.บงล.ชิตก้า จำกัด (มหาชน)	23.7090%
3. บงล.คาเธ่ย์ไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน)	39.7300%	31.บง.ไทยธนากร จำกัด (มหาชน)	22.9422%
4. บงล.เอ็ม ซี ซี จำกัด (มหาชน)	38.3624%	32.บงล.อินเตอร์เครดิตแอนด์ทรัสต์ จก.	22.5707%
5. บง.เอกธนกิจ จำกัด (มหาชน)	38.0781%	33.บงล. ซีแอล สหวิริยา จำกัด	22.4623%
6. บงล.ธนนคร จำกัด (มหาชน)	37.0936%	34.บงล. วอลล์สตรีท จำกัด (มหาชน)	22.2803%
7. บงล.พูลพัฒน์ จำกัด (มหาชน)	36.9108%	35.บง. ธนสินธุ์ จำกัด	21.7798%
8. บง.นิธิภัทร จำกัด (มหาชน)	36.2537%	36.บงล.มหานครทรัสต์ จำกัด (มหาชน)	21.4725%
9. บงล.คันทรี่ จำกัด	36.2018%	37.บงล. เอกสิน จำกัด (มหาชน)	21.1205%
10.บงล.พารา จำกัด (มหาชน)	34.3527%	38.บงล. ธนพล จำกัด (มหาชน)	20.9367%
11.บงล.ไทย-โอเวอร์ซีทรัสต์ จำกัด	34.3322%	39.บงล. ธนไทย จำกัด (มหาชน)	20.7602%
12.บง.ยูเนียนไฟแนนซ์ จำกัด(มหาชน)	31.7610%	40.บงล. เจ้าพระยา จำกัด	20.5369%
13.บงล.ธนทรัพย์ จำกัด (มหาชน)	31.7427%	41.บงล. จีเอฟ จำกัด (มหาชน)	20.2679%
14.บงล.เอกพัฒน์ จำกัด (มหาชน)	31.3297%	42.บงล. กรุงไทย จำกัด (มหาชน)	20.0799%
15. บงล.สยามพาณิชย์ทรัสต์ จำกัด	30.0184%	43.บงล.ไทยรุ่งเรืองทรัสต์ จำกัด	19.7240%
16.บง.คาเธ่ย์ทรัสต์ จำกัด	29.9770%	44.บงล.กรุงทูนไทย จำกัด (มหาชน)	19.2751%
17.บง.ชาติไพบูลย์ จำกัด	29.6948%	45.บงล.ไอ ที เอฟ จำกัด (มหาชน)	18.7073%
18.บง.ไทยธำรง จำกัด	28.7717%	46.บง.ทรัพย์ธำรง จำกัด	18.0200%
19.บงล.ตะวันออกฟายแนนซ์ (1991) จำกัด (มหาชน)	28.2175%	47.บงล.ลีลาธนกิจ จำกัด	16.4302%
20.บง.ศรีธนา จำกัด (มหาชน)	28.0350%	48.บงล.ศรีนคร จำกัด	15.9549%
21.บงล.ไทย พูจี จำกัด	27.3388%	49.บงล.เมืองทองทรัสต์ จำกัด	7.4342%
22.บง.ยูไนเต็ด จำกัด (มหาชน)	27.0117%	50.บงล.รอยัลอินเตอร์เนชั่นแนลไฟแนนซ์ จำกัด	1.4748%
23.บงล.ไทยเม็กซ์ จำกัด (มหาชน)	26.9557%	51.บง.เอเชียธนกิจ จำกัด (มหาชน)	ล้มละลายก่อนที่ปี

บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์/ บริษัทเงินทุน	อัตราเฉลี่ย ที่เจ้าหน้าที่สามัญ ได้รับจัดสรร เทียบกับ ยอดหนี้	บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์/ บริษัทเงินทุน	อัตราเฉลี่ย ที่เจ้าหน้าที่สามัญ ได้รับจัดสรร เทียบกับ ยอดหนี้
24.บง.บางกอกเงินทุน จำกัด	26.0740%	52.บงล.นครหลวงเครดิต จำกัด (มหาชน)	รล.จะจ่ายเงินคืน เจ้าหน้าที่
25.บง.จี ซี เอ็น จำกัด (มหาชน)	25.4900%	53.บงล.เอส ซี เอฟ จำกัด (มหาชน)	
26.บงล.แปซิฟิกไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน)	25.4671%	54.บงล.สยามซีทีซีทีเค จำกัด (มหาชน)	
27.บง.ธีรชัยทริสต์ จำกัด	25.1463%	55.บง.ธนาศ จำกัด	
28.บงล.ศรีมิตร จำกัด (มหาชน)	25.0442%	56.บงล.มหาชนกิจ จำกัด (มหาชน)	

เฉลี่ย 50 สถาบันการเงิน จัดสรรเงินคืนเจ้าหน้าที่สามัญในชั้นของ ปรส. 28.0009% ของยอดหนี้ที่ได้รับอนุมัติ

ที่มา: ปรส. (2545: 81)

ภาคผนวก ฐ
สถาบันการเงิน 56 แห่ง ที่ศาลล้มละลายกลางสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด

ลำดับ	หมายเลขคดีแดง	ชื่อบริษัท	ผู้ชำระบัญชี	วันที่ศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด
1	52/2543	บง.เอเชียธนกิจ จำกัด (มหาชน)	นายมนัสวี เปาอินทร์	2 ก.พ. 2543
2	92/2543	บงล.นครหลวงเครดิต จำกัด (มหาชน)	นายสมเกียรติ จิตรวุฒิชัย	16 ก.พ. 2543
3	93/2543	บงล.เอส ซี เอฟ จำกัด (มหาชน)	นายสุรชัย ธรรมสุข	16 ก.พ. 2543
4	94/2543	บงล.สยามซีดี ซินดิเคท จำกัด (มหาชน)	นายบุญส่ง เจียมจิตวนิชา	16 ก.พ. 2543
5	711/2543	บง.ธนาศ จำกัด	นายอายุตต์ สุมะนังกุล	26 ก.ย. 2543
6	33/2544	บงล.มหาชนกิจ จำกัด (มหาชน)	นายพิบูลย์ เชิญถนอมวงศ์	22 ม.ค. 2544
7	141/2544	บงล.รอยัลอินเตอร์เนชั่นแนลไฟแนนซ์	นายมนัสวี เปาอินทร์	27 ก.พ. 2544
8	142/2544	บงล.เมืองทองทรัสต์ จำกัด	นายมนัสวี เปาอินทร์	27 ก.พ. 2544
9	234/2544	บงล.ธนทรัพย์ จำกัด (มหาชน)	นายอายุตต์ สุมะนังกุล	27 มี.ค. 2544
10	235/2544	บง.ธนสินธุ์ จำกัด	นางสาวมัณฑนา กุลธีระธวัช	27 มี.ค. 2544
11	256/2544	บงล.ศรีนคร จำกัด	นายมนัสวี เปาอินทร์	4 เม.ย. 2544
12	317/2544	บงล.แปซิฟิกไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน)	นางสุมาลี ศุภพันธ์ภิญโญ	30 เม.ย. 2544
13	318/2544	บงล.กรุงไทย จำกัด (มหาชน)	นายพนม พละศักดิ์	30 เม.ย. 2544
14	319/2544	บงล.เอกพัฒน์ จำกัด (มหาชน)	นายชูศักดิ์ ทรงเงินดี	30 เม.ย. 2544
15	395/2544	บง.ยูเนียนไฟแนนท์ จำกัด (มหาชน)	นายเพิ่มศักดิ์ เดชะโกศยะ	29 พ.ค. 2544
16	396/2544	บง.ไทยธำรง จำกัด	นางเอมอร คุ่มพันธ์	29 พ.ค. 2544
17	397/2544	บงล.มหานครทรัสต์ จำกัด (มหาชน)	นางกฤษณา อุไรเวโรจนากร	29 พ.ค. 2544
18	398/2544	บงล.สหธนกิจไทย จำกัด (มหาชน)	นางสุมาลี ศุภพันธ์ภิญโญ	29 พ.ค. 2544

19	399/2544	บงล.สยามพาณิชย์ทรัสต์ จำกัด	นางเอมอร คุ่มพันธ์	29 พ.ค. 2544
20	479/2544	บงล.คันทรี จำกัด	นายมนัสวี เปาอินทร์	19 มิ.ย. 2544
21	480/2544	บงล.ไทย-โอเวอร์ซีทรัสต์ จำกัด	นายพงษ์ โชติมนัส	19 มิ.ย. 2544
22	481/2544	บง.ฟรีเมียร์ จำกัด	นายพงษ์ โชติมนัส	19 มิ.ย. 2544
23	482/2544	บงล.ลีลาธนกิจ จำกัด	นางกฤษณา อุไรเวโรจนา กร	19 มิ.ย. 2544
24	501/2544	บงล.พารา จำกัด (มหาชน)	นายพนัส อิงปัญจลาภ	26 มิ.ย. 2544
25	502/2544	บงล.คาเธ่ไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน)	นางกฤษณา อุไรเวโรจนา กร	26 มิ.ย. 2544
26	523/2544	บงล.ธนนคร จำกัด (มหาชน)	นายจักรกฤษณ์ จันทรสตา พร	3 ก.ค. 2544
27	812/2544	บง.ไทยธนากร จำกัด (มหาชน)	นายสมบุญ วีระศรีสมบัติ	18 ก.ย. 2544

ลำดับ	หมายเลขคดีแดง	ชื่อบริษัท	ผู้ชำระบัญชี	วันที่ศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด
29	846/2544	บงล.ไทยแม็กซ์ จำกัด (มหาชน)	นางกฤษณา อุไรเวโรจนา กร	25 ก.ย. 2544
30	847/2544	บงล.ธีรชัยทรัสต์ จำกัด	นายสุวรรณ นันทศรี	25 ก.ย. 2544
31	867/2544	บงล.ธนไทย จำกัด (มหาชน)	นายพนม พละศักดิ์	28 ก.ย. 2544
32	945/2544	บงล.เจ้าพระยา จำกัด	นายชูศักดิ์ ทรงเงินดี	16 ต.ค. 2544
33	946/2544	บงล.ซีแอล สหวิริยา จำกัด	นายวรากร เทพเฉลิม	16 ต.ค. 2544
34	947/2544	บงล.การทุนไทย จำกัด (มหาชน)	นายพนม พละศักดิ์	16 ต.ค. 2544
35	1002/2544	บง.จีซีเอ็น จำกัด (มหาชน)	นายสมบุญ วีระศรีสมบัติ	30 ต.ค. 2544
36	1003/2544	บง.ศรีธนา จำกัด (มหาชน)	นายชูศักดิ์ ทรงเงินดี	30 ต.ค. 2544
37	1004/2544	บง.ชาติไพบูลย์ จำกัด	นายจักรกฤษณ์ จันทรสตา พร	30 ต.ค. 2544
38	1052/2544	บงล.ไทยรุ่งเรืองทรัสต์ จำกัด	นายเพิ่มศักดิ์ เดชะโกศยะ	13 พ.ย. 2544
39	1116/2544	บง.ทรัพย์ธำรง จำกัด	นายชูศักดิ์ ทรงเงินดี	23 พ.ย. 2544
40	1117/2544	บ.คาเธ่ย์ทรัสต์ จำกัด	นายชูศักดิ์ ทรงเงินดี	23 พ.ย. 2544

41	1118/2544	บงล.ไอทีเอฟ จำกัด (มหาชน)	นายพนม พลະศักดิ์	23 พ.ย. 2544
42	1139/2544	บง.บางกอกเงินทุน จำกัด	นายสุวรรณ นันทศรี	26 พ.ย. 2544
43	1150/2544	บงล.เอกสิน จำกัด (มหาชน)	นางกฤษณา อุไรเวโรจนา กร	27 พ.ย. 2544
44	1151/2544	บงล.วอลล์สตรีท จำกัด (มหาชน)	นายสมบุญ อารักษ์มงคล	27 พ.ย. 2544
45	1152/2544	บงล.ธนพล จำกัด (มหาชน)	นายยุทธนา ชุณหวงค์	27 พ.ย. 2544
46	1194/2544	บง.ยูไนเต็ด จำกัด (มหาชน)	นายสุวรรณ นันทศรี	4 ธ.ค. 2544
47	1195/2544	บงล.ซีทก้า จำกัด (มหาชน)	นายเพิ่มศักดิ์ เดชะโกศยะ	4 ธ.ค. 2544
48	1233/2544	บงล.พูลพัฒน์ จำกัด (มหาชน)	นายสมบุญ ธีระศรีสมบัติ	12 ธ.ค. 2544
49	1234/2544	บงล.ตะวันออกฟายแนนซ์ (1991) จำกัด (มหาชน)	นายชูศักดิ์ ทรงเงินดี	12 ธ.ค. 2544
50	1250/2544	บงล.ไทยฟูจิ จำกัด	นางกฤษณา อุไรเวโรจนา กร	14 ธ.ค. 2544
51	1251/2544	บง.นิธิภัทร จำกัด (มหาชน)	นายสุวรรณ นันทศรี	14 ธ.ค. 2544
52	1263/2544	บงล.เอ็มซีซี จำกัด (มหาชน)	นายชูศักดิ์ ทรงเงินดี	17 ธ.ค. 2544
53	257/2545	บงล.จีเอฟ จำกัด (มหาชน)	นายศุภนิตร วรสุทธิพิศิษฐ์	22 ก.พ. 2545
54	258/2545	บงล.เอกธนา จำกัด (มหาชน)	นายพนม พลະศักดิ์	22 ก.พ. 2545
55	316/2545	บงล.ศรีมิตร จำกัด (มหาชน)	นายสุวรรณ นันทศรี	5 มี.ค. 2545
56	495/2545	บง.เอกธนกิจ จำกัด (มหาชน)	นายมงคล เมทเสรีกุล	1 เม.ย. 2545

ที่มา: ปรส. (2545)

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กองบรรณาธิการผู้จัดการ (2542). *ปรส. สมรู้ร่วมคิดฝรั่งกระที่บคนไทย*. กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์ผู้จัดการ.
- คณะกรรมการศึกษาและเสนอแนะมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบการเงินของประเทศ เพื่อป้องกันการเกิดวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจ. (ศสปป.) (2547). รายงานผลการศึกษาระบบการและวิธีการในการจัดการทรัพย์สินขององค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.). กรุงเทพฯ.
- องค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน. (ปรส.) (2542). *ชี้แจงประเด็นที่ถูกพาดพิงจากการอภิปรายไม่ไว้วางใจในสภาผู้แทนราษฎรระหว่างวันที่ 27-30 มกราคม 2542*. กรุงเทพฯ.
- องค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (2543). *รวบรวมคำชี้แจงข้อเท็จจริงการดำเนินงานขององค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน*. กรุงเทพฯ.
- องค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (2545). *โครงสร้าง บทบาท และการดำเนินการ*. กรุงเทพฯ.
- สินาด ตริวรณไชย (2548). *การควบคุมและกำกับสถาบันการเงินกับวิกฤติการณ์การเงินไทย 2540*. เอกสารวิชาการหมายเลข 704. กรุงเทพฯ: โครงการเมธีวิจัยอาวุโส สกว. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- สุกัภาพล จงวิไลเกษม (2548). *กองทุนการเงินระหว่างประเทศกับวิกฤติการณ์การเงินไทย 2540*. เอกสารวิชาการหมายเลข 705. กรุงเทพฯ: โครงการเมธีวิจัยอาวุโส สกว. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- คณะผู้วิจัยฝ่ายจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและคณะผู้วิจัยฝ่ายศาลล้มละลายกลาง. (2545). *รายงานฉบับสมบูรณ์ เรื่อง บทบาทของกฎหมายล้มละลายและศาลล้มละลายต่อระบบเศรษฐกิจไทย*. กรุงเทพฯ.

ภาษาอังกฤษ

- Mankiw, G. (2004). *Principles of Economics, 3rd edition*. Thomson South-Western.
- Pindyck, R.S., and Rubinfeld, D.L. (2001). *Microeconomics, fifth edition*. New Jersey: Prentice-Hall.